

Plats och tid	Teams, kl. 18:00-20:50
Ledamöter	Ann-Christin Holgersson (S) ordförande Bedros Cicek (KD) Anders Fridén, Autism och Aspergerföreningen Fyrbodalen Gunilla Kämpe, Dyslexiförbundet i Fyrstad Lena Andersson, FUB Trollhättan Lars Sundman, Hörselskadades förening i Vänersborg- Trollhättan med omnejd Linda Wright, Synskadades riksförbund Trollhättan-Lilla Edet Marjo Syri, Neuroförbundet Trollhättan-Vänersborg
Övriga närvarande	Charlotte Lindberg, Administrativ chef Utbildningsförvaltningen Christina Christiansson, Ekonomichef Omsorgsförvaltningen Birgitta Åkerlund, Utvecklingsledare Kultur och fritidsförvaltningen Joakim de Blanche, sekreterare
Justerare	Lars Sundman
Justeringens plats och tid	Mejl 2022-02-22
Underskrifter	
Sekreterare	_____
Ordförande	_____
Justerare	_____

§ 1

Bokslut och nyckeltal Utbildningsförvaltningen

Charlotte Lindberg går igenom Utbildningsförvaltnings bokslut och nyckeltal. Förvaltningen har gjort överskott på grund av stadsbidrag och pandemin. Se bilaga.

Beslut

Lägger informationen till handlingarna,
§1 är omedelbart justerad

Beslutet skickas till
Utbildningsnämnden

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§2

Bokslut och nyckeltal Omsorgsförvaltningen

Christina Christiansson, Ekonomichef Omsorgsförvaltningen går igenom Bokslutet se bilaga.

48 miljoner plus på förvaltningen, störst på äldreomsorgen, beror på engångseffekter, stadsbidrag och minskad efterfråga på grund av pandemin.

Diskussion om att stöd inte får minska för att det inte efterfrågades under pandemin. Gått ut information om att stöd under vissa tider inte kunnat ges fullt ut samt ledsagning som nekats. Synskadades förening vill att det ges kompensation för stöd som uteblivit under pandemin. Christina Christiansson tar med sig frågan.

Beslut

Lägger informationen till handlingarna.

Beslutet skickas till

Omsorgsnämnden

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 3

Bokslut Nyckeltal Kultur och fritidsförvaltningen

Birgitta Åkerlund föredrar Verksamhetsredogörelse, bokslut och nyckeltal för Kultur och fritidsförvaltningen. Pandemin drabbade verksamheterna hårt, de fick bli väldigt flexibla men i stället för att ställa in försökte vi ställa om. Driften ligger på plus på grund av inställda eller omställda verksamheter. Se bilaga

Positiva synpunkter från föreningarna gällande bland annat fritidsbanken och förslagen från förra mötet om taktila och QR-kodade skyltar.

Beslut

Lägger informationen till handlingarna.

§3 är omedelbart justerad

Beslutet skickas till

Kultur och fritidsnämnden

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 4

Protokollen 2020-12-08 och 2021-12-09

Inga synpunkter, läggs till handlingarna

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 5

Lärvux

Gunilla Kämpe, Dyslexiförbundet i Fyrstad. Lärvux ska flyttas till Vänersborg, ska ha samarbete med daglig verksamhet men ger problem för de som inte kan ta sig till Vänersborg. Kan någon ansvarig komma till rådet och informera om läget?

Beslut

Sekreteraren kontakter ansvariga i denna fråga och ser om detta bör tas upp på nästa möte alternativt ordna ett kortmöte i mars.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 6

Särskolan

Rådet önskar en dialog angående särskolan med Utbildningsförvaltningen.

Beslut

Sekreteraren kontakter ansvariga i denna fråga och ser om detta kan tas upp på nästa möte.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 7

Föreningsinformation

Linda Wright, Synskadades riksförbund Trollhättan-Lilla Edet informerar om en aktivitet i mars. Föreningen vill finnas till för barn med synnedsättningar och deras föräldrar. Därför hyr föreningen Leklandet i 1,5h för de som vill vara med.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

§ 6

Nästa möte

Extramöte den 13 april angående Omsorgsförvaltningens nyckeltal och Förstudie projekt Vårvik.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

**Trollhättans
Stad**

**Trollhättan
– en stolt och innovativ stad
med plats för framtiden**

Verksamhetsredogörelse

December 2021

Innehållsförteckning

Utbildningsnämnden	4
Sammanfattning	4
Sammanfattad bedömning av målprognos.....	5
Viktiga händelser i årets verksamhet	6
Nämndsanslag	8
Volymförändringar	9
Sammanställning områden/enheter	9
Investeringsredovisning	9
Utnyttjandet av resultatfonder.....	10
Behandling av över-/underskott	10
Personalredovisning	10
Framtiden	12
Inkomna synpunkter	16
Driftsammandrag.....	16
Nämndens mål med indikatorer och nyckeltal.....	18
Förskoleverksamhet	21
Inledning	21
Viktiga händelser i årets verksamhet	21
Ekonomiska resurser	23
Uppföljning	23
Övriga Nyckeltal	25
Grundskoleverksamhet	25
Inledning	25
Viktiga händelser i årets verksamhet	25
Ekonomiska resurser	27
Uppföljning	28
Övriga Nyckeltal	31
Skolformsövergripande.....	31
Inledning	31
Ekonomiska resurser	32

Utbildningsnämnden

Sammanfattning

Förvaltningen har upprätthållit verksamheten genom pandemin, vilket är av stor betydelse för barns och elevers mående, lärande och utveckling samt för att skapa förutsättningar för vårdnadshavare att arbeta. Förvaltningen har dock behövt arbeta hårt med att anpassa verksamheten utifrån rådande restriktioner och hantera bemanning utifrån höga sjuktal.

Utbildningen i Trollhättans skolor och förskolor är fortsatt inte likvärdig för alla barn och elever. Att trots socioekonomiska skillnader skapa likvärdiga förutsättningar är därför Utbildningsnämndens högst prioriterade arbete. Nämndens beslut hösten 2020 om att genomföra åtgärder i syfte att skapa bättre förutsättningar för att långsiktigt öka likvärdigheten, ger nya förutsättningar att stärka likvärdigheten, samt skapa ekonomiskt och pedagogiskt hållbara enheter. Fler åtgärder kommer dock sannolikt behöva genomföras.

En förändring av reglerna för barnomsorgsplacering gör det möjligt att erbjuda fler barn mer tid i förskolan om deras språkliga utveckling kan gynnas av det. I januari 2022 har 80 barn beviljats utökad tid inom ramen för denna förändring. Stärkta insatser krävs för att fler barn ska nås via denna åtgärd. Åtgärden skapar bättre förutsättningar för förskolan att stärka barnens språkliga utveckling.

Skolororganisationen förändrades hösten 2021; Fräsegårdsskolan F-6 och Kronan 7-9 avvecklades och Kronan F-6 omorganiserades till en F-3-skola. De ca 260 eleverna från dessa skolor anvisades till fem andra skolor. Förvaltningens bedömning är att personal och skollledning lyckats mycket bra med att genomföra organisationsförändringen. Forskning och erfarenhet visar att skolbyten kan innebära att resultaten initialt sjunker något och åtgärderna förväntas få effekt först på längre sikt. Förändringarna utgör de första stegen i ett långsiktigt arbete mot en minskad skolsegregation och ökad målpuppfyllelse. Åtgärderna skapar en mer heterogen elevsammansättning på flera av stadens skolor och på sikt kan det bidra till att fler elever når målen i skolan.

Avvikelsen mot periodbudgeten per 31 december 2021 är 31,6 mkr. Resultatförbättringen på 12,9 mkr i jämförelse med prognosen i augusti beror till stor del på stora resurstillskott som beslutats för höstterminen inom grundskolan. Statsbidrag omfattande 12,9 mkr har beviljats några få skolenheter samt att Utbildningsnämnden beslutat att målgruppsersättningen inom grundskoleverksamheten omfattande 5,2 mkr skall riktas mot de fem mottagande skolorna inom ramen för likvärdig skola.

Personalkostnaderna inom Utbildningsförvaltningen har minskat med 5,7 mkr mot föregående år och motsvarar 0,7 %. Antalet anställda sjönk med 72 personer varav 71 var visstidsanställda samtidigt som antalet elever i kommunal grundskola minskade med 163 elever och inom förskolan med 68 barn. Kostnaden för timanställda har ökat med 1,8 mkr och motsvarar en ökning med 11,6 %.

Sammantaget så avviker barn- och elevantalet med den målgruppsersättning som nämnden erhållit. Antalet avviker med 308 färre barn och elever, vilket innebär att nämnden har erhållit kompensation för omkring 13,0 mkr för mycket enligt gällande resursfördelningsmodell. Under hösten har Kommunfullmäktige fattat beslut om att inte återta medel. Av den totala målgruppsersättningen på 13 mkr erhöll kommunen 11,2 mkr

resterande har betalats ut till fristående huvudmän.

Sammanfattad bedömning av målprognos

Ökad jämlikhet och trygghet med särskilt fokus på barn, unga och äldre

Förskolan har en positiv trend när det gäller kunskapsuppdrag och likvärdighet med en stärkt kvalitet i verksamheterna. Kvalitetsskillnader finns fortsatt inom varje geografiskt område och kan även variera mellan avdelningar inom en förskola. Samtliga förskoleavdelningar som ingått i Samverkan för bästa skola har 2021 bedömts uppnå minst god kvalitet, vilket är en tydlig förbättring sedan utgångsläget 2017 där 40 % av dessa förskoleavdelningar bedömdes ha låg kvalitet.

De senaste åren har resultaten ökat inom grundskolan, men behörigheten till gymnasiet 2021 minskade med 2,6% för både pojkar och flickor och blev 81,7%. Andelen elever i åk 6 som fått betyg A-E i alla ämnen var 69,7% (-1,4%). Utmaningar kvarstår när det gäller att öka resultaten för elever vars föräldrar saknar eftergymnasial utbildning och elever med utländsk bakgrund.

Utvecklingen kring problematisk frånvaro är försiktigt positiv. I förskolan görs framgångsrika insatser för barn med låg närvaro med särskilt fokus på barn med annat modersmål. Grundskolans arbete kring utveckling av frånvarorutiner och det förebyggande arbetet har gett en viss positiv effekt, men förutsättningarna för att genomföra planerade åtgärder har begränsats av pandemin. Sjuktalet bland barn, elever och personal ökade i samband med pandemin, vilket påverkat verksamheternas möjligheter att bedriva undervisning i hög grad.

Nationella utredningar pekar på att pandemin utgör en risk för utbildningstapp till följd av distansundervisning samt ökad frånvaro hos barn, elever och personal. Även om betygen är relativt stabila har det varit svårare för lärare att sätta betyg med anledning av distansundervisning vilket kan ha haft en negativ inverkan på verksamhetens förmåga att ta hänsyn till barns och elevers olika behov. Pandemin kan därmed ha försämrat likvärdigheten.

Utveckla och stärka den lokala kraften

Arbetet med att säkerställa en tydlig arbetsorganisation och en fungerande utvecklingsorganisation med stöd av ett distribuerat ledarskap fortlöper. Åtgärder så som den förändrade skolorganisationen, teamledarskap samt stärkt professionsutveckling har stärkt organisationen under året.

Förvaltningens fokus i kvalitets- och arbetsmiljöarbete överensstämmer väl med de områden som prioriteras i nya läraravtalet, HÖK21; arbetsmiljö, arbetstid, arbetsorganisation och lönebildning. Arbetet kommer fortlöpa 2022 med stärkta kopplingar mellan dessa områden och det kulturarbete som är nödvändigt för att få till stånd ett väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete inom givna ekonomiska ramar.

Öka hastigheten mot ett klimatsmart Trollhättan

I arbetet för ett klimatsmart Trollhättan samverkar Utbildnings- och Serviceförvaltningen för att ta fram strategier för att minska matsvinnet och matsvinnet har också minskat. Under året har förvaltningen i samarbete med fastighetsägarna genomfört ett pilotprojekt kring biologisk mångfald vid två förskolor.

Viktiga händelser i årets verksamhet

Strukturella åtgärder för minskad skolsegregationen

- Utökad vistelsetid på förskola från hösten 2021 erbjuds till de barn som kan gynnas av det för sin språkutveckling i svenska.
- Förändrad skolorganisation, nya riktlinjer för skolplacering av elever samt förändrade skolskjutsbestämmelser. Två skolenheter har avvecklats och en skolenhet har omorganiserats. Eleverna har placerats på fem andra skolor.
- Samverkansforskning med Högskolan Väst har inletts i syfte att följa och stödja implementeringen av nämndens beslut att organisera om skolor
- Samverkan för bästa skola (SBS) med Skolverket och stöd av Linné universitet för att stödja förvaltningens processer kring likvärdig skola
- förstärkt arbete för att gynna heterogena elevsammansättningar i södra stadsdelarnas segregerade skolor.

Kvalitetsarbete

Processtödet till rektorerna kring det systematiska kvalitetsarbetet har i högre grad erbjudits riktat och tydligare följts upp under hela året.

Kompetensförsörjning och arbetsmiljöarbete

Det systematiska arbetsmiljöarbetet har under läsåret stärkts med stöd av rutiner och strukturer för arbetet.

Ett inledande arbete i samverkan med de fackliga organisationerna har genomförts för att utveckla de områden som prioriteras i det nya läraravtalet, HÖK21: arbetsmiljö, arbetstid, arbetsorganisation och lönebildning.

Problematisering frånvaro

I förskolan har riktade insatser skett med särskilt fokus på barn med annat modersmål och låg närvaro. Förstärkta rutiner för att följa upp frånvaro i grundskolan har stärkt och systematiserat arbetet och att en samverkan mellan skolläda, mentorer och elevhälsa sker i högre grad.

Kategoriträffar

Kategoriträffar för professionsutveckling, nätverkande och kollegialt lärande har införts för olika professioner så som kuratorer, vaktmästare, specialpedagoger och förstelärare/nyckelpersoner.

Utvecklad ekonomistyrning och stöd

Ett stärkt arbete kring ekonomifrågor till stöd för rektor har implementerats, med analysstöd utifrån ett standardiserat arbetssätt. Stödet individanpassas utifrån enheternas olika förutsättningar och ett stort fokus läggs på att koppla ihop ekonomisk och pedagogisk hållbarhet med enhetens systematiska kvalitetsarbete.

Utvecklat centralt stöd

Stabens stödverksamheter omorganiserades för att i högre grad stödja verksamhetens behov med anpassning av personalresurser. Förändringen har stärkt stödet i frågor kring t.ex. ekonomi, lokaler, systematiskt arbetsmiljöarbete, skolpliktsbevakning och skolval.

Organisationen för att ge nyanlända elever studiehandledning har flyttats från rektors ansvar till verksamhetsområdet Barn- och elevstöd.

En översyn av vaktmästeri, IT-organisation och studie- och yrkesvägledning har skett i syfte att anpassa uppdragen utifrån verksamheternas behov.

Verksamhetsnära och strategiskt ledningsstöd

En kartläggning av enheternas ledningsorganisation har genomförts och utifrån detta har teamledarskap införts inom både förskola och skola i syfte att skapa bättre förutsättningarna för ett tydligare pedagogiskt ledarskap.

Verksamheterna har under året organiserats i så kallade resultatenheter, bestående av flera förskole- och skolenheter, för att skapa bättre förutsättningar för ekonomisk och pedagogisk hållbarhet.

Förvaltningsledningen har förstärkts med teamledarskap i syfte att stärka förutsättningarna för ett mer utvecklat stöd till verksamheten.

Distribuerat ledarskap

Skolforskning visar på vikten av en tydlig och stark organisation för framgångsrik skolverksamhet. Utbildningsförvaltningen har under året fortsatt arbetet med att utveckla en tydligare arbets- och utvecklingsorganisation, med stöd av ett distribuerat ledarskap på alla nivåer. Syftet är att skapa förutsättningar för en väl fungerande vardag i förskola och skola, samtidigt som verksamheten kontinuerligt kan förbättras och utvecklas.

Översyn av resurspersonal

En kvalitativ kartläggning av förvaltningens arbete med barn och elever i behov av särskilt stöd har genomförts. Syfte var att säkerställa en god kvalitet i arbetet för barn och elever med behov av extra stöd, stödja behovet av en flexibel organisation för att hålla budget i balans, samt efterleva stadens politiska riktlinje om rätten till heltid och på så vis bedriva en god personalpolitik och vara en attraktiv arbetsgivare för sin personal.

Utifrån kartläggningen har förvaltningen justerat organisationen för att säkerställa att rätt kompetens finns för att fullgöra verksamheternas uppdrag i enlighet med läroplanerna. Arbetet fortlöper under 2022 genom kollegialt lärande i rektorsgrupperna kring schema, budget och tjänsteplanering, stärkt fokus på barn- och elevhälsoarbete som en naturlig del av undervisningen samt arbete med att förtydliga uppdrag och titulaturer.

Förtydligade roller, funktioner, uppdrag med mera

Roller, funktioner, uppdrag, kommunikationsvägar och ledningsgruppers roller i relation till rektors uppdrag och till förvaltningen som helhet har förtydligats och dokumenterats på intranätet för att finnas allmänt tillgängliga.

Statsbidrag

Förvaltningen fick under 2021 cirka 107 miljoner kronor i olika statsbidrag. Statsbidragen har ökat det senaste året men minskade året innan. Tillgång till statsbidragen framöver är osäker och leder ofta till att stora omställningar i verksamheten behöver göras.

Lokalförändringar

Under 2021 har förvaltningen utifrån nulägesbedömning och definierade behov i Lokalförsörjningsplanen arbetat vidare för mer ändamålsenliga förskolor och skolor. Under året har planering och arbete för nybyggnation respektive ombyggnation av fyra förskolor (Toppluvan, Citronfjärilen, Myggan och Förskola i Fräsegårdsskolans lokaler)

samt en ny grundskola (F-5 i Upphärad) genomförts.

Nämndsanslag

Nämndsanslag, Tkr	Utfall föreg. år 01-12	Budget	Utfall 01-12	Avvikelse
Utbildningsnämnden	1 092 277	1 158 956	1 127 373	31 583
Total	1 092 277	1 158 956	1 127 373	31 583

Ekonomisk kommentar och analys

Avvikelsen mot periodbudgeten per 31 december 2021 är 31,6 mkr och fördelar sig på förskoleverksamheten 14,1 mkr, grundskoleverksamheten 17,1 mkr och skolformsövergripande 0,4 mkr. Resultatförbättringen på 12,9 mkr i jämförelse med prognosen i augusti beror till stor del på stora resurstillskott som beslutats för höstterminen inom grundskolan. Statsbidrag omfattande 12,9 mkr för bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för lärare i socioekonomiskt utsatta områden har beviljats några få skolenheter samt att Utbildningsnämnden beslutat att målgruppsersättningen inom grundskoleverksamheten omfattande 5,2 mkr skall riktas mot de fem mottagande skolorna inom ramen för likvärdig skola.

Avvikelsen mot budget är betydligt högre än föregående år, då resultatet var 14 mkr. Anledningen till ökningen beror bland annat på att enheterna inom förskolan och grundskolan har arbetat med organisatoriska anpassningar utifrån tilldelad barn- och elevpeng men också på extra resurstillskott under höstterminen som påverkat prognosen. Personalkostnaderna inom Utbildningsförvaltningen har minskat med 5,7 mkr mot föregående år och motsvarar 0,7 %. Antalet anställda sjönk med 72 personer varav 71 var visstidsanställda samtidigt som antalet elever i kommunal grundskola minskade med 163 elever och inom förskolan med 68 barn. Kostnaden för timanställda har ökat med 1,8 mkr och motsvarar en ökning med 11,6 %.

Utbildningsnämndens resultat på 31,6 mkr påverkas av:

- Avsättningen för utökad tid + 3,8 mkr
- Förskoleverksamhetens enheter + 9,5 mkr
- Färre individintegrerade inom grundskoleverksamheten +2 mkr
- Överskott på interkommunala ersättningar +2,1 mkr
- Grundskoleverksamhetens enheter +14,2 mkr

Sammantaget så avviker barn- och elevantalet med den målgruppsersättning som nämnden erhållit. Antalet avviker med 308 färre barn och elever, vilket innebär att nämnden har erhållit kompensation för omkring 13,0 mkr för mycket enligt gällande resursfördelningsmodell. Under hösten har Kommunfullmäktige fattat beslut om att inte återta medel. Utbildningsnämnden har därefter fattat beslut om att Förskoleverksamhetens målgruppsersättning skall tillfalla förskolans enheter. Av den totala målgruppsersättningen på 6,7 mkr erhöll kommunens förskolor 6 mkr och resterande har betalats ut till fristående huvudmän. Utbildningsnämnden fattade också beslut om att Grundskoleverksamhetens målgruppsersättning skulle riktas till de fem mottagande grundskoleenheterna inom ramen för likvärdig skola. Av den totala målgruppsersättningen på 6,3 mkr erhöll de mottagande skolenheterna totalt 5,2 mkr och resterande har betalats ut till fristående huvudmän.

Volymförändringar

Sammanställning volymförändringar

Målgrupp 2021	MRP ersättning (kr)	Budget (antal)	Prognos (antal)	Avvikelse (antal)	Målgrupps- justering (tkr)
barn 1-5 år	90 441	3 070	2 996	-74	-6 692 634
barn 6-9 år	28 231	2 277	2 136	-141	-3 980 571
barn 10-12 år	14 259	547	494	-53	-755 727
förskoleklass	28 252	723	702	-21	-593 292
grundskola/sär	51 282	6 588	6 569	-19	-974 358
Prognossammanställning		13 205	12 897	-308	-12 996 582

Sammanställning områden/enheter

Resultatenhet/Område	Brutto omslutn	Bokslut	Resultat % av budg	Ing fond	Utg fond	Utg.fond % av budg
Tkr	budget 2021	2021	omslutn	20210101	20211231	omslutn
Förskoleverksamhet	313 943	9 463	3,01 %	-2 587	6 876	2,19 %
Grundskoleverksamhet	614 954	14 227	2,31 %	7 546	21 773	3,54 %
Utbildningsnämnden	185 616	7 537	4,06 %	9 226	16 763	9,03 %
Ledning och Stab	31 768	-291	-0,92 %	844	553	1,74 %
Skolformsövergripande	12 675	647	5,10 %	0	647	5,10 %
Totalt	1 158 956	31 583	2,73 %	15 029	46 612	4,02 %

Investeringsredovisning

Projekt, Tkr	Budget	Utfall 01-12	Avvikelse	Ombudgeter as	Slutredovisa s
Centralt ansl oförutsett	500	0	500	0	500
Div invent, ej IT, gem verks	200	87	113	0	113
IT administrationen	500	72	428	0	428
Nya avd förskolan	517	663	-146	0	-146
Div invent, ej IT, grundskola	1 700	1 033	667	0	667
Nya skollokaler	7 847	2 346	5 501	0	5 501
Div invent, ej IT, förskolan	500	156	344	0	344
IT utrustning	900	111	789	0	789
Totalt	12 664	4 468	8 196	0	8 196

Kommentar/Analys

Av budgeterade investeringsmedel för 2021 på 12 664 tkr har 4 468 tkr förbrukats.

Oförbrukade investerings- medel på 8 196 tkr slutredovisas.

Investeringsmedel kopplade till nya Sylteskolan under 2020 blev inte förbrukade i sin helhet, varför 7 347 tkr ombudgeterades till 2021. Därutöver fanns 500 tkr öronmärkta för nya Sylteskolans administration 2021. Av dessa investeringsmedel på 7 847 tkr har 2 346 tkr förbrukats. Resterande belopp på 5 501 tkr slutredovisas.

Utrustningen av den nya förskolan Loket och den utökade förskolan Äventyret var inte helt genomförd under 2020, varför 517 tkr flyttades över till 2021. Här har 663 tkr förbrukats och ett underskott på 146 tkr slutredovisas.

Utnyttjandet av resultatfonder

Utbildningsnämnden och verksamheterna har under flera år byggt upp resultatfonder, som enligt regelverket kan nyttjas vid icke ramhöjande insatser. Eventuella underskott finansieras i förekommande fall av de befintliga resultatfonderna, eller om medel saknas i fonden, som ett underskott i respektive fond till kommande år. De sammanlagda fonderna uppgick vid årets ingång till 15 029 tkr och vid årets slut till 46 612 tkr.

Då resultatfonden har en takkonstruktion, kommer det som överstiger 3 procent av Utbildningsnämndens budgetomslutning, att eventuellt överföras till Kommunstyrelsen.

Behandling av över-/underskott

Drift

Ingående fond	15 029 tkr
Budgetavvikelse	31 583 tkr
Utgående fond	46 612 tkr
Utgående fond % av omslutning	4,02 %

Investering

Budget (inkl ombudgeteringar från föregående år)	12 664 tkr
Bokfört	4 468 tkr
Budgetutfall	8 196 tkr
Ombudgeteringar till 2022 (eller senare)	0
Slutredovisas	8 196 tkr

Personalredovisning

Period	2020 01-12	2021 01-12
Sjukstatistik		
Frisknärvaro % (Max 5 sjukdagar det senaste året)	32 %	35 %
-kvinnor	30 %	33 %
-män	40 %	44 %
Personalomsättning (senaste 12 månaderna)	12 %	10 %

År	2020	2021
----	------	------

Period	01-12	01-12
Personalstatistik		
Antal anställda totalt	1 752	1 680
-kvinnor	1 428	1 360
-män	324	320
Varav visstidsanställda	283	212
-kvinnor	200	144
-män	83	68
Genomsnittlig sysselsättningsgrad %	97 %	97 %
Övertidstimmar	4 900	4 208
Mer- och fyllnadstids timmar	8 942	9 122
Övertid, mer- och fyllnadstimmar andel av ordinarie arbetstid %	0,4 %	0,4 %
Antal timmar av timanställda	118 712	128 598
Sjukfrånvaro, andel (%) av ordinarie arbetstid total	9,9 %	9,6 %
-dag 1-14	5,7 %	4,7 %
-från dag 15	4,2 %	4,8 %
Andel chefer med fler än 35 medarbetare %	26 %	24 %

Kommentar/Analys

Förvaltningens arbete med att få en budget i balans och en anpassning till sjunkande barn- och elevtal har fortlöpt under 2021. Antalet anställda vid förvaltningen har minskat med 72 personer, varav 71 personer var visstidsanställda. Inom både förskola och skola är man fortsatt restriktiv med att anställa då prognoser visar på fortsatt vikande barn-/elevantal de kommande åren och fortsatt osäkra statsbidrag.

Antalet timmar som arbetats av timanställda har ökat med nästan 10 000 timmar, vilket bedöms bero dels på pandemin, dels på kravet om budget i balans. Att anställa personal på timmar skapar en hög flexibilitet, men innebär samtidigt en lägre kvalitet i verksamheten och högre belastning på övrig personal.

Antal övertidstimmar har fortsatt minskat med ca 700 timmar jämfört med 2020. Mer- och fyllnadstimmar har ökat marginellt.

Korttidsfrånvaron har minskat något jämfört med 2020, men är fortsatt högre än 2019 (innan pandemin). Långtidsfrånvaron ökat något. De höga sjuktalen under 2020 och 2021 (pandemin) har påverkat både behovet av och möjligheten att få vikarier till verksamheterna. Flera rektorer lyfter detta som en bidragande faktor till stress, hög arbetsbelastning och höga sjuktal.

Personalomsättningen har minskat och låg under 2021 på 10%. Förvaltningen har ett medvetet arbete för att minska andelen chefer med fler än 35 medarbetare. Andelen har under 2021 minskat med 2%.

Förvaltningen har under 2021 implementerat nya rutiner för systematiskt arbetsmiljöarbete som tagits fram i samverkan med huvudskyddsombud i syfte att skapa motsvarande systematik som tillämpas för det systematiska kvalitetsarbetet. Effekten av den nya strukturen är att förvaltningen får en alltmer fördjupad analys av medarbetarnas arbetsmiljö och det pågående arbetsmiljöarbetet inom förvaltningen.

Implementeringsarbetet behöver fortlöpa under kommande åren för att bli en naturlig del av kvalitetsarbetet på varje enhet.

Förvaltningens analys utifrån 2021 års arbetsmiljöarbete är att medarbetarna generellt upplever att de har en bra arbetsmiljö inom flera områden som är viktiga för ett hållbart medarbetarengagemang (HME). Motivation, Styrning och Ledarskap har generellt goda resultat i medarbetarenkät 2020 och 2021. Verksamhetsområdet förskola har generellt något högre resultat än grundskolan. Ett väl fungerande kvalitetsarbete inom förvaltningen bidrar till tydlighet i organisationen och bedöms ha bidragit till resultatet.

De utvecklingsområden som identifierats gäller framför allt att en allt för hög andel medarbetare upplever att arbetet inte är fritt från långvarig negativ stress och att man önskar mer stöd vid hög arbetsbelastning. Flera av förvaltningens pågående åtgärder bedöms i detta fall kunna bidra i positiv riktning för både chefer och medarbetare, så som arbetet för pedagogisk likvärdighet, ökat stöd till chefer och teamledarskap, arbetet med att tydliggöra roller/ansvar i hela organisationen m.m.

Framtiden

Lagstadgat systematiskt kvalitetsarbete

Skolväsendet ska systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i Skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. (Skollagen 2010:800, 4 kap §3-6)

Utbildningsförvaltningen har ett systematiskt kvalitetsarbete som innebär en systematisk uppföljning och analys av resultat löpande under året. I kvalitetsarbetet läggs stor vikt vid forskning och beprövad erfarenhet. Processen sammanfattas och dokumenteras årligen på varje enhet och inom varje verksamhetsområde i ett så kallat *Pedagogiskt bokslut, med tillhörande utvecklingsplan*. I boksluten dokumenteras en samlad bild av utvecklingen sedan förra bokslutet samt de strategier för utveckling som planeras för kommande år. Förvaltnings- och verksamhetschefernas pedagogiska bokslut redovisas årligen till Utbildningsnämnden.

Utbildningsförvaltningen har under de senaste åren med stöd av Skolverket och aktuell skolforskning utvecklat sitt systematiska kvalitetsarbete med fokus på att stärka undervisningens kvalitet och öka likvärdigheten. Detta arbete fortlöper med stöd av Skolverket, Linnéuniversitetet samt Högskolan Väst.

Likvärdig skola

Utbildningsnämndens beslut om strukturella förändringar

Trollhättan är en mycket segregerad stad, vilket skapat mycket olika förutsättningar för olika förskolor och skolor. Utmaningarna är fortsatt stora när det gäller att, trots socioekonomiska skillnader, skapa likvärdiga förutsättningar för alla barn och elever. De kompensatoriska åtgärder som pågår kring systematiskt kvalitetsarbete och stärkt ledningsstruktur har gett försiktigt positivt resultat, men behöver fortsatt stärkas och utvecklas för att ge effekt i hela organisationen.

En stor utmaning för skolor i Trollhättan precis som i övriga Sverige är att

skolsegregationen ökar och att det finns ett tydligt samband med elevers skolresultat. Utbildningsnämndens beslut i oktober 2020, att förändra skolorganisationen ger nya förutsättningar att stärka likvärdigheten och skapa ekonomiskt och pedagogiskt hållbara enheter. Av de tio förslag Utbildningsförvaltningen presenterade antogs sju av Utbildningsnämnden. Sex av dessa beslut har genomförts under 2021.

Utbildningsförvaltningen ska under 2022 genomföra det sjunde beslutet; att utreda förslag som gör det möjligt för vissa elever att få mer tid på fritidshem, om det skulle kunna gynna elevens sociala och språkliga utveckling.

Besluten innebär inte en slutgiltig lösning på problematiken med skolsegregation och likvärdighet i Trollhättans skolor. Fler och kraftiga åtgärder behöver sannolikt vidtas i framtiden.

Likvärdiga lärmiljöer och stärkt undervisningskvalitet

Det finns fortsatt brister i likvärdighet inom och mellan förskolor och skolor, både vad gäller undervisningskvalitet och lärmiljöer. Det systematiska kvalitetsarbetet behöver fortsatt ta sikte på ökad likvärdighet och en generellt stärkt undervisningskvalitet, bl.a. med stöd av ett mer likvärdigt främjande och förebyggande barn- och elevhälsoarbete samt ett tydligt arbete för att minska den problematiska frånvaron i förskola och skola. Arbetet med att utveckla undervisningen med stöd av digitala verktyg behöver fortlöpa. Inköp av digitala verktyg för att upprätthålla en likvärdighet mellan skolenheter sker fortsatt inom ramen för statsbidrag 2022.

Socioekonomisk fördelning

Inom Utbildningsnämndens resursfördelningssystem fördelas, förutom barn- och elevpeng, även resurser utifrån följande socioekonomiska faktorer; utländsk bakgrund, nyanländ 4 år, försörjningsstöd och föräldrars utbildningsnivå. Antalet elever som viktas utifrån dessa socioekonomiska faktorer har minskat under de senaste åren och minskar även inför budget 2022 med 390,8. Ersättningen per viktad elev låses fast på 2021 års nivå, vilket möjliggör att 3,6 mkr kan riktas mot Grundsärskolans underskott i budget. Ersättningen per viktad elev inom ramen för modellen kommer sedan att förstärkas inför budget 2022 med 9 mkr som riktas mot grundskoleverksamhetens ram. Satsningen innebär att ersättningen per viktad elev ökar med 20 % gentemot föregående år.

Samma socioekonomiska resursfördelningsmodell gäller för förskolan. Även inom förskolan låses ersättningen per viktat barn fast på 2021 års nivå som möjliggör att en förstärkning på 1,3 mkr tillförs satsningen på 8 mkr för minskade barngrupper, totalt 9,3 mkr. Satsningen kommer att höja barnpengen för barn med längre vistelsetider än 15 h, vilket ger förskolor som idag har barn med långa vistelsetider ökade möjligheter att minska barngruppernas storlek.

Även för fritidshem låses ersättningen per viktat barn till 2021 års nivå för att få en budget i balans.

Stödresurser Grundskola

Av tillskottet på 6,0 mkr för Stödresurser Grundskola avsätts 1,0 mkr för att täcka del av underskottet på avsättningen för fristående verksamhet inom grundskolan. På motsvarande sätt behöver 2,5 mkr riktas mot individintegrerade elever inom grundskolans verksamhet för att täcka den volymökning som skett mellan åren inom denna elevgrupp. Resterande medel på 2,5 mkr kommer att riktas mot elevpengen för elever inom åk 4-9 för att stärka stödresurserna inom grundskolan.

Kompetensförstärkning Neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF)

Kompetensförstärkning NPF säkrad undervisning på 2,0 mkr tillförs Grundskoleverksamhetens ram.

Stärkt skolorganisation

Arbetet med att stärka skolorganisationen behöver fortlöpa för att öka likvärdigheten inom och mellan förskolor och skolor. Skolforskning visar på vikten av en tydlig och stark organisation för framgångsrik skolverksamhet. Känslan av sammanhang i hela organisationen behöver stärkas genom arbete i processer, en utvecklad infrastruktur för dialog, stärkt pedagogiskt ledarskap och en tillitsbaserad styrning och ledning.

Rekrytering, löner och övrig personalpolitik

Löneläget för lärare/förskollärare/fritidspedagoger har ökat de senaste åren i både Sverige och Trollhättan. Det innebär att barn- och elevpeng räcker till färre behöriga lärare vilket får konsekvenser för personaltätheten. Skolforskning visar entydigt att undervisningens resultat i hög grad påverkas av rektorer och de lärare som bedriver undervisning i förskola, skola, grundsärskola och fritidshem. Endast legitimerade lärare får ansvara för undervisningen i förskola, skola och fritidshem. I skolan måste därtill lärare vara legitimerade för att kunna erbjudas en tillsvidareanställning och få fatta beslut om betyg. Det är därför av högsta prioritet att säkerställa en så hög behörighetsgrad som möjligt inom verksamheterna.

I Trollhättan, precis som i övriga Sverige, har vi stora utmaningar när det gäller att rekrytera och behålla behörig och legitimerad personal. Pensionsavgångar, färre examinerade lärare, strikta behörighetsregler och krav på legitimation för förskollärare, lärare och fritidspedagoger innebär en mycket stor efterfrågan på behörig personal. Det är därför angeläget att Utbildningsförvaltningen är konkurrenskraftig gentemot andra arbetsgivare.

Inför 2022 tillförs 0,5 mkr för arbetsskor till personal inom barnomsorg/fritidshem. En central budgetpost kommer att avsättas till arbetskläder på verksamhetsnivå.

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Arbetet för att implementera den nya strukturen för det systematiska arbetsmiljöarbetet på alla nivåer pågår och kommer fortsatt behöva prioriteras för att ge full effekt. Utifrån årets systematiska arbetsmiljöarbete framkommer behov av att inrikta arbetet på åtgärder för att minska och förebygga medarbetares upplevelser av stress och arbetsbelastning samt att stärka det förebyggande och främjande elevhälsoarbetet kring barn/elever med särskilda behov i syfte att förebygga tillbud och arbetsskador.

Ändamålsenliga lokaler

De senaste åren har förvaltningen byggt nya och renoverat gamla förskolor och skolor, vilket ger allt bättre lokalmässiga förutsättningar för verksamheten. Lokaler har blivit mer ändamålsenliga och uppfyller nutida arbetsmiljökrav samt skapar bättre förutsättningar för samverkan mellan personal. Större enheter skapar bättre förutsättningar för ekonomisk och pedagogisk hållbarhet.

Under 2022 fortsätter arbetet med att tillsammans med fastighetsägarna göra en gemensam teknisk statusinventering av de fastigheter förvaltningen hyr för att långsiktigt planera för kommande lokalförsörjningsarbete. Under 2022 kommer det även planeras och arbetas för ytterligare fem nya förskolor: Götalunden, Vårvik, Lärketorpet, Velandan och Förskola i Sylteskolans lokaler samt en grundskola F-6 i Velandan. Utmaningen med lokalförsörjningsarbetet är att byggnationer blir dyrare utifrån hög efterfrågan på

entreprenörer och högre råvarupriser vilket innebär högre hyreskostnader vid färdigställandet än tidigare. Det innebär också utökade medel till friskolorna utifrån bidrag på lika villkor vilket i förlängningen urholkar barn- och elevpengen.

Förändringar i barn-/elevantal

Befolkningsprognosen för Utbildningsförvaltningens målgrupp sjunker. Trollhättan har också fler fristående aktörer som kan ta emot en högre andel av Trollhättans barn och elever. Detta påverkar Utbildningsnämndens ekonomiska ramar.

Antalet elever inom de kommunala skolorna har under det senaste året minskat medan de ökat inom fristående verksamhet. Minskningen av antal elever inom de kommunala skolorna påverkar ersättningen till de fristående enheterna eftersom kommunens fasta kostnader såsom hyreskostnader, måltidskostnader och lokalvård slås ut på ett färre antal elever. Med kommunens nuvarande resursfördelningsmodell urholkas successivt den kommunala elevpengen när lokalkostnaderna ökar. Enligt kommunens resursfördelningsmodell kompenseras Utbildningsnämnden för nya ökade hyreskostnader, men inte för de ökade kostnader för friskolebidraget som förvaltningens ökade hyreskostnader resulterar i. De senaste årens strömningar av elever till fristående verksamheter gör att kostnaden för Utbildningsnämnden ökar. En kostnadsökning som nämnden behöver genomföra omdisponeringar för och som ej kompenseras av kommunstyrelsen. För att säkerställa att kommunala och fristående skolor och förskolor har likvärdiga ekonomiska förutsättningar kommer kommunens resursfördelningssystem ses över inför budgetåret 2023. Inför budgetåret 2022 ökar antalet elever inom fristående verksamhet med 50 elever samtidigt som antalet elever inom kommunen minskar med 128. Detta innebär en kostnadsökning motsvarande 7,3 mkr inom grundskoleverksamheten. En del av detta belopp kommer att finansieras av en minskning av förra årets avsättning till kapitaltjänstkostnader samt lokalhyror. För att inte behöva sänka elevpengen behövs 1,0 mkr tas i anspråk från satsningen Stödresurser Grundskola.

Antalet elever inskrivna i grundsärskolan och individintegrerade elever i grundskolan som läser och bedöms efter grundsärskolans läroplan har ökat de senaste åren. Då kommunens resursfördelningssystem inte gör skillnad på elever i grundskolan och elever i grundsärskolan, där elevpengen är väsentligt högre, innebär detta att Utbildningsnämnden behövt finansiera merparten av volymökningarna inom ram. Inför budget 2022 ökar Grundsärskolans elever och de individintegrerade med cirka 7 elever. Detta genererar en kostnadsökning på 7,7 mkr enligt ett nytt resursfördelningssystem där även avsättning för Tilläggsbelopp nu finns budgeterat. Genom att antalet viktade elever med socioekonomiska faktorer sjunker möjliggörs att 3,6 mkr kan riktas mot Grundsärskolans underskott. Resterande obalans på 2,5 mkr för individintegrerade elever inom Grundskolan kommer att finansieras genom satsningen Stödresurser Grundskola.

Covid-19

Den pågående pandemin innebär mycket stora påfrestningar för personal, rektorer och förvaltningen som helhet. Att hålla verksamheten i gång är av stor betydelse, både för barn, elever och de vuxna som arbetar inom samhällskritiska verksamheter. Anpassningar sker löpande utifrån rådande restriktioner.

Statsbidrag

Skolverket ger besked under hösten 2021 vilka statsbidrag som är aktuella 2022 och villkoren för dem. Detta innebär en stor osäkerhet kring hur stora statliga medel Utbildningsförvaltningen kan förvänta sig under 2022. Statsbidragen ska generellt inte

användas till den grundläggande driften av verksamheten, utan regeringens avsikt med statsbidrag är att styra, utveckla och stimulera viss verksamhet inom skolsektorn. Om ett statsbidrag upphör eller om storleken på bidraget förändras innebär detta ofta att den verksamhet Utbildningsförvaltningen finansierade med statsbidrag upphör eller förändras i omfattning.

Statsbidraget för likvärdigskola omfattar 37,8 mkr för 2022 har minskat med 1,4 mkr jämfört med föregående år. Statsbidraget för bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för lärare i socioekonomiskt utsatta områden väntas fortfarande besked om.

När det gäller förskoleverksamheten, som generellt får mycket mindre i statsbidrag än grundskoleverksamheten, har Skolverket beslutat ramen för statsbidraget Kvalitetshöjande åtgärder på 10,8 mkr.

Statsbidragen varierar över åren. Under 2019 erhöll Trollhättan ca 104 mkr och under 2020 ca 96 mkr. Statsbidraget för 2021 var ca 107 mkr. Variationerna leder ofta till att omställningar behöver göras i verksamheten för att ha en budget i balans.

Ramöverföring till Kontaktcenter.

Ramöverföring till Kontaktcenter på 0,7 mkr kommer att rymmas inom tidigare organisationsöversyn och neddragningar som skett inom IT-organisationen.

Inkomna synpunkter

Antalet klagomål har minskat. Under 2021 inkom 29 klagomål jämfört med 84 föregående år, vilket är mer i linje med hur det brukar vara. Ökningen 2020 berodde på att det kom många klagomål på ett förslag om stängning av en skola och sammanslagning av sommaröppen förskola.

När det gäller 2021 års klagomål rörde de flesta (20), precis som tidigare år, klagomål på utbildningen och enskilda elevers skolsituation. I övrigt rörde sex klagomål förvaltningens handläggning och rutiner och två klagomål gällde personalfrågor.

Utöver klagomålen har nio synpunkter/förslag lämnats in; fem gällande utbildningsfrågor, tre organisatoriska frågor och en personalfråga.

Klagomålen som tas emot av förvaltningen lämnas till ansvarig chef som ansvarar för att utreda och vid behov åtgärda eventuella brister i enlighet med förvaltningens klagomålsrutin.

Driftsammandrag

Driftsammandrag Tkr	Föreg. år 01-12	Budget	Utfall 01-12	Avvikelse
Förskola	333 056	355 934	341 792	14 142
Grundskola/Fritidshem/Grundsärskola	719 183	757 412	740 355	17 057
Skolformsövergripande	40 038	45 610	45 226	384
Summa	1 092 277	1 158 956	1 127 373	31 583

Kommentar/Analys

Avvikelsen mot periodbudgeten per 31 december 2021 är 31,6 mkr och fördelar sig på förskoleverksamheten 14,1 mkr, grundskoleverksamheten 17,1 mkr och skolformsövergripande 0,4 mkr. Resultatförbättringen på 12,9 mkr i jämförelse med prognosen i augusti beror till stor del på stora resurstillskott som beslutats för höstterminen inom grundskolan. Statsbidrag omfattande 12,9 mkr för bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för lärare i socioekonomiskt utsatta områden har beviljats några få skolenheter samt att Utbildningsnämnden beslutat att målgruppsersättningen inom grundskoleverksamheten omfattande 5,2 mkr skall riktas mot de fem mottagande skolorna inom ramen för likvärdig skola.

Avvikelsen mot budget är betydligt högre än föregående år, då resultatet var 14 mkr. Anledningen till ökningen beror bland annat på att enheterna inom förskolan och grundskolan har arbetat med organisatoriska anpassningar utifrån tilldelad barn- och elevpeng men också på extra resurstillskott under höstterminen som påverkat prognosen. Personalkostnaderna inom Utbildningsförvaltningen har minskat med 5,7 mkr mot föregående år och motsvarar 0,7 %. Antalet anställda sjönk med 72 personer varav 71 var visstidsanställda samtidigt som antalet elever i kommunal grundskola minskade med 163 elever och inom förskolan med 68 barn. Kostnaden för timanställda har ökat med 1,8 mkr och motsvarar en ökning med 11,6 %. Verksamheterna lyfter svårigheter med att få tag på timvikarier.

Den totala nettokostnadsutvecklingen för Utbildningsförvaltningen ligger strax över 3 %, där ökade hyreskostnader samt köp av huvudverksamhet har ökat mellan åren på grund av helårseffekt på Sylteskolan samt att fler barn och elever återfinns inom fristående verksamheter.

Förskoleverksamheten redovisar ett sammantaget resultat på 14,1 mkr. Antalet barn 1-5 år är 74 färre än budget. Den stora minskningen gentemot budget har skett inom kommunens förskolor, där barnantalet är 34 barn färre i snitt på helåret. Efter beslut av Utbildningsnämnden har överskottet på målgruppsersättningen omfördelats till förskolans enheter. Av den totala målgruppsersättningen på 6,7 mkr erhöll kommunens förskolor 6 mkr och resterande har betalats ut till fristående huvudmän. Utbildningsnämndens resultat redovisas till 4,7 mkr. Överskottet påverkas av att avsättningen på 4,5 mkr för utökad tid inte förbrukats fullt ut, färre barn inom fristående verksamhet än budgeterat samt överskott på avgifter.

Förskolans enheter har ett resultat på 9,5 mkr. Det är en förbättring gentemot föregående år då resultatet landade på 2,4 mkr. Anledningen till resultatförbättringen från delårsbokslutet i augusti på 9 mkr beror dels på prognosförsiktighet när förskolorna skall fylla på med barn efter att sexåringarna lämnar verksamheten, dels på omfördelningen av målgruppsersättningen från Utbildningsnämnden. Förskolans enheter har vid ingången av 2021 haft en negativ fond. Arbeta med att återställa fonden har präglat ekonomistyrningen under året.

Grundskoleverksamheten redovisar ett sammantaget positivt resultat på 17,1 mkr. Antalet barn och elever inom grundskoleverksamheten är 234 färre än budget. Den stora minskningen har skett inom kommunens fritidshem som avviker med 194 barn färre i snitt på helåret, dock har inskrivningsgraden ökat under senare delen av höstterminen. Efter beslut av Utbildningsnämnden har överskottet på målgruppsersättningen omfördelats till de fem mottagande grundskoleenheterna inom ramen för likvärdig skola. Av den totala målgruppsersättningen på 6,3 mkr erhöll de mottagande skolenheterna totalt 5,2 mkr och

resterande har betalats ut till fristående huvudmän. Utbildningsnämndens resultat redovisas till 2,8 mkr där resultatet kan hänföras till färre antal individintegrerade än budgeterat samtidigt som en ökning återfinns inom grundsärskolan, högre intäkter och lägre kostnader för interkommunal ersättningen än budgeterat.

Grundskoleverksamhetens enheter har ett sammantaget resultat på 14,2 mkr. Det är en klar resultatförbättring på 20,7 mkr gentemot föregående år. Anledningen till resultatförbättringen från delårsbokslutet i augusti på 13,1 mkr kan hänföras till att många resultatenheter har gått mot en bättre budgetföljsamhet under hösten. Det är framförallt de grundskoleenheter som erhållit stora tillskott under höstterminen som påverkar resultaten, tillsammans med centrala budgetmedel som inte tagits i anspråk. Grundskolornas resultat stannade på 5,8 mkr, Fritidshem 2,8 mkr och Grundsärskolan 3,2 och Elevhälsan 2,3 mkr.

Skolformsövergripande verksamhet redovisar ett resultat på 0,4 mkr vid året slut. Ledning och Stab genererar ett underskott på 0,3 mkr på grund av högre personalkostnader för centralt fackliga än budgeterat medan skolformsövergripande redovisar ett överskott på grund av lägre års- och licenskostnader samt att kompetensutvecklingsmedel inte tagits i anspråk på grund av pandemin.

Nämndens mål med indikatorer och nyckeltal

Likvärdigheten avseende barns och elevers kunskapsutveckling ska öka

Kommentar/Analys

Resultat

Förskolan har en positiv trend när det gäller kunskapsuppdrag och likvärdighet, med en stärkt kvalitet i verksamheterna. De senaste åren har resultaten ökat inom grundskolan, men behörigheten till gymnasiet minskade 2021 för både pojkar och flickor. Det finns fortsatt brister i likvärdighet inom och mellan förskolor och skolor, både vad gäller undervisningskvalitet och lärandemiljöer. Utmaningar kvarstår när det gäller att öka resultaten för elever vars föräldrar saknar eftergymnasial utbildning och elever med utländsk bakgrund.

Analys

Kvalitetsarbetet behöver inriktas mot att stärka förutsättningarna för att undervisning ska ske varierat utifrån barns och elevers olika förmågor och förutsättningar. Det vardagsnära kvalitetsarbetet behöver stärkas, och ledas av rektor och medarbetare i ett distribuerat ledarskap. Det kräver ett nära pedagogiskt ledarskap och en tydlig arbets- och utvecklingsorganisation på varje enhet. Förvaltningsledning och rektorer behöver i än högre grad undersöka behov och rikta stöd.

Åtgärder

- Utveckla undervisningens kvalitet inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Processtödet till rektorerna kring det systematiska kvalitetsarbetet ska tydligare följas upp under hela året och i högre grad erbjudas riktat. Ledningen inom Utbildningsförvaltningen ska strategiskt utmana och stödja verksamheten för att utveckla det pedagogiska ledarskapet.

Målprognos

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall Dec 2021	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023
Andelen behöriga till gymnasiet bland elever vars vårdnadshavare saknar eftergymnasial utbildning ska öka	76,6	74,7	76,7		
Andel förskoleavdelningar med god eller hög kvalitet ska öka	96	96	97		
Andel fritidshem som har hög kvalitet vad gäller undervisningsuppdraget ska öka	29	6	30		

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall Dec 2021
Meritvärde i årskurs 9	220,3	218,9	221,6	220,8
Andel behöriga till gymnasieskola (kommunal huvudman)	79,1	81,8	84,3	81,9

Likvärdigheten avseende barns och elevers lärandemiljö ska öka

Kommentar/Analys

Resultat

Resultaten varierar i hög grad med barns och elevers socioekonomiska bakgrund och verksamheterna kan inte fullt ut kompensera för barns och elevers olika förutsättningar. Utifrån analyser i förvaltningens systematiska kvalitets- och arbetsmiljöarbete framkommer ett behov av att stärka verksamhetens förebyggande och främjande barn- och elevhälsoarbete. I synnerhet behöver arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd för barn och elever stärkas.

Det finns fortsatt stora utmaningar vad gäller barns och elevers problematiska frånvaro. Närvaron i skolor och förskolor påverkades i hög grad av pandemin under året. Barn- och elevfrånvaron ökade mest i de socioekonomiskt utsatta områdena.

Analys

Bedömningen är att barn- och elevhälsoarbetet inte i tillräcklig grad är förebyggande och främjande. Förvaltningsledningen behöver säkerställa att barn- och elevhälsan är en naturlig del av undervisningen på alla enheter. Förvaltningens arbete med rutiner och uppföljning kring problematisk frånvaro har gett effekt, men den problematiska frånvaron i både förskola och grundskola kvarstår.

Åtgärder

- Utveckla arbetet kring ledning av barn- och elevhälsoarbetet i rektorsgrupperna. Utveckla arbetet kring den samordnade barn- och elevhälsan inom ramen för de kategoriträffar som organiseras för elevhälsans professioner. Stödja rektorernas arbete med att organisera sin verksamhet med rätt kompetens utifrån barns och elevers behov.
- Minska den problematiska frånvaron.

Målprognos

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall Dec 2021	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023
Andel närvarande elever ska öka	89,6		89,7		

Närvaro redovisas per läsår. Utfall 2020 avser läsåret 2020/21. Utfall Dec 2021 avser läsåret 2021/22 och redovisas i augustirapport 2022.

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall Dec 2021
Andel lärare med behörighet i minst ett undervisande ämne i grundskola	72,3	69,3	66,9	67,1
Antal barn per årsarbetare i förskola	5,5	5,7	5,9	
Andel personal med förskolläraryxamen i förskola	51	51	52	
Antal elever per årsarbetare i fritidshem	19,1	20,1	19,3	
Andel lärare i fritidshem med behörighet för undervisning i fritidshem		40,4	52,8	51,6
Antal elever per lärare i grundskola		11,7	11,4	11,5

Nyckeltal där Utfall Dec 2021 saknas redovisas i aprilrapport 2022.

Stärka och utveckla skolorganisationen

Kommentar/Analys

Resultat

De senaste årens arbete för att utveckla en tydlig arbets- och utvecklingsorganisation, med stöd av ett distribuerat ledarskap på alla nivåer har lett till att det idag finns en större medvetenhet kring infrastrukturens roll för ledning av kvalitetsarbete. Genom att införa teamledarskap har förvaltningen fått bättre förutsättningar att utveckla och stärka ledarskapet till stöd för medarbetarna. Verksamheterna inom förskola och skola har organiserats i resultatenheter.

Arbetsmiljöarbetet har stärkts med strukturer för uppföljning av resultat. Resultaten visar bland annat att förvaltningens kvalitetsarbete stödjer arbetet för en god arbetsmiljö, men att förbättringsområden finns kring hög arbetsbelastning och stress.

Analys

Förvaltningen ska präglas av tillit och känsla av sammanhang inom och mellan olika delar av organisationen. Utbildningsförvaltningen är en stor organisation vilket kräver en tydlig infrastruktur för att alla ska uppleva känsla av sammanhang och delaktighet i processer. Ett utökat verksamhetsnära och strategiskt ledningsstöd ger bättre förutsättningar, men för att alla medarbetare i en stor organisation ska bli delaktiga krävs en utvecklad infrastruktur för dialog och samverkan på alla nivåer. Bedömningen är att det krävs ett ökat fokus på frågor som rör arbetsorganisationen, till exempel schema, arbetstider och tydligare prioriteringar vid arbetsanhopning.

Åtgärder

- Vidareutveckla det systematiska arbetsmiljöarbetet, vilket även inkluderar de

områden som prioriteras i det nya läraravtalet, HÖK21: arbetsmiljö, arbetstid, arbetsorganisation och lönebildning.

- Vidareutveckla känslan av sammanhang i hela organisationen genom arbete i processer, en utvecklad infrastruktur för dialog, ett stärkt pedagogiskt ledarskap och en tillitsbaserad styrning och ledning.

Målprognos

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall Dec 2021
Andel personal med 0-5 sjukdagar i fritidshem	39,6	42,8	24,5	27
Andel personal med 0-5 sjukdagar i förskola	39,8	37,3	23,3	22,7
Andel personal med 0-5 sjukdagar i grundskola	59,9	56	39,3	44,7

Förskoleverksamhet

Inledning

I förskolan bedrivs verksamhet för barn 1-5 år och i pedagogisk omsorg för barn 1-12 år. Inom Utbildningsnämndens ansvarsområde finns 44 förskolor och kommunal pedagogisk omsorg. Dessutom tillkommer fristående huvudmän inom förskola och pedagogisk omsorg i enskild regi.

Viktiga händelser i årets verksamhet

Systematiskt kvalitetsarbete

Strukturella åtgärder har genomförts så som att inrätta resultatenheter och teamledarskap. Detta i syfte att stärka rektors nära pedagogiska ledarskap i en stärkt förskolorganisation. Verksamhetscheferna och rektorerna har ett ökat fokus på det distribuerade ledarskapet kopplat till kärnverksamheten.

I syfte att stärka det pedagogiska ledarskapet har de olika rektorsforumen haft fokus på att leda det systematiska kvalitetsarbetet. Verksamhetscheferna har skapat förutsättningar för kollegialt lärande i de forum som finns för rektorerna. Innehållet har bestått av att leda samt utveckla undervisningens kvalitet genom digitalisering, dokumentation, kunskap, normer och värden, språkutveckling samt pedagogiskt ledarskap.

Ett tvärprofessionellt kollegialt lärande kring kunskap, normer och värden har genomförts. Förskollärare och barnskötare har arbetat medvetet med exempelvis barnkonventionen, stopp min kropp och/eller diskrimineringsgrunderna inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

Verksamhetscheferna har organiserat forum för tvärprofessionellt, kollegialt lärande för

rektor, specialpedagog samt barn - och elevhälspersonal i att leda det kompensatoriska arbetet.

Cirka 200 av förskolans medarbetare deltar i kompetensutvecklingsinsatsen Specialpedagogik för lärande i syfte att stärka arbetet med förskolans kompensatoriska uppdrag och öka likvärdigheten. Samtliga medarbetare kommer ha deltagit i kompetensutvecklingsinsatsen efter 3 år.

15 av 18 rektorer deltar, under ledning av Karlstad Universitet, i aktionsforskning kring att leda digitalisering.

Likvärdig skola

Utbildningsnämndens högst prioriterade arbete är att skapa likvärdiga förutsättningar för barn och elever, oavsett socioekonomiska förutsättningar. Nämnden har antagit sju förslag för att skapa bättre förutsättningar för hållbara skolenheter, ökad likvärdighet, minskad skolegregation och göra det möjligt för fler barn och elever i Trollhättan att nå målen. En beslutspunkt handlade om att erbjuda fler barn mer tid i förskolan om deras språkliga utveckling kan gynnas av det. Verksamhet förskola har tagit fram rutiner, stöddokument och kartläggningmaterial för ändamålet. Samverkansprocesser med andra förvaltningar samt externa aktörer har initierats. Former för att kartlägga ett nuläge och följa ett resultat av åtgärden är planerade. Samtal pågår med högskolan Väst i syfte att koppla forskning till insatsen. Erbjudande till vårdnadshavare startades i augusti 2021. I januari 2022 hade 80 ansökningar utifrån språkligt behov inkommit.

Finskt förvaltningsområde

Barn vars vårdnadshavare begär det, erbjuds plats i förskoleverksamhet med finskspråkig personal vid förskolan Vällingklockan. Genom denna verksamhet uppfyller Utbildningsförvaltningen sina skyldigheter enligt *Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk*. För barn med finska som modersmål och som inte är placerade på Vällingklockan erbjuds en språklig resurs i form av en ambulerande finsk pedagog som besöker förskolorna, för att stärka barnens kulturella identitet samt finska språk. Det finns även ett fungerande system med boklådor till övriga förskolor som har finstalande barn i sin verksamhet.

Covid-19

Utbildningsförvaltningen har haft en mycket ansträngd arbetssituation och många arbetsmiljöärenden har anmälts med koppling till covid-19. Anpassningar har genomförts utifrån rådande restriktioner. Frånvaron har varit högre bland såväl barn som personal. Barn i resursstarka områden har oftare en högre vistelsetid och närvaro än barn i mer resurssvaga områden och under pandemin har dessa skillnader blivit ännu tydligare. Verksamhetschefernas analys är att förskolornas personal har lyckats bibehålla kvalitén trots pandemin. Avsaknaden av barn under perioden kommer dock kunna påverka barnens lärande på sikt.

Lokalförändringar

Under 2021 har förvaltningen utifrån nulägesbedömning och definierade behov i Lokalförsörjningsplanen arbetat vidare mot mer ändamålsenliga förskolor. Under året har planering och arbete för nybyggnation respektive ombyggnation av fyra förskolor, Toppluvan, Citronfjärilen, Myggan och Förskola i Fräsegårdsskolan lokaler genomförts.

Ekonomiska resurser

Ekonomiska resurser, Tkr	Föreg. år 01-12	Budget	Utfall 01-12	Avvikelse
Nämnd Förskola	-6 458	5 024	2 326	2 698
Tilläggsbelopp förskola	6 122	4 586	5 613	-1 027
Enskilda alternativ	63 171	68 258	66 645	1 613
IKE	-2 274	-1 906	-1 796	-110
Avgifter	-24 174	-23 900	-25 281	1 381
Statsbidrag	-11 072	-10 071	-10 195	124
Förskola, enheter	303 973	310 777	301 377	9 400
Ped omsorg, enheter	3 768	3 166	3 103	63
SUMMA	333 056	355 934	341 792	14 142

Kommentar/Analys

Förskoleverksamheten redovisar ett resultat på 14 100 tkr. Resultatet är något högre än vad som prognostiserades i oktober. Då redovisades ett förväntat överskott på 11 500 tkr. Med tilldelning av målgruppsersättningen i bokslutet blev resultatet något bättre. Färre barn på de enskilda förskolorna under sista månaderna än prognostiserat har gett en lägre nettokostnad för verksamheten förskola.

Förskola nämnd redovisar ett resultat på 4 679 tkr. Överskottet beror på att anslaget för utökad tid i förskolan inte tagits i anspråk fullt ut. Cirka 40 barn har beviljats utökad tid under höstterminen. Under 2020 var det i genomsnitt 73 % heltidsbarn. Trots en markant skillnad under våren med fler 15 timmars barn, så blev genomsnittet för 2021 74 % heltidsbarn. I slutet av året omfördelades 6 700 tkr i målgruppsersättningen från nämnden till förskoleverksamheten. De kommunala enheterna erhöll 5 950 tkr och de fristående 750 tkr. Enskilda alternativ genererar ett överskott främst beroende på att enskild pedagogisk omsorg redovisar 12 barn färre än de budgeterat. Avgifterna inklusive inkomstjämförelsen redovisar ett överskott på 1 400 tkr. Vidare balanseras ovan beskrivna överskott något av att kostnaderna för tilläggsbelopp var högre än budget för 2021.

Förskoleverksamhetens enheter redovisar ett överskott på 9 463 tkr. Verksamhetschefer har planerat för att återställa förskolans negativa fond vilket gör att de gör ett överskott vid årets slut samt att merparten av målgruppsersättningen bokförts här. Hyreskostnaderna totalt redovisade ett underskott på 700 tkr och det beroende på en felkonterad kostnad från föregående år, som periodiserades till 2021.

Förskolenheterna och enheten pedagogisk omsorg redovisar ett överskott på 300 tkr. Det var betydligt bättre än sista prognosen för oktober och fler enheter vände till överskott.

Uppföljning

Antal barn

Verksamhet	Utfall 2020	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse
Kommunala fsk 1-5 år	2 555	2 521	2 487	-34

Verksamhet	Utfall 2020	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse
Fristående fsk 1-5 år	319	342	329	-13
Kommunal ped oms 1-5 år	25	27	22	-5
Enskild ped oms 1-5 år	201	200	188	-12
Fsk 1-5 år IKE från Thn	19	15	20	5
Fsk 1-5 år IKE till Thn o Asyl (avgår)	-45	-35	-31	4
Fsk 1-5 år parallell plac (avgår)	-18	0	-19	-19
Summa fsk 1-5 år	3 062	3 070	2 996	-74
Kommunal ped oms 6-9 år	8	10	3	-7
Enskild ped oms 6-9 år	53	54	67	13
Ped oms 6-9 år IKE från Thn	0	0	0	0
Ped oms 6-9 år IKE till Thn o Asyl	0	0	0	0
Summa ped oms 6-9 år	61	64	70	6
Kommunal ped oms 10-12 år	1	1	0	-1
Enskild ped oms 10-12 år	29	29	28	-1
Ped oms 10-12 år IKE från Thn	0	0	0	0
Ped oms 10-12 år IKE till Thn o Asyl (avgår)	0	0	0	0
Summa ped oms 10-12 år	30	30	28	-2
Summa ped oms 6-12 år	91	94	98	4

Antalet barn var stabilt under hösten, men en viss glidning av barn från enskild förskola till kommunal förskola

Interkommunala barn och elever

Antalet barn låg i nivå med den budgeterade volymen 2022 . Fem barn fler i annan kommun och fyra barn färre från annan kommun. Detta gav ett underskott på 100 tkr.

Enskilda alternativ

Enskilda alternativ redovisar ett överskott på 1 600 tkr. Antalet barn var under året i genomsnitt 517 och jämfört med 542 budgeterade barn. Huvudförklaringen härrör från att antalet barn i enskild pedagogisk omsorg var lägre och då 188 barn jämfört med budgeterade 200 barn. Fristående förskolebarn uppgick i genomsnitt till 329 barn mot budgeterade 342 barn för året. Noterbart är att vi hade 3 % färre barn i fristående förskolor, dock var kostnader cirka 1 % lägre. Detta har sin förklaring i att vi budgeterade med 21 % 15 timmars barn och i verkligheten var de under 20% , vilket ger en högre kostnad/barn för 2021.

Avgifter för vårdnadshavare

Totalt redovisade avgifterna ett överskott på 1 400 tkr och det är mycket beroende på en lite för försiktig budget samt förändringar i föreskrifter för taxa, vilket har gett en högre total avgift. Färre barn, men högre avgift/barn sammanfattar överskottet.

Enheter

Förskoleverksamhetens enheter redovisar ett överskott på 9 463 tkr. Verksamhetschefer har planerat för att återställa förskolans negativa fond vilket gör att de gör ett överskott vid årets slut samt att merparten av målgruppsersättningen bokförts här. Hyreskostnaderna totalt redovisade ett underskott på 700 tkr och det beroende på en felkonterad kostnad från föregående år, som periodiserades till 2021.

Förskolenheterna och enheten pedagogisk omsorg redovisar ett överskott på 300 tkr. Det var betydligt bättre än sista prognosen för oktober och fler enheter vände till överskott. Totalt erhöll enheterna nära 2 000 tkr lägre uppdragsersättning än vad som var budgeterat. Statsbidraget för minskade barngrupper blev 2 500 tkr lägre än förväntat. Intäktsbortfallet har hämtats hem under året och anpassats i verksamheten via lägre personalkostnader. Trots att flera enheter hade en budget i balans finns det fortfarande enheter som behöver fortsatt stöd inför kommande år. Både kostnader för timvikarier och sjuklön avsevärt högre än 2020. Skillnaden är en ökning med 25 % respektive 15 % för sjuklön jämfört med 2020.

Övergripande förskoleverksamhet: redovisar också ett mindre överskott på 200 tkr, vilket härrör från lägre personalkostnader än budgeterat avseende handläggare förskola.

Övriga Nyckeltal

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall Dec 2021
Antal årsarbetare med högskoleutbildning, förskolan	305	287	285	260
Lokalkostnad/barn, förskolan	12 855	13 746	17 188	18 347
Nettokostnad/barn, förskolan	117 658	114 733	118 972	121 180

Grundskoleverksamhet

Inledning

I grundskolan/grundsärskolan går elever från förskoleklass till årskurs 9 och fritidshemmens verksamhet bedrivs för elever 6-12 år. Inom Utbildningsnämndens ansvarsområde finns 27 grundskoleenheter varav 20 har tillhörande fritidshem samt särskola med tillhörande fritidsverksamhet (korttidstillsyn). Dessutom tillkommer 5 friskolor varav 4 har tillhörande fritidshem.

Viktiga händelser i årets verksamhet

Systematiskt kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbetet har varit i fokus under verksamhetschefernas möten med rektorerna, i syfte att kartlägga hur det fungerar och vilket stöd rektorerna är i behov av.

För att ge ett utökat och stärkt stöd till rektorernas planering av sina organisationer för ekonomisk och pedagogisk hållbarhet, har funktioner från HR-avdelningen, Utbildningsförvaltningens ekonomiavdelning, verksamhetschefer och rektor samlats för att ta ett helhetsgrepp i planering av åtgärder för att få budget i balans utan minskad kvalitet.

Resultatenheter och ledarteam har bildats under läsåret 2020/2021. Funktionen biträdande rektor har tagits bort och ersatts med fler personer med befattningen rektor, i syfte att stärka ledarteamen och kraften i rektors ledarskap. Verksamhetscheferna har dessutom kartlagt hur rektorerna i sin tur skapar förutsättningar för drift och utveckling

på sina skolor och enheter - det vill säga hur man använder sig av och organiserar för ett distribuerat ledarskap för att kunna bedriva ett systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete.

Utredning Likvärdig skola

Utbildningsnämndens högst prioriterade arbete är att skapa likvärdiga förutsättningar för barn och elever, oavsett socioekonomiska förutsättningar. Nämnden har antagit sju förslag för att skapa bättre förutsättningar för hållbara skolenheter, ökad likvärdighet, minskad skolegregation och göra det möjligt för fler elever i Trollhättan att nå målen i skolan.

Från och med höstterminen 2021 har två skolenheter, Fräsegårdsskolan F-6 och Kronan 7-9, avvecklats och en skolenhet, Kronan F-6, omorganiseras till en F-3-skola. Eleverna har placerats på Stavreskolan, Lyrfågelskolan, Strömslundsskolan, Paradisskolan och Skogshöjdens skola. Skolskjutsbestämmelserna har reviderats för elever i årskurs 7-9, så att skolskjuts erhålls om avståndet till skolan är minst 3 km gångbar väg. Ett omfattande arbete genomfördes i samband med elevplaceringarna för att skapa trygghet och för att förbereda eleverna på att åka skolskjuts till skolan. I november 2021 fanns 82 % av eleverna kvar på sin anvisade skola. Vid skolstart rapporterades en del logistikproblem i samband med skolskjutsen och justeringar har fått göras. Vid terminsstart fanns bussvärdar med på bussarna och sedan oktober är personalen som åker med på bussarna anställda på de olika skolorna som skolvärdar.

Samverkan med Högskolan Väst har inletts i syfte att följa implementeringen av omorganisationen. En tredje period av samarbete med Skolverket inom ramen för Samverkan för bästa skola (SBS) har inletts i syfte att stödja förvaltningens processer kring likvärdig skola.

För att gynna heterogena elevsammansättningar i södra stadsdelarnas segregerade skolor har samverkan förstärkts mellan Sylteskolan, Skoftebyskolan och Velandaskola i syfte att fler elever ska välja Sylteskolan inför årskurs 7.

Utredningen har på grund av arbetsanhopning i samband med pandemin inte kunnat genomföras.

Digitalisering

Kraven på skolorna att utbilda för ökad digital kompetens har ökat, både utifrån samhällets allt snabbare digitaliseringstakt och kraven i våra styrdokument. Ett arbete för att öka likvärdigheten vad gäller tillgången till digitala verktyg i undervisningen pågår.

Statsbidrag

Förvaltningen fick under 2021 cirka 107 miljoner kronor i olika statsbidrag, varav allra största delen går till grundskolans verksamhetsområde. Tillgången till statsbidrag framöver är osäker. En omställning behöver göras för att möta minskade eller ökade resurser. En översyn av de större statsbidragens fördelning mellan verksamheter görs inför varje nytt budgetår.

Rekrytering

I princip alla verksamheter utmanas av personalbrist. Främst saknas legitimerad personal, såsom lärare och specialpedagoger, men det finns även brist på övrig personal och t.o.m. vikarier. Personalpolitiska insatser har skett utifrån fastställd kompetensförsörjningsplan, i syfte att bli en mer attraktiv arbetsgivare som kan behålla och rekrytera kompetent personal. Särskilda insatser har gjorts i de områden där

personalomsättningen är högre och andelen behöriga är lägre, t.ex. genom ökad personaltäthet och fler förstelärartjänster som riktats till dessa enheter.

Covid-19

Den pågående pandemin har inneburit stora påfrestningar på många funktioner i samhället. Det har varit en utmaning, inte minst för alla som arbetar inom skolan. För många elever är skolan den trygga punkten i tillvaron. Frånvaron bland elever har ökat dramatiskt, i de socioekonomiskt utsatta områdena var frånvaron högre än i övriga områden. Sjukfrånvaron bland personal är hög precis som föregående år. Att hålla verksamheten igång så långt det bara är möjligt är av stor betydelse. All verksamhet inom Utbildningsförvaltningen har anpassats efter rådande restriktioner. Under 16 veckor på vårterminen 2021 bedrevs undervisningen för årskurs 7-9 helt eller delvis genom fjärr- och distansundervisning.

Lokalförändringar

Under 2021 har förvaltningen utifrån nulägesbedömning och definierade behov i Lokalförsörjningsplanen arbetat vidare mot mer ändamålsenliga skolor. Under året har planering och arbete för nybyggnation av en ny grundskola F-5 i Upphärad genomförts.

Ekonomiska resurser

Ekonomiska resurser, Tkr	Föreg. år 01-12	Budget	Utfall 01-12	Avvikelse
Grundskola nämnd	8 056	18 657	12 254	6 403
Fristående alternativ	102 919	121 573	121 128	445
Elevhälsa	27 549	47 707	45 362	2 345
Grundskola enheter	470 143	453 073	447 245	5 828
Fritidshem nämnd	-12 148	-191	194	-385
Fristående alternativ	12 996	15 721	14 670	1 051
Avgifter	-17 138	-17 040	-15 983	-1 057
Fritidshem enheter	97 005	86 366	83 556	2 810
Grundsärskola nämnd	5 151	3 739	7 103	-3 364
Fristående alternativ	0	0	262	-262
Grundsärskola enheter	24 650	27 808	24 564	3 244
Summa	719 183	757 413	740 355	17 058

Kommentar/Analys

Grundskola/Förskoleklass

Elevtalen för den kommunala förskoleklassen och grundskolan ligger under budget, vilket betyder att nämnden har justerat för det lägre elevantalet. Fristående verksamhet har under året fortsatt sin utökning, vilket medför att elever gått från kommunal till fristående

verksamhet. Dock inte riktigt i den utsträckning som prognostiserades vid budgetering. Antalet elever som är inskrivna i sarskolan men är individintegrerade i grundskoleverksamhet har ökat något under höstterminen, men inte heller här i den utsträckning som budgeterades. Detta innebär ett överskott på 1 700 tkr vid årets slut.

Skolskjutsverksamheten stannade på ett negativt resultat för 2021. De kostnadsdrivande faktorerna var ökning av antalet skolskjutsberättigade elever inom grundsarskolan samt ett ökat antal berättigade elever utifrån såväl särskilda skäl, växelvist boende och skolval.

Både interkommunala kostnader och intäkter gör överskott mot budget. Detta beror till största del på att fler elever från andra kommuner har fått sin undervisning i Trollhättan än budgeterat.

På nämnd redovisas bidrag för asylsökande och statsbidrag för papperslösa. Här görs ett mindre underskott mot budget. Det beror på lägre bidrag för asylsökande samt mindre etableringsstöd än budgeterat. De stora statsbidragen som bidrag för likvärdig skola, karriärtjänster mfl går direkt till enheterna.

Enheterna gör ett överskott på 5 800 tkr för grundskolan. Av detta hör 5 100 tkr till grundskolorna medan stödverksamheterna gör ett överskott på 700 tkr.

Grundsarskola

Antal elever i grundsarskolan är fler än budgeterat. Ersättningen till sarskolans enheter per elev är hög vilket gör att även få elever kan göra stora utslag ekonomiskt.

Enheten på grundsarskolan gör ett överskott på 3 200 tkr.

Fritidshem

Fritidsverksamheten (ej ped. oms) har under 2021 haft i snitt 198 färre barn inskrivna än budgeterat. Inskrivningsgraden har varit låg i början av året men ökat kraftigt under hösten. Trots stor avvikelse mot budget är det nu fler inskrivna i fritidsverksamheten än vad det var hösten 2020. Detta är första gången sedan 2018 som Fritidsverksamheten har ett högre barnantal inskrivet vid årets slut än vid årets början.

Den fristående fritidsverksamheten genererar ett överskott för helåret 2021. Det beror på färre antal barn samt en annan sammansättning per ålderskategori än vad som budgeterats.

Avgiftsintäkterna för 2021 genererar ett underskott på grund av färre barn i verksamheten.

Fritidshemmets kommunala enheter har under våren arbetat med att anpassa sina organisationer till antalet inskrivna barn. Minskade personalkostnader i kombination med ökningen av antalet barn under hösten har bidragit till ett positivt resultat vid årets slut.

Uppföljning

Fritidshem

Antal barn

Verksamhet	Utfall 2020	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse
Kommunala fritidshem 6-9 år	1 839	1 845	1 703	-142
Särfritids 6-9 år	17	22	19	-3

Verksamhet	Utfall 2020	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse
Fristående fritidshem 6-9 år	328	364	370	6
6-9 år IKE från Thn	9	10	13	3
6-9 år IKE till Thn o Asyl (avgår)	-44	-36	-39	-3
6-9 år parallell plac (avgår)	0	0	0	0
Fritidshem 6-9 år	2 149	2 205	2 066	-139
Kommunala fritidshem 10-12 år	419	448	386	-62
Särfritids 10-12 år	11	10	18	8
Fristående fritidshem 10-12 år	68	88	75	-13
10-12 år IKE från Thn	3	3	3	0
10-12 år IKE till Thn o Asyl (avgår)	-20	-24	-16	8
10-12 år parallell plac (avgår)	-1	0	0	0
Fritidshem 10-12 år	480	525	466	-59
Totalt antal barn Fritidshem	2 629	2 730	2 532	-198

Grundskola/Grundsärskola

Antal elever

Antal grundskoleelever

Verksamhet	Utfall 2020	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse
Förskoleklass	629	615	592	-23
Från andra kommuner	-12	-10	-9	1
Till andra kommuner	2	3	4	1
År 1-9	5 549	5 431	5 423	-8
Från andra kommuner	-166	-148	-161	-13
Till andra kommuner	44	44	46	2
Grundsärskola	66	63	71	8
Från andra kommuner	0	0	0	0
Till andra kommuner	0	0	0	0
Friskolor	1 069	1 208	1 199	-9
Friskolor förskoleklass	107	116	115	-1
TF-pnr	-17	-11	-9	2
Summa	7 271	7 311	7 271	-40

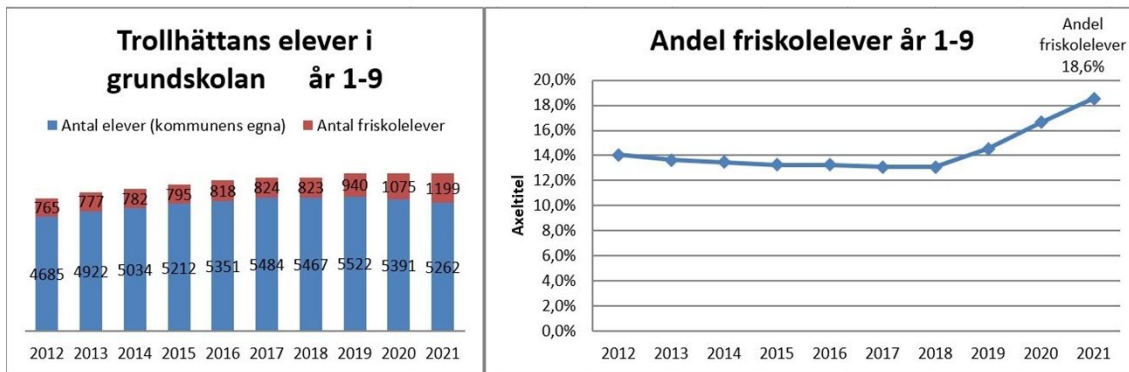
Fördjupad analys

Friskolor

Grundskola/Förskoleklass/Grundsärskola

Bidraget till friskolor slutar på ett mindre överskott. Elevtalen i fristående verksamhet har ökat, dock inte i den omfattning som budgeterats. Överskottet dras ned på grund av högre utbetalningar av tilläggsbelopp än budgeterat.

Antalet elever som får sin undervisning i friskola har ökat med 2% 2021. Detta beror på att flera av aktörerna utökat sina verksamheter under året.

Fritidshem

Fristående fritidshem har under hösten ökat både i yngre och äldre åldrarna men inte med så många som budgeterats, vilket genererar ett överskott på nämnden.

Elevhälsa

Elevhälsan har under 2021 fortsatt haft svårt att rekrytera de vakanser man har inom skolhälsovården och PPR. Långtidssjukskrivningar och partiella föräldraledigheter har också bidragit till överskottet. För att tillfälligt lösa personalbristen på vissa skolor har verksamheten använt sig av extern bemanning under året.

Enheter

Grundskola/Förskoleklass/Grundsärskola

Enheterna för grundskola och förskoleklass gör ett överskott på 5 800 tkr. Stödverksamheterna gör ett överskott på 700 tkr. Överskottet går till viss del att hänföra till tilläggsanslag för hyror vilka redan hade budgeterats för samt vakanser inom rektorsgruppen. Inför höstterminen har också statsbidrag och tillskott påverkat året resultat.

Ett antal enheter som föregående hade underskott har fortfarande svårt att få budget i balans. Detta trots stora personalomställningar inom grundskolans verksamhet i sin helhet. Extra tilldelning av medel i form av statsbidrag till vissa enheter gör att dessa har bättre utrymme ekonomiskt och har därmed lyckats få sina verksamheter i balans eller lämna ett överskott.

Det tillskott som de mottagande skolorna inom Likvärdig skola erhållit i bokslutet har använts till insatser för ökad kunskapsutveckling, intensifierat arbete kring sociala och organisatoriska processer samt ökad trygghet och studiero. Det innebär framförallt att stärka upp med personal, men även inköp av verksamhetsmaterial för att möta de nya elevernas behov. Så långt som det varit möjligt har rektorerna strävat efter att använda medel så att det skapar långsiktiga effekter. Det har även gjorts insatser kring elever med problematisk frånvaro samt elever som riskerat att inte nå målen.

Covid-19 pandemin fortsätter att generera höga sjuktal med höga kostnader för timanställda som följd.

Ett fortsatt utökat mottagande av elever i friskolor gör att intäkterna minskar för de kommunala skolorna.

De enheter som inte har en budget i balans har fått ett ökat och fördjupat stöd i analys av enheternas ekonomiska utfall. Ett nära samarbete mellan rektor, verksamhetschef, ekonom samt personalavdelningen har under året pågått på de enheter som

prognostiserat stora underskott.

Fritidshem

De kommunala fritidshemmen har under hösten vänt ett negativt resultat till ett positivt. De åtgärder som gjorts för att minska personalkostnaderna har slagit igenom samtidigt som inskrivningsgraden av barn ökat under hösten. Efter översyn och åtgärder har personalkostnaderna minskat med ca 7 500 tkr från föregående år. Personalkostnaderna var under 2020 fortfarande i nivå med 2018 års kostnader. Detta trots att antalet barn som går i kommunal fritidsverksamhet minskat med över 400 barn.

Övriga Nyckeltal

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall Dec 2021
Andel elever i år 6 som kan simma 200 m, grundskolan %	92	89	87	85
Kostnad per förskoleklass elev, grundskolan	24 227	28 507	30 808	29 444
Lokalkostnad/barn, fritidshemmen	4 188	4 274	4 812	5 190
Lokalkostnad/elev, grundskolan	9 062	8 992	12 087	18 879
Läromedelskostnad/elev, grundskolan	3 109	1 775	1 423	2 000
Nettokostnad/barn, fritidshemmen	34 481	37 303	42 490	39 302
Nettokostnad/elev (kr), inkl friskolan	78 149	76 419	77 708	78 159
Nettokostnad/elev, grundskolan	77 605	76 665	74 557	74 355

Simkunnigheten under 2021 har gått ner jämfört med tidigare år. Lokalkostnad per elev har ökat avsevärt vilket beror på att helårseffekt av den nya Sylteskolan ger högre lokalkostnader Detta ökar även på bidraget till friskolorna. Även läromedelskostnaden per elev har ökat. 2020 var ett mycket restriktivt år när det kommer till inköp. Under 2021 har tillskott bestående av framförallt stora statsbidrag gjort att mer inköp har kunnat genomföras. Nettokostnad per elev, inklusive friskolor har även 2021 ökat och detta beror på att fler elever har valt att få sin undervisning i enskilda alternativ, vilket driver upp kostnaden.

Skolformsövergripande

Inledning

Med skolformsövergripande verksamhet avses bland annat nämnd (politiken), staben, facklig central verksamhet, IT-pedagogiska insatser, bevakningstjänster, förvaltnings strategisk kompetensutveckling och elevförsäkringar.

Ekonomiska resurser

Ekonomiska resurser, Tkr	Föreg. år 01-12	Budget	Utfall 01-12	Avvikelse
Nämnd	1 140	1 167	1 139	28
Ledning och stab	26 863	31 768	32 059	-291
Skolformsövergripande	12 035	12 675	12 028	647
Summa	40 038	45 610	45 226	384

Kommentar/Analys

Nämnd

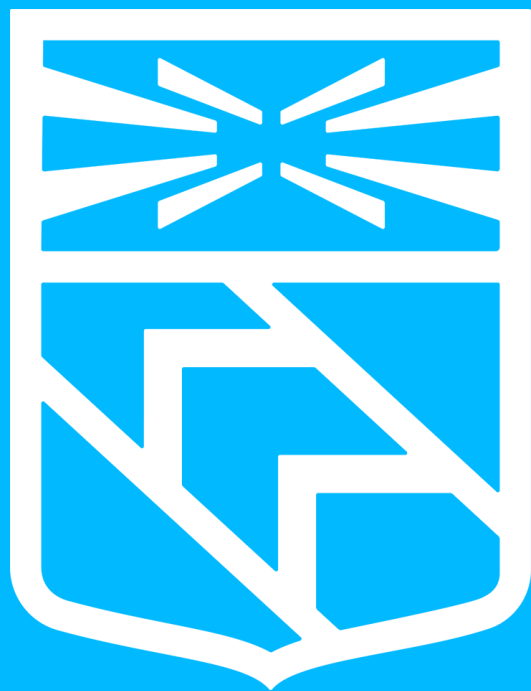
Nämnden ligger i linje med vad som har budgeterats.

Ledning och stab

Underskottet på Ledning och Stab är på grund av lågt budgeterade personalkostnader för de centralt fackliga ombuden.

Skolformsövergripande

Överskottet för Skolformsövergripande genereras från bland annat års- och licensavgifter som varit något billigare än budgeterat. Samt outnyttjade medel för tex kompetensutveckling som inte gått att genomföra på grund av pandemin.

Verksamhets-
redogörelse,
bokslut
2021

Omsorgsnämnden

Bokslut 2021

	Bokslut 2018	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Feb rapport	Mars rapport	April rapport	Maj rapport	Aug Rapport	Sept Rapport	Okt Rapport	Bokslut 2021
Vård o omsorgsboende			6 738	7 500	2 500	3 600	4 500	13 650	16 850	18 700	19 679
Hemtjänst			-11 632	-4 000	-5 400	-1 300	-1 600	-2 650	-2 400	-2 150	-1 929
Hälso- och sjukvård			797	-200	-1 100	-100	100	400	200	850	3 141
Specialiserat omr			10 523	5 300	6 300	6 500	6 500	6 550	4 600	4 550	5 683
Pers förs o bemanning			432	400	550	800	800	800	1 450	1 900	1 874
Summa ga VO	-11 726	-10 905	6 858	9 000	2 850	9 500	10 300	18 750	20 700	23 850	28 448
Omsorg för funktionsr	-13 305	-24 500	-9 178	4 850	7 300	9 650	9 650	7 300	7 300	7 500	9 444
Socialpsykiatri	4 119	3 615	3 687	3 650	4 150	3 950	3 950	4 950	5 300	5 700	6 799
Förv.ledning	-117	-2 800	-2 500	4 700	5 700	4 500	2 100	3 200	3 050	3 550	3 113
Nämnd	-91	-117	-81	0	0	-100	-100	-150	-150	-150	-124
Summa	-21 120	-34 707	-1 214	22 200	20 000	27 500	25 900	34 050	36 200	40 450	47 680

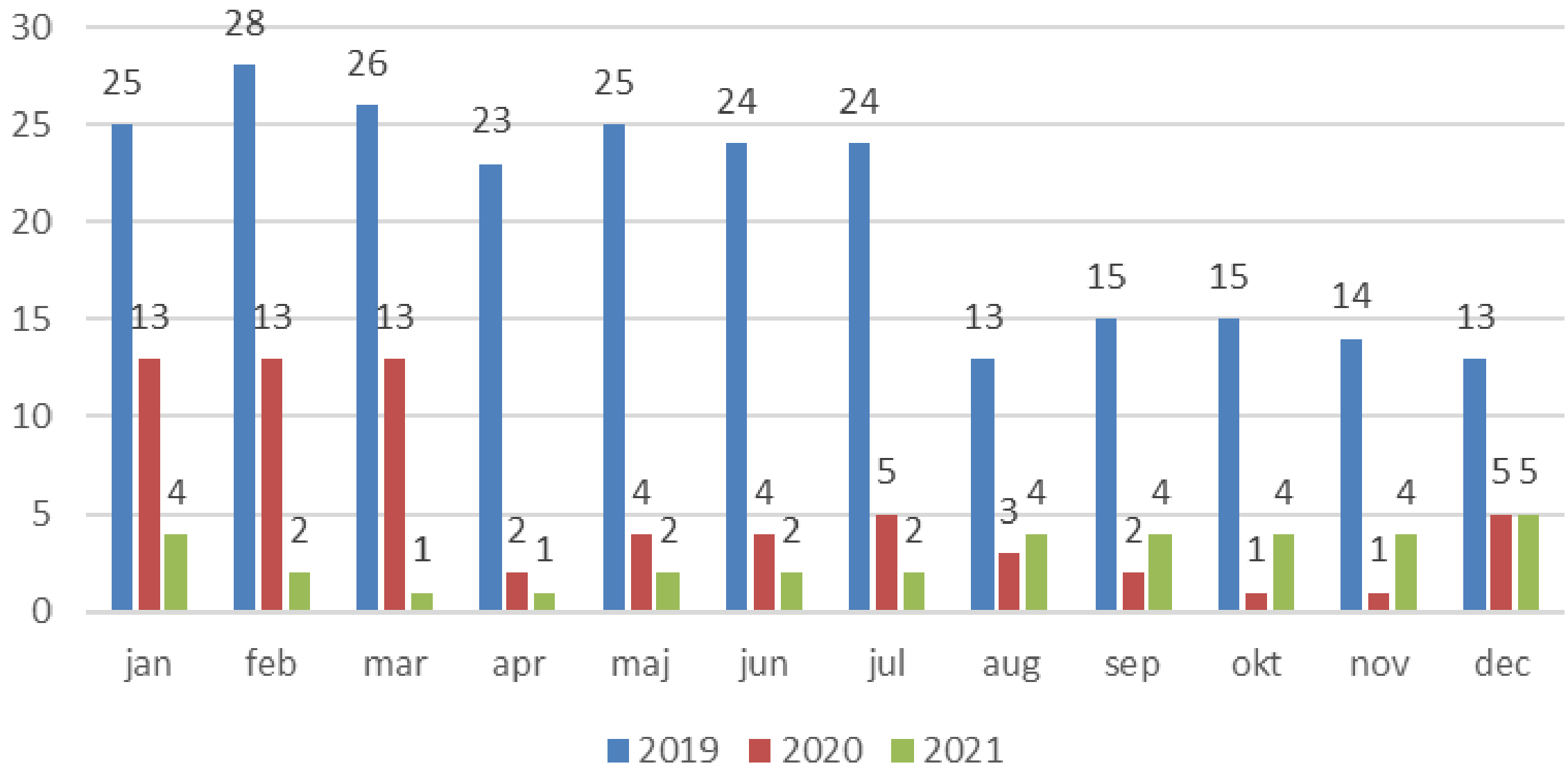

Överskott av engångskaraktär	Mkr
Utbetalning av statsbidrag Covid för december 20	3,0
Minskad efterfrågan på färdtjänst pga pandemin	3,4
Minskad efterfrågan på omsorgsresor pga pandemin	1,5
Minskade kostnader, daglig verksamhet enl LSS pga pandemin	2,5
Minskad efterfrågan på ledsagning o avlösning pga Covid	1,0
Överskott dagverksamhet och Träffpunkter för äldre pga Covid	2,8
Minskad efterfrågan på korttid LSS pga Covid	0,2
Minskad efterfrågan på boendestöd pga Covid	0,3
Tilläggsanslag för att Landbogården inte stängdes	7,0
En avdelning på Hagtornsstigen har inte öppnas	4,7
Vaktmästeri o städ, överenskommelse med Serviceförvaltningen inte klar	1,7
Statsbidrag, God och nära vård	2,0
Statsbidrag återhämtningsbonus	1,7
Totalt	31,8

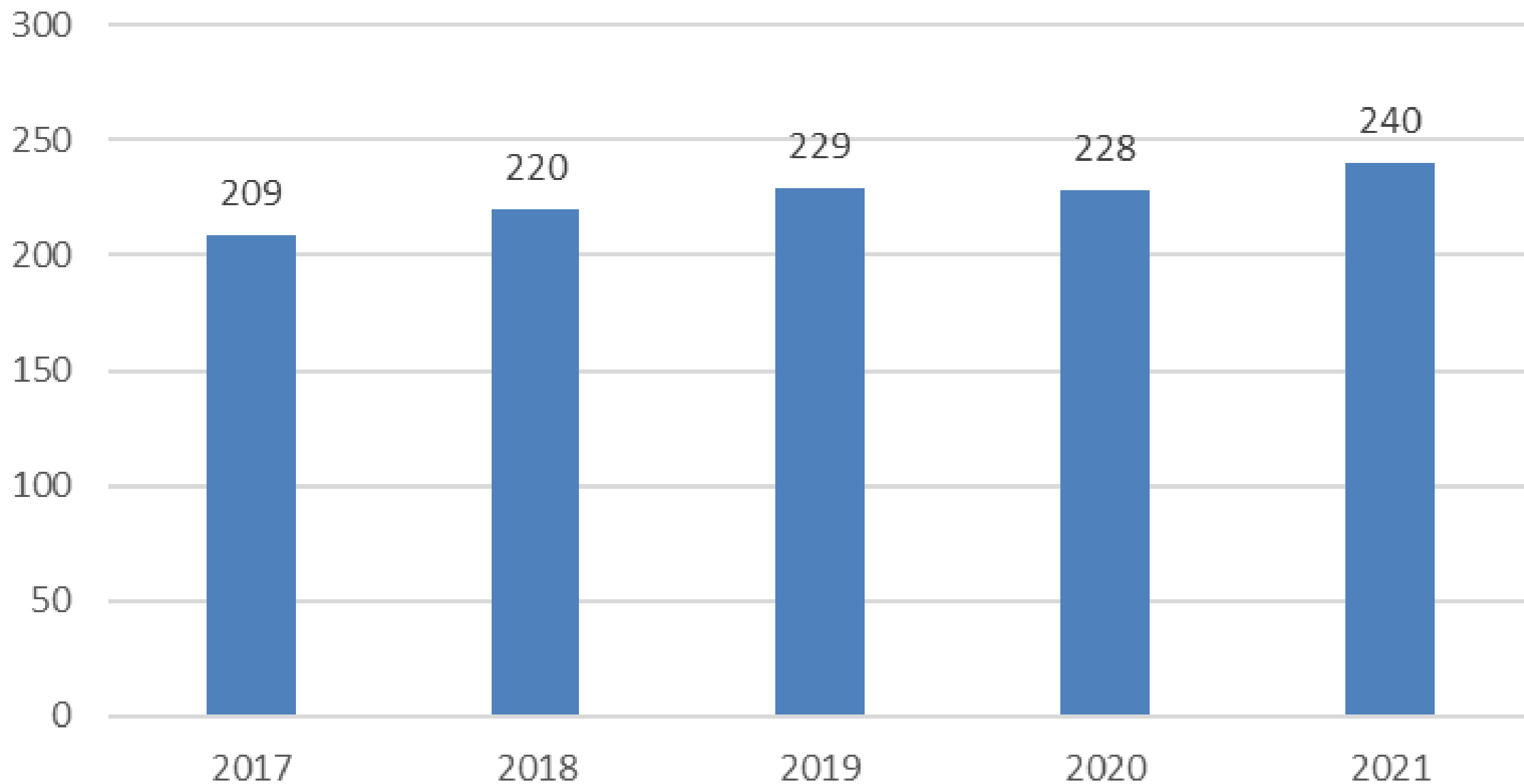
OFF	Budget	Enheter	Nämnd	Totalt	%
LSS gemensamt	23 888	-589	0	-589	-2%
Boende enl LSS	126 119	534	16	550	0%
Köpta platser	29 786	564		564	2%
Personlig assistans	84 302	-838	5 919	5 081	6%
Daglig verksamhet	36 571	728	325	1 053	3%
Kontaktperson LSS	3 884	449		449	12%
Korttid	18 491	1 138	-832	306	2%
Ledsagning, avlösning	6 741	382	1 723	2 105	31%
Träningslägenheter	55	82		82	149%
Kontaktperson SoL	4 287	514		514	12%
Omsorgsresor	6 052		-674	-674	-11%
	340 176	2 964	6 477	9 441	2,8%

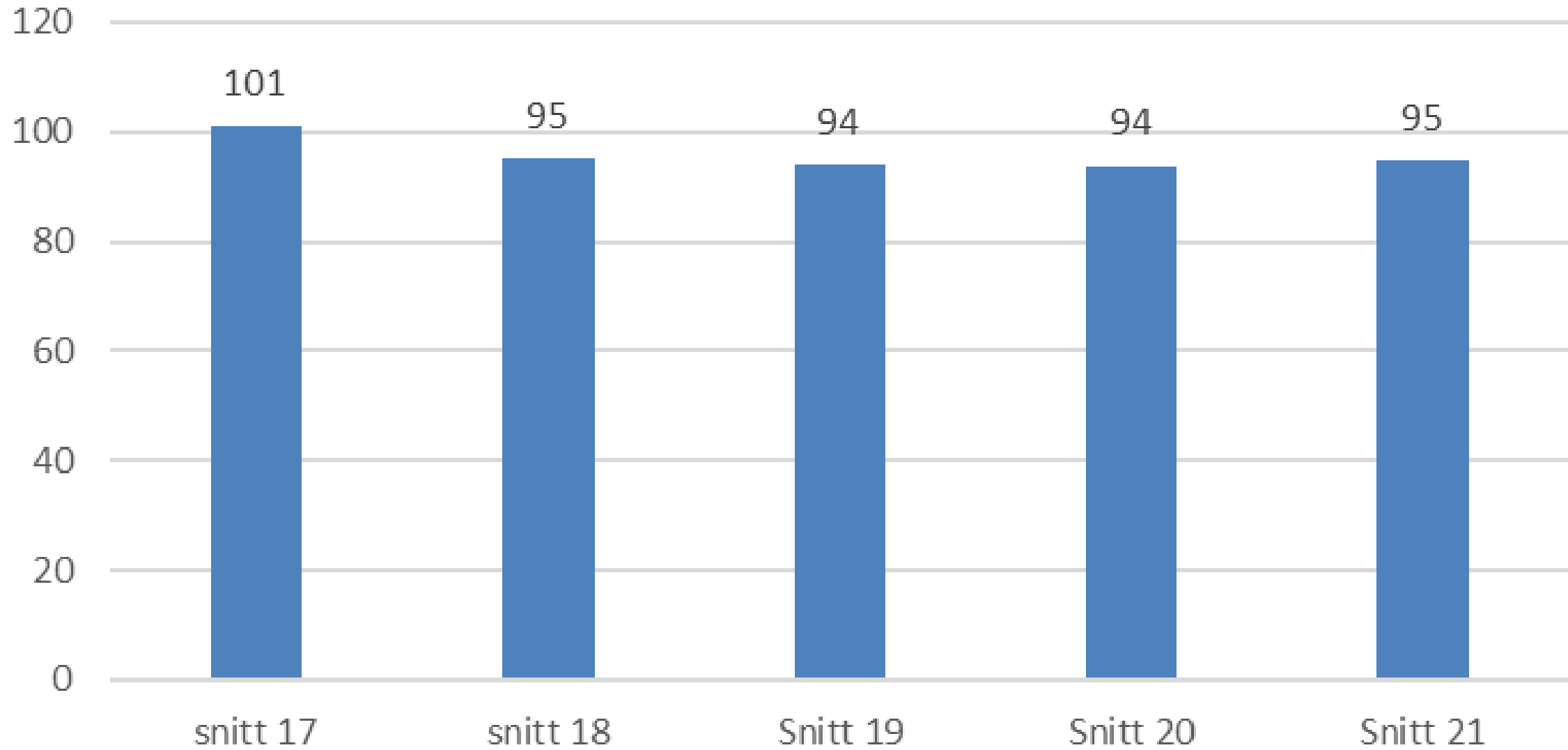
Kö till LSS boende

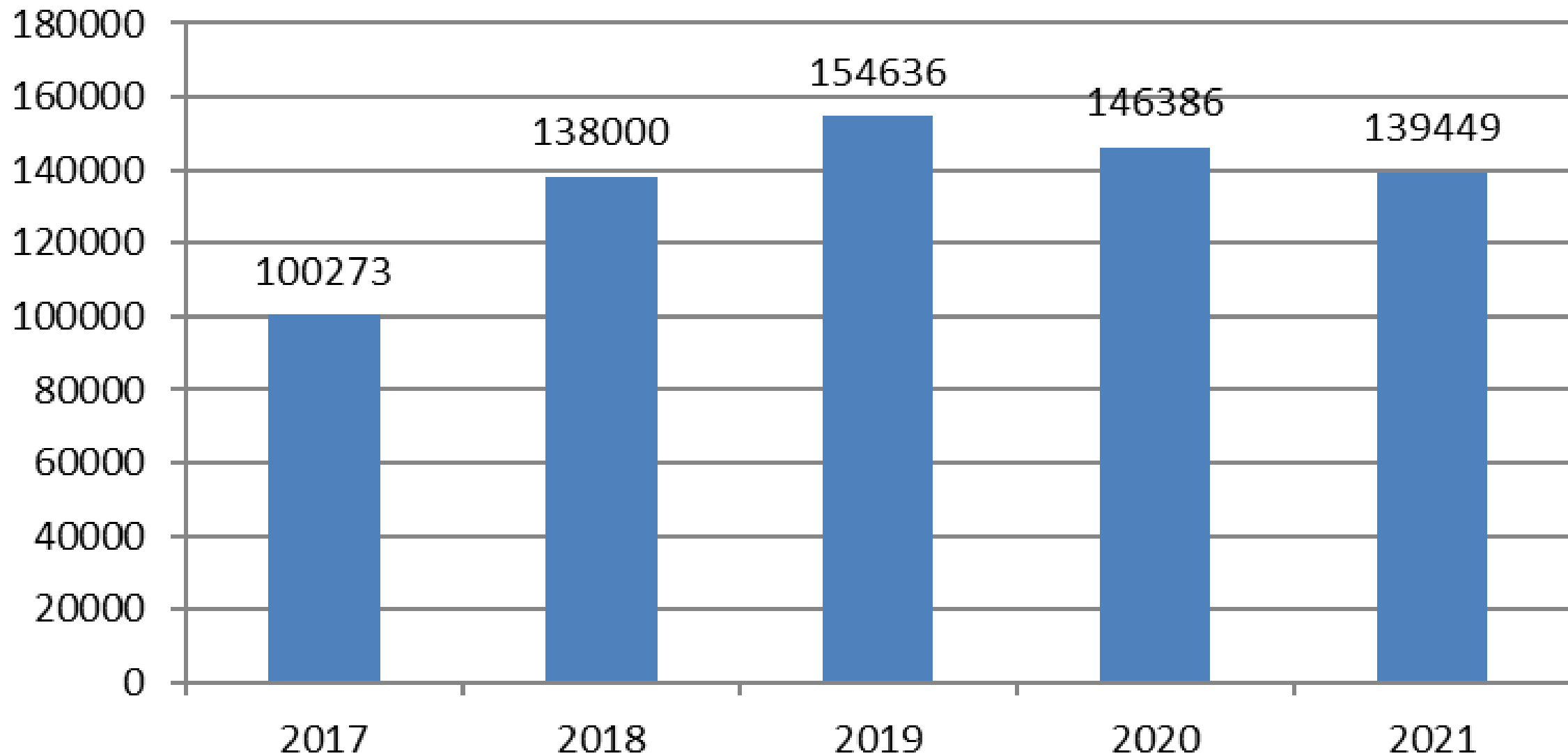
Brukare dagligverksamhet, snitt/mån

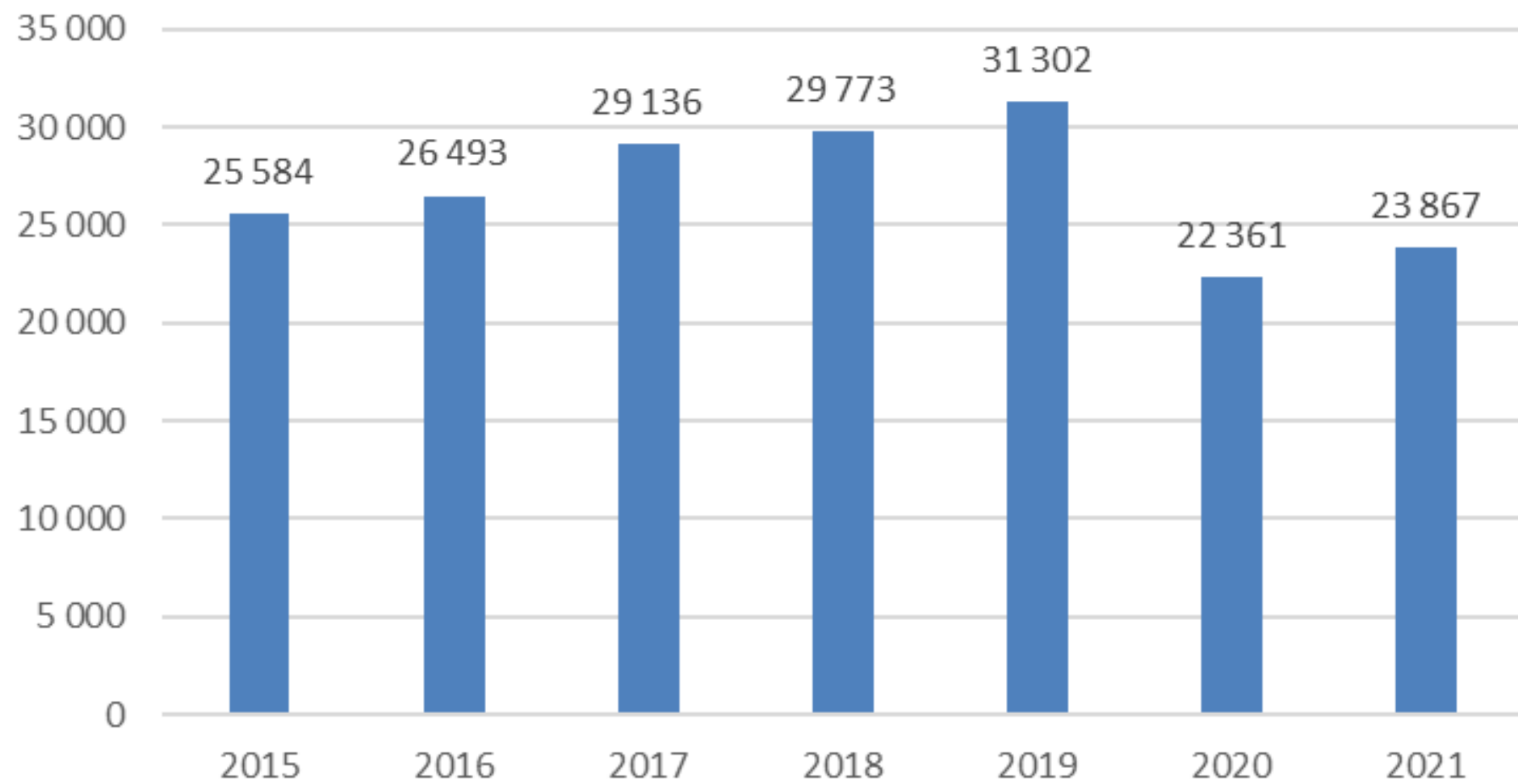
Personlig assistans SFB

Timmar personlig ass enl LSS

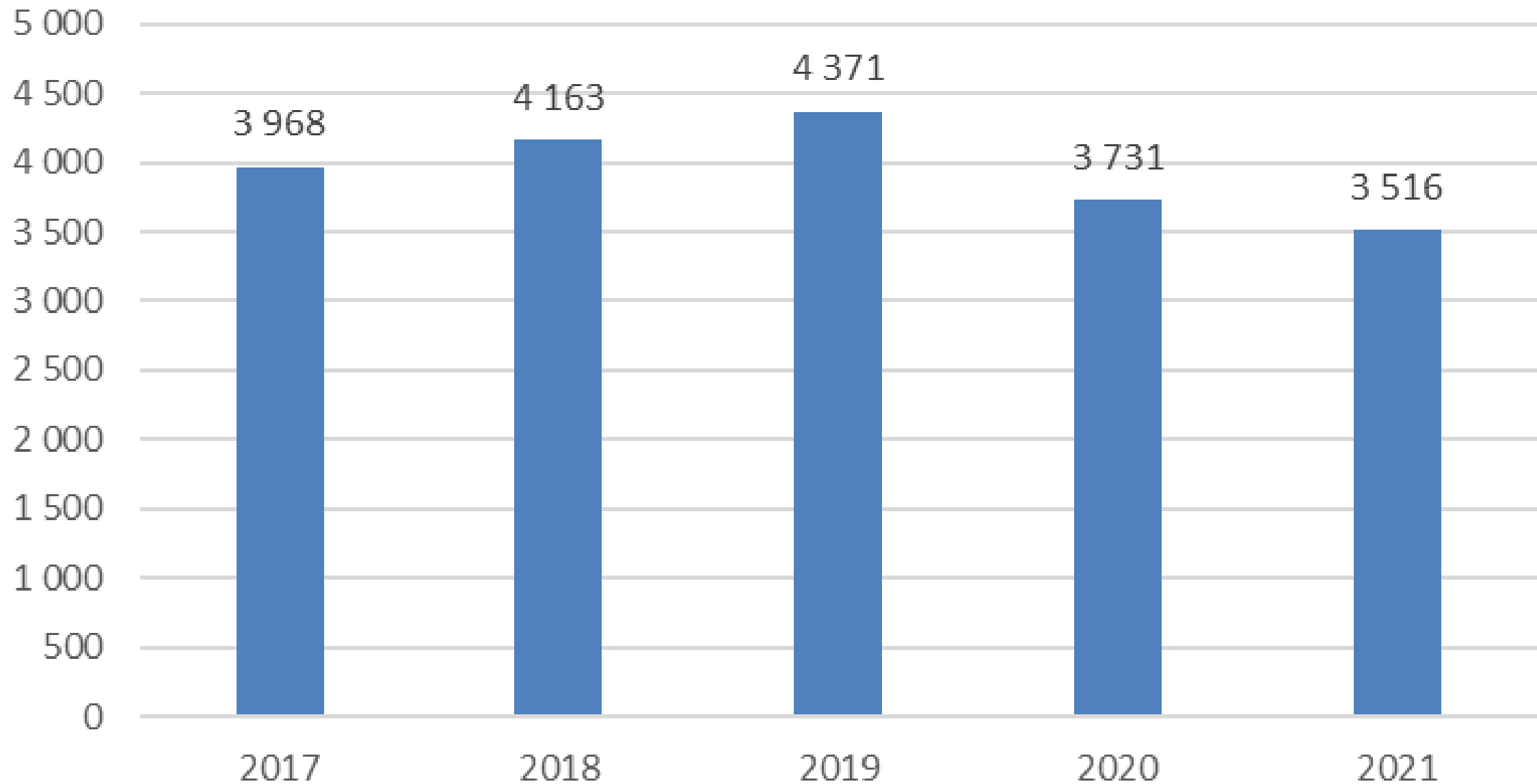
Omsorgsresor

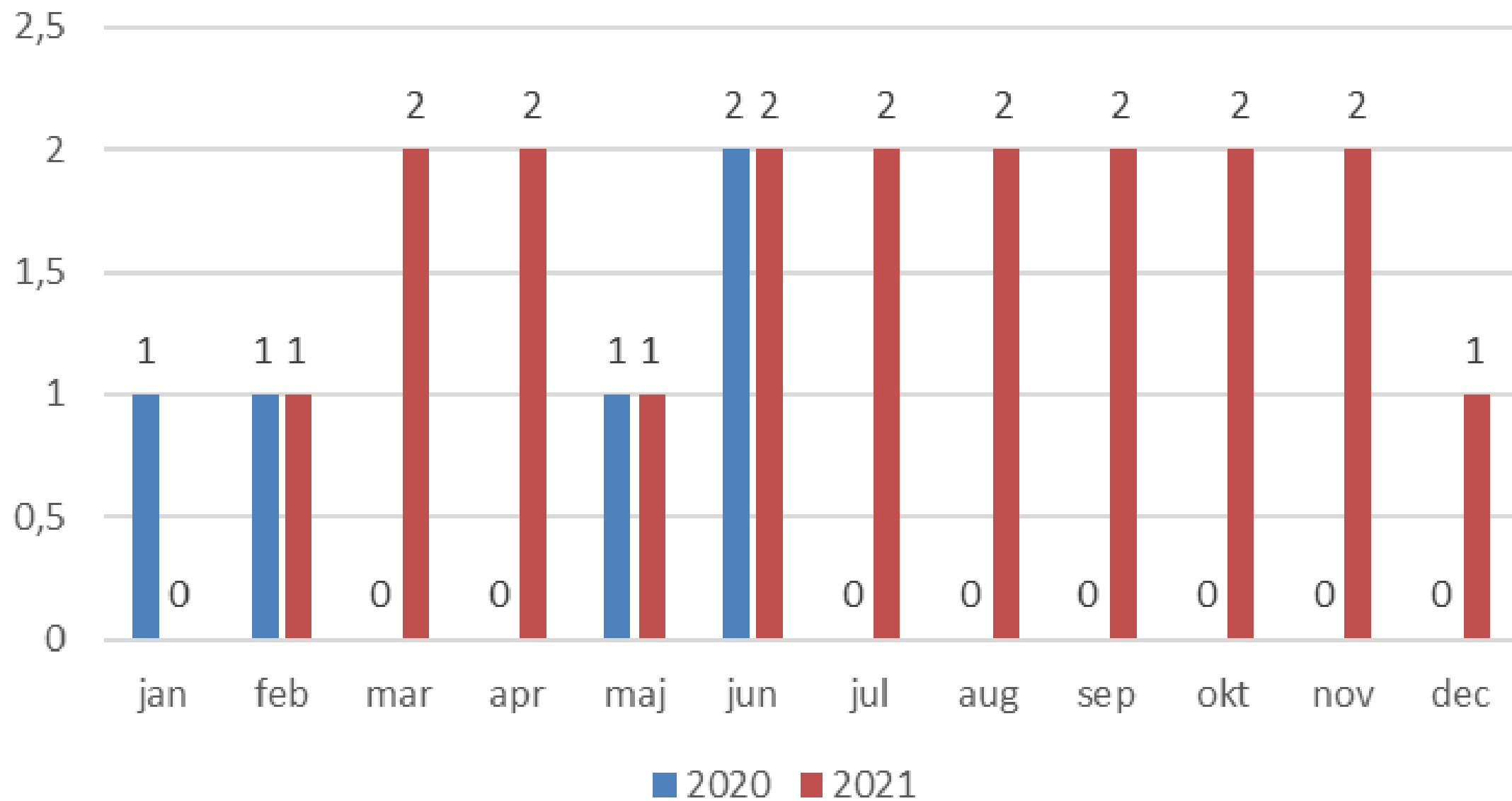
Socialpsykiatri	Budget	Enheter	Nämnd	Totalt	%
Gemensamt SP	3 013	535		535	18%
Boendestöd	17 561	2 395	520	2 915	17%
Korttid funktionsnedsatta	341		341	341	100%
Psykiatriboende	33 243	-585	211	-374	-1%
Köpta platser	5 022	3 217		3 217	64%
Träffpunkter/dagverks	1 540	58		58	4%
Övriga insatser funktionsne	582	107		107	18%
	61 302	5 727	1 072	6 799	11,1%
Förvaltningsledning	54 660	3 113	0	3 113	5,7%
Omsorgsnämnden	1 213	-150	0	-123	-10%
Totalt	1 156 023	23 394	24 257	47 680	4,1%

Boendestöd snitt tim/mån

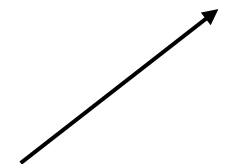
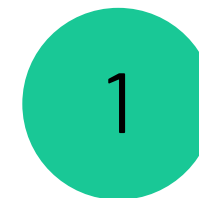

Kö till psykiatriboende

Ökad jämlikhet och trygghet med särskilt fokus på barn, unga och äldre

- ▶ Egenmakten ska öka för personer i behov av Omsorgsnämndens stöd
- ▶ Tryggheten ska öka för personer i behov av Omsorgsnämndens stöd

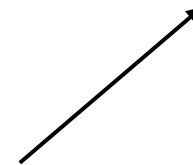
Ökad hastighet mot ett klimatsmart Trollhättan

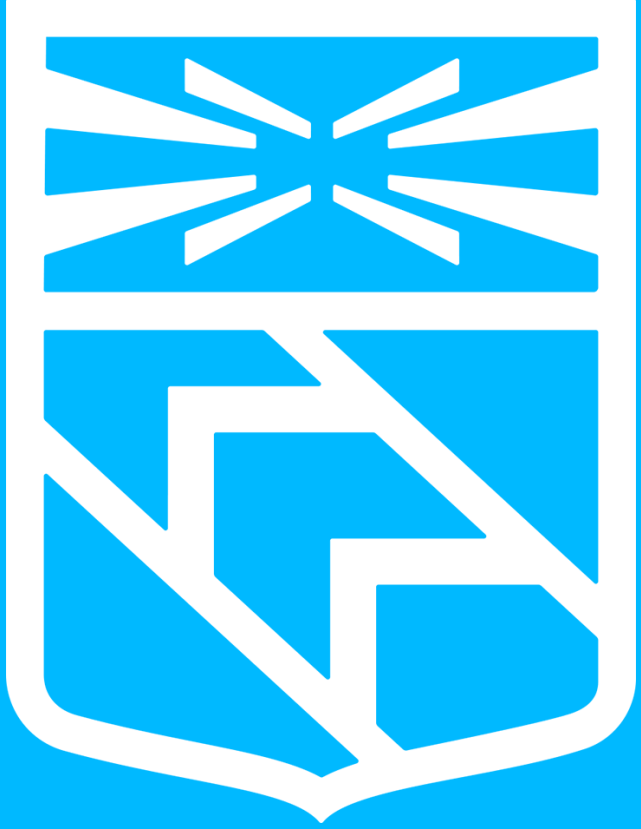
- Ökad klimatsmarthet i fordonsflottan
- Bidra till minskat matsvinn
- Bidra till minskat läkemedelsutsläpp

Utveckla och stärka den lokala kraften

- ▶ Stärka lokala samarbeten och utveckla samverkansformer med frivilligorganisationer

Verksamhetsredogörelse/ bokslut 2021

Kultur- och fritidsnämnden

Funktionsrättsrådet 2022-02-17

Driftsredovisning

+1,4 mkr

Förvaltningsledning	0,4
Idrott- och friluftsliv	-2,7
Kulturavdelningen	0,6
Föreningsstöd	0,8
Biblioteket	0,2
N3	0,4
Administrativ avdelning	0,3
Fritidsgårdar	0,4
Kronan	0,5
Nämndens verksamhet	0,4

Investeringar

- Slättbergshallen 17,5 mkr
- Edsborg 1,5 mkr
- Sjölanda bad 5,2 mkr
- Sylte 1,5 mkr
- Folkets Park 1,7 mkr

30,7 mkr

Personalredovisning

- Frisknärvaro 58 %
- Könsfördelning 57%/43%
- Övertid, mer- fyllnadstid -31%
- Arbetade timmar 2 228 timmar - 11 %
- Andel chefer > 35 0 %
- Sjukfrånvaro 3,9 %

Ökad jämlikhet och trygghet med särskilt fokus på barn, unga och äldre

- Begränsade mötesplatser
- Läsfrämjandeplan 2021
- Kronan café
- "Nygamla" mötesplatser - fritidsgårdarna Älvan och Lexington, bibliotek Sylte, Folkets park, Sjölandabadet
- HBTQ-certifiering
- Avgiftsfri lovverksamhet
- Badvärdar
- ***Målet avgörs av pandemins utveckling***

Öka hastigheten mot ett klimatsmart Trollhättan

- Konstnärsataljéer Vårvik
- Konstprogram Stridsbergs torg
- Pilgrimleden Göta Älv
- Friluftslivets år
- Minskad energiförbrukning
- Utbildningar och åtgärder inom miljöområdet

Målet avgörs av pandemins utveckling

Utveckla och stärka den lokala kraften

- Osäker prognos kring minskade restriktioner
- SSO-Swedish Symphony Orchestra
- Ökade samarbeten mellan föreningslivet
- Trollhättan Action Week
- ***Målet avgörs av pandemins utveckling***

Inom Funktionsrättsområdet 2021

- Friskis och Svettis motionspass på Edsborg för personer med funktionsnedsättning- 8 tillfällen
- Hiss installerad på Edsborgs läktare - klar februari
- Biblioteket har haft drop-in för Legimusregistreringar
- Biblioteket haft IT-handledning
- Biblioteket har inlett samarbete med Särvox
- MR-dagen på N3 22/10 digital och teckentolkat
- Biblioteket samarbete med HRF - hörselveckan med info o föreläsning
- Kontakter tagna gällande taktila infoskyltar och QR-info vid konstverk och utegym
- Parakraft - parasportförbundet - OF - KFF
- Bekymrade över föreningar för personer med funktionsnedsättning

**Trollhättans
Stad**

**Trollhättan
– en stolt och innovativ stad
med plats för framtiden**

Verksamhetsredogörelse

Kultur- och fritidsnämnden

December 2021

Innehållsförteckning

Kultur- och fritidsnämnden	3
Sammanfattning	3
Sammanfattad bedömning av målprognos.....	4
Viktiga händelser i årets verksamhet	5
Nämndsanslag	7
Investeringsredovisning	7
Behandling av över-/underskott	9
Personalredovisning	10
Framtiden	11
Inkomna synpunkter	14
Driftsammandrag.....	16
Nämndens mål med indikatorer och nyckeltal.....	20
Fördjupad verksamhetsuppföljning	40
Utredningsuppdrag.....	59

Kultur- och fritidsnämnden

Sammanfattning

Årets utfall för driftsredovisningen visar ett budgetöverskott på 1,4 mkr där årets överskott till största del förklaras genom inställda evenemang och programverksamhet. Det har även betalats ut mindre föreningsbidrag till föreningar samt haft lägre personalkostnader då verksamheter under året har varit helt- eller delvis nedstängda. Inom Idrott- och friluftsliv kunde det pga. pandemin tidigt under året visas på minskade intäkter kopplade till bokningar av lokaler. Under våren uppstod även en skada vid Slättbergshallen. Skadan är reglerad via försäkringsbolag men försäkringsersättningen täckte inte omkostnaderna fullt ut samt självrisk.

Under 2021 har Kultur- och fritidsförvaltningen upparbetat 30,7 mkr inom investeringsredovisningen av en total budgetram på 33,8 mkr. En ombudgetering kommer behöva genomföras på 1 mkr från 2021 till 2022 vid Folkets Park.

Ombyggnation av Slättbergshallen färdigställdes under hösten 2021. Vid rivningen upptäcktes b.l.a. fukt i delar av ytterväggen samt behov av att genomföra ytterligare sprängningar i bottenplattan som inneburit ökade kostnader för projektet. Målsättningen var att fördrivningen skulle hanteras inom den totala investeringsramen genom att andra projekt fick flyttas framåt i tiden. Ombyggnation av personalutrymmen på Edsborg har startat under hösten 2021 och kommer färdigställas under 2022.

Vid Sjölanda badplats har Kraftstaden genomfört projektering. Upprustningen var till stora delar klar i december 2021 och byggnader och bryggor är besiktigade och godkända. Markarbete återstår och detta kommer utföras innan invigningen våren 2022.

Torsbo parkeringsyta har pausats och omdisponerats till 2022 och denna investeringsram har istället omprioriterats till utomhusbanor för Padel i anslutning till Torsbohallen. Byggnation har påbörjats och färdigställs till sommaren 2022. Det har även genomförts renovering i Sjuntorps IF klubbhus avseende duschutrymmen, fönsterbyte vid Sjuntorps simhall samt dränering av TFKs fotbollsplan. Det har även påbörjats en hissinstallation på Edsborgs läktare. Övriga investeringsprojekt som inte har genomförts fullt ut beror på att vi under hela året jobbat mycket intensivt för att hålla den ram och budget som är tilldelad.

Under året har det köpts in inventarier och möbler för iordningsställande av Sylte bibliotek och fritidsgård. Det har även köpts in två verk av konstnär Monica Funck från Hjärtum som finns placerade i stadshuset samt ett konstverk i brons av Kent Karlsson - *Olika leka bäst*, som är placerad utanför nya Sylte bibliotek.

Arbetet kring upprustningen av möbler och inventarier vid Folkets Park har pågått under året och är till största del färdigställt. Projektet löper på även under 2022 för att färdigställa evenemangsplatsen utomhus.

De anställda vid Kultur- och fritidsförvaltningen har för perioden ett snitt på total sjukfrånvaro på 3,9 % (snitt i staden 9,6 %), vilket är en minskning jämfört med föregående period med 1,2 %. Glädjande kan man utläsa en minskning av korttidsfrånvaro (dag 1-14) sjukfrånvaro jämfört med föregående året och att långtidssjukfrånvaron (från dag 15) ligger på i princip samma nivå.

Glädjande kan vi konstatera att utbildningsinsatserna har höjts från 558 tkr 2020 till

907 tkr 2021. Skälet är att vi sökt och beviljats kompetensutvecklingsmedel från Omställningsfonden med cirka 400 tkr och Kommunstyrelsen, PU med 80 tkr.

Sammanfattad bedömning av målprognos

Såväl 2020 som 2021 har präglats av en hög grad av flexibilitet och kreativitet där mottot varit att inte ställa in utan att ställa om verksamheten. Detta för att värna om behovet och betydelsen av kultur- och fritidsverksamhet i en tid av oro och osäkerhet, framför allt för våra barn, unga och äldre.

Digitaliseringen har skapat såväl möjligheter som utveckling men också synliggjort den digitala klyftan med avsaknad av digitala resurser, kunskap och wifi. Digitala event, undervisning online och virtuella möten har erbjudits och biblioteken har stärkt sin roll med ökade möjligheter till bokning av datorer, IT-handledning och viktiga utskrifter. Det läsfrämjande arbetet fortgår liksom arbete med kognitiv tillgänglighet och barn- och ungas delaktighet.

Längtan efter sociala kontakter och fysiska möten är stor och det är glädjande kunna erbjuda "nya" mötesplatser på Sylte med nytt bibliotek och fritidsgård, ny fritidsgård på Lextorp, Folkets Park som renoverats liksom Sjölandabadet som står redo inför sommaren. Under året har Kronan Kulturhus och Kulturavdelningen HBTQ-certifierats och en kulturplan för barn och unga har antagits.

Tillsammans med idrotten och RF SISU prioriteras jämställdhets- och inkluderingsfrågan och med statligt stöd har en omfattande och välbesökt avgiftsfri lovverksamhet genomförts.

En rad beslut har tagits för att föreningslivet ska överleva och kunna återuppta sin verksamhet efter pandemin.

KFF deltar i utvecklingen av Vårvik och Hjulksvarvelund och ett konstprogram för fall- och slussområdet är antaget. För minskad energiförbrukning har ny kylanläggning på Slättbergshallen installerats och byte till LED-belysning på spår och leder pågår. Pilgrimsleden Göta Älv har märkts och naturstigen i friluftsområdet Öresjö-Munkebo har fått nya skyltar. Friluftslivets år med aktiviteter i samverkan med föreningslivet, bl.a. friluftaktivitet och träning efter förmåga för seniorer har genomförts i flera kommundelar.

Offentliga kultur- och idrottsarrangemang, både digitala och fysiska har genomförts i begränsad omfattning.

KFF deltar i initiativet Sweden Symphony Orchestra, med hemmascen på Folkets Hus Kulturhuset och har bistått Trollhättan Action Week med arbete, kunskap och kompetens. Samarbete pågår med föreningar för lokala initiativ i småtätorterna, såsom Åsaka SKs idé att göra Åsakas motionsspår till elljusspår och i Sjuntorp med Sjuntorps IF. Sedan länge finns ett nära samarbete med IFK Trollhättan med Ung fritid och Ökad samhällsgemenskap på Kronogården-Lextorp.

Vi ser nu fram emot 2022 där vi till den kommunala kultur- och fritidsverksamheten kan addera en avgiftsfri kulturskola och ökat bidrag till föreningslivets barn- och ungdomsverksamhet. Detta kommer bidra till ökad jämlikhet och att fler av kommunens barn och unga kan delta.

Prognosen är att verksamheten är på väg i rätt riktning för samtliga nämndmål, kopplade till kommunfullmäktiges mål. Dock är detta svårbedömt och helt beroende av pandemins utveckling.

Viktiga händelser i årets verksamhet

Covid 19 har fortsatt drabbat kultur- och fritidsverksamheter kraftigt under året och därmed haft inverkan på både leverans till invånare och besökare samt påverkat årets utfall gentemot MRP. Förvaltningens arbete har främst inriktat sig på att lindra effekterna för invånare samt att stötta föreningslivet. Ett stort omställningsarbete har genomförts inom samtliga verksamheter som även har påvisat framtida möjligheter att möta invånare och besökare. Exempel på detta har varit live-streamade event av hög kvalitet, badvärdar vid Öresjö och uppsökande verksamhet utomhus. Att förvaltningens omställningsarbete varit framgångsrikt kan mätas inom antalet genomförda idrottsaktiviteter för barn och unga där minskningen i Trollhättan stannat vid 9% att jämföra med rikets 30% vilket är ett anmärkningsvärt gott resultat. Konsthallen har även periodvis fungerat som vaccinationscenter. Regelverk och stöden till föreningslivet har förenklats och utökats under året för att minimera de långsiktiga effekterna. Personalen har genomgående tagit ett stort ansvar under hela året och visat prov på både flexibilitet och innovationsförmåga.

Under 2021 har förvaltningen åter haft förtroendet att hantera fördelningen av de statliga pengarna för utökad sommarverksamhet för barn och unga. 2021 var anslaget 1.9 Mkr och innebar bl.a. att fritidsgårdarna varit öppna och tillgängliga under hela sommarperioden, N3 har fortsatt den framgångsrika satsningen på sommarkulturskola, Fritidsbanken har ambulerat med olika fritidsaktiviteter och Innovatum har kunnat bedriva den öppna verksamheten vid Gården Åker. Föreningar har genomfört ett stort antal utökade aktiviteter och totalt har 10 518 besök gjorts av barn och ungdomar som erbjudits gratis lovaktiviteter.

Stora satsningar på stadens anläggningar har genomförts under året och här kan särskilt nämnas renoveringen av Slättbergshallens B-hall för ishockey och konståkning, upprustning av Sjölanda badplats, ny fritidsgård ~ Älvan fritidsgård, samt nytt bibliotek i Sylte där det senare även är Trollhättans första Meröppna bibliotek vilket innebär att stadens invånare har tillgång till biblioteket även utanför ordinarie öppettider. Ambitionen kring att kunna uppföra en ny fritidsgård på Lextorp efter det att den förra brann ner under 2020 har även det kunnat infrias och idag finns Lexington fritidsgård inrymt i Granngårdens Centrum tillsammans med motionscentrat vilket även innebär en utökad trygghet för besökare och personal. Den föreningsdrivna Skateanläggningen har även den kunnat utökas med bl.a. mer sociala ytor. Ett annat omfattande arbete som tagits i mål under året är renoveringen av Folkets Park där de fina lokalerna tillsammans med en framtagna programförklaring för området utgör ett viktigt steg för fortsatt utveckling av både kulturliv såväl som mötesarena. Potentialen för Folkets Parks användande av invånare från hela det geografiska Trollhättan bedöms som mycket god inte minst i samband med att även stadsparken färdigställs under 2022.

Ambitionerna inom område friluftsliv har varit höga men har under året burit frukt vilket inte minst manifesteras genom att Trollhättan har klättrat från plats 41 till plats 5 på Naturvårdsverkets lista över landets bästa friluftskommuner och dessutom numera kan stoltsera med att inneha plats nummer 1 i Västra Götaland. Under året färdigställdes också den del av Pilgrimsleden som löper genom Trollhättan vilket ytterligare ökar intresset för Trollhättan som friluftskommun.

Fritidsbanken har genomfört sitt första år med Trollhättans Stad som huvudman och idag finns verksamhet i nya lokaler vid Storgatan och har varit ett viktigt instrument för att aktivera Trollhätteborna i olika utomhusaktiviteter där den goda vintern medförde att

skidspårsanläggningen i Torsred var mycket uppskattad. En koncernövergripande arbetsgrupp har bildats under året för att utveckla verksamheten ytterligare.

Arbetet med att ta fram en handlingsplan för barn och ungas kultur har färdigställts och antogs av kultur och fritidsnämnden i december. Handlingsplanen utgör ett strategidokument för förvaltningens arbete och har till syfte att säkerställa ett gemensamt förhållningssätt inom de olika verksamheterna samt säkerställa barn och ungas rätt till kulturella uttryck, deltagande och inflytande.

Ett konstprogram för fall- och slussområdet togs fram 2020 och antogs under våren. Programmet ska användas som ett planeringsstöd för det fortsatta arbetet med att utveckla, skydda och stärka den offentliga konsten i området, ta ett helhetsgrepp kring all konst i området och genom en långsiktig satsning stärks Trollhättans position som en vital kulturkommun och områdets attraktionskraft för Trollhättebor och besökare. En förstudie kring konstnärsateljéer i Vårvik har även genomförts under året.

Ett samverkansavtal slöts under året med Folkets Hus/Kulturhuset med intentionen att ytterligare förstärka Trollhättans kultur- och eventprofil. Målet är en fast symfoniensemble och en utökad tillgänglighet till denna genre samt förbättrade möjligheter till medverkan för barn och ungdomar. Kulturhuset har i sin tur sedan slutit ett avtal med Sweden Symphony Orchestra, SSO.

En förstudie i avseende att utveckla Granngården på Lextorp till ett nav inom fritidsområdet har genomförts och slutredovisats. Förstudien har genomförts i samverkan med övriga förvaltningar och bolag, haft ett tydlig dialogfokus och visat på en stor potential för utveckling av både Granngården centrum samt för dess omgivningar.

Under året har inte mindre än två nya Världsmästare ifrån Trollhättan hyllats med ceremonier och utmärkelser. Först ut var firandet av Nils van der Poel som både blev dubbel världsmästare och ny världsrekordinnehavare i skridsko och sedan firades Kristian Karlsson som blivit ny världsmästare i bordtennisens dubbel.

Kronans pågående arbete med organisationen har fortgått under året och glädjande har detta initialt inneburit att dess café har kunnat återöppna i regi av Support Group Network.

Nämndsanslag

Nämndsanslag, Tkr	Utfall föreg. år 01-12	Budget	Utfall 01-12	Avvikelse
Kultur- och fritidsförvaltningen	164 935	166 661	165 234	1 427

Ekonomisk kommentar och analys

Årets utfall för driftsredovisningen visar ett budgetöverskott på 1,4 mkr vilket motsvarar 0,9 % av årets nettobudget. Nettokostnadsökningen jämfört med samma period föregående år är en ökning på 0,2 %.

Sammantaget för Kultur- och fritidsförvaltningen kan årets överskott till största del förklaras genom inställda evenemang och programverksamhet inom förvaltningens samtliga verksamhetsområden. Det har även betalats ut mindre föreningsbidrag till föreningar då det inte har varit möjligt att genomföra planerade aktiviteter. Då verksamheter under året har varit helt- eller delvis nedstängda så visas även lägre personalkostnader då man inte har ansett det nödvändigt att ersätta personal direkt vid tex sjukdom och vakans.

Inom Idrott- och friluftsliv kunde det pga. pandemin tidigt under året visas på kraftigt minskade intäkter kopplade till bokningar av lokaler. Under våren uppstod även en skada vid Slättbergshallen. Skadan är reglerad via försäkringsbolag men försäkringsersättningen täckte inte omkostnaderna fullt ut samt självrisk.

Med ovanstående kunskap kring förväntat underskott togs det till delårsbokslutet fram en åtgärdsplan där verksamheterna lades på besparingskrav för att kunna presentera ett utfall i balans. Dock har det varit svårt att prognostisera utfallet då beslut kopplats till ekonomin har tagits löpande under året.

Investeringsredovisning

Projekt, Tkr	Budget	Utfall 01-12	Avvikelse	Ombudgeteras	Slutredovisas
Inventarier anläggningar	200	141	59		59
Maskinpark anläggningar	400	301	99		99
Energieffektiviseringar	200	56	144		144
Anpassning funktionsnedsatta	450	450	0		0
Intern säkerhet/passersystem	300	0	300		300
Reinv. kommunägda fastigheter	700	995	-295		-295
Slättbergshallen reinvestering	900	491	409		409
Torsbohallen parkeringsyta	500	0	500		500
Edsborg reinvestering	1 500	1 500	0		0
Sjölanda badplats	5 100	5 213	-113		-113
Padel utomhusbanor	0	500	-500		-500
Slättbergshallens ombyggnation	16 000	17 530	-1 530		-1 530

Projekt, Tkr	Budget	Utfall 01-12	Avvikelse	Ombudgeteras	Slutredovisas
Sylte fritidsgård inventarier	800	506	294		294
N3 inventarier	100	0	100		100
Slätthult reinvestering	300	0	300		300
Kronan inventarier	100	0	100		100
Konstnärlig utsmyckning	600	350	250		250
Folkets park inventarier	4 000	1 659	2 341	1 000	1 341
Bibliotek inventarier	100	0	100		100
Sylte bibliotek inventarier	1 500	963	537		537
SUMMA TOTAL	33 750	30 658	3 095	1 000	2 095

Kommentar/Analys

Under 2021 har Kultur- och fritidsförvaltningen upparbetat 30,7 mkr inom investeringsredovisningen av en total budgetram på 33,8 mkr. Dock kommer endast 2,1 mkr slutredovisas då ombyggnationen vid Edsborg pågår även under 2022 samt att det kommer behöva genomföras en ombudgetering av 1 mkr från 2021 till 2022 vid Folkets Park kopplat till staket som kommer omgärda området.

Ombyggnation av Slättbergshallen färdigställdes under hösten 2021. Vid rivningen upptäcktes b.l.a. fukt i delar av ytterväggen samt behov av att genomföra ytterligare sprängningar i bottenplattan som inneburit ökade kostnader för hela projektet. Det har varit svårt efter start och under byggnationen att få en total kostnadsbild pga. av ovanstående. Dock har målsättningen hela tiden varit att ev fördyrningen skall hanteras inom den totala investeringsramen. Vid upphandling under våren 2020 visade inkomna anbud en fördyring med 4,1 mkr över budgetram. För att kunna genomföra projektet omdisponerade nämnden 2 mkr inom egen investeringsram. I samband med beslut om byggstart beslutade KS 2020-03-05 att den ökade investeringsutgiften på 2,1 mkr skulle beaktas i budgetarbetet inför 2021 med målsättningen att inrymma projekt inom ursprunglig investeringsram. Vi hamnade till slut på -1,5 mkr efter genomförandet. Detta har hanterats inom ram genom att bromsa i andra investeringar under året.

Ombyggnation av personalutrymmen på Edsborg har startat under hösten 2021.

Vid Sjölanda badplats har Kraftstaden genomfört projektering och efter upphandling, där anbudan landade en bit över beslutad budgetram. Kultur- och fritidsnämnden fick äska om tilläggsanslag för att kunna genomföra projektet vilket också blev beviljat av Kommunfullmäktige. Dock blev beviljat bygglov överklagat och efter samtal med berörda parter drogs överklagan tillbaka. Upprustningen är till stora delar klar i december. Byggnader och bryggor är besiktigade och godkända. Markarbete återstår och detta kommer utföras innan invigningen våren 2022.

Torsbo parkeringsyta har pausats och omdisponerats till 2022 i väntan på att UTB skall färdigställa sin ombyggnation vid Toppluvans förskola som ligger i direkt anslutning och för att kunna samnyttja resurser och genomföra allt samtidigt. Denna investeringsram har istället omprioriterats till utomhusbanor för Padel i anslutning till Torsbohallen. Byggnation har påbörjats och är klar sommaren 2022.

Vid projektet för reinvestering av statsägda anläggningar har renovering skett i Sjuntorps IF klubbhus avseende duschutrymmen, fönsterbyte vid Sjuntorps simhall samt dränering av TFKs fotbollsplan.

Inom projektet för anpassning för funktionsnedsatta har det påbörjats en hissinstallation på Edsborgs läktare. Färdigställandet har försenast pga. leveransproblem i pandemitider och beräknas vara färdigställt i februari 2022.

Övriga investeringsprojekt som inte har genomförts fullt ut beror på att vi under hela året jobbat mycket intensivt för att hålla den ram och budget som är tilldelad.

Under året har det köpts in inventarier och möbler för iordningsställande av Sylte bibliotek och fritidsgård.

Kulturavdelningens har under året köpt in två verk av konstnär Monica Funck från Hjärtum som finns placerade i stadshuset. Det har även köpts in ett konstverk i brons av Kent Karlsson - *Olika leka bäst*, som skall placeras utanför nya Sylte bibliotek.

Arbetet kring upprustningen av möbler och inventarier vid Folkets Park har pågått under året och är till största del färdigställt men har stött på leveransproblem av beställda stolar från Asien som blivit försenade och beräknas komma under våren 2022. Projektet löper på även under 2022 för att färdigställa evenemangsplatsen utomhus.

Behov finns att ombudgetera 1.0 mkr av de kvarstående medlen för 2021 till Samhällsbyggnadsnämnden/förvaltningen. Detta utifrån att det gjutjärnsstaket som ska omgärda Stadsparken också är en väsentlig del för att erhålla en fungerande evenemangsplats. Detta staket har av tidsskäl inte kunnat upphandlas under 2021 av Samhällsbyggnadsförvaltningen. Den totalt beräknade kostnaden för detta staket är 2.0 mkr varav parterna ska stå för halva beloppet per förvaltningen.

Behandling av över-/underskott

Då kultur- och fritidsnämnden har en resultatfond som uppnår tillåten nivå enligt budget- och resultatuppföljningsreglementet kommer ingen ytterligare överföring på avvikelser mot driftbudget ske.

Drift

Ingående fond	5,6
Budgetavvikelse	1,4
Utgående fond	5,6
Utgående fond % av omslutning	3,4 %

Investering

Budget (inkl ombudgeteringar från föregående år)	33,8
Bokfört	30,8
Budgetutfall	3,1
Ombudgeteringar till 2022 (eller senare)	1
Slutredovisas	2,1

Personalredovisning

Period	2020 01-12	2021 01-12
Sjukstatistik		
Frisknärvaro % (Max 5 sjukdagar det senaste året)	47 %	58 %
-kvinnor	39 %	53 %
-män	57 %	66 %
Personalomsättning (senaste 12 månaderna)	10,3 %	7,6 %

År	2020 01-12	2021 01-12
Period		
Personalstatistik		
Antal anställda totalt	143	150
-kvinnor	81	89
-män	62	61
Varav visstidsanställda	10	14
-kvinnor	7	12
-män	3	2
Genomsnittlig sysselsättningsgrad %	95 %	94 %
Övertidstimmar	519	432
Mer- och fyllnadstids timmar	690	399
Övertid, mer- och fyllnadstimmar andel av ordinarie arbetstid %	0,4 %	0,3 %
Antal timmar av timanställda	20 037	17 809
Sjukfrånvaro, andel (%) av ordinarie arbetstid total	5,1%	3,9 %
-dag 1-14	3,5 %	2,4 %
-från dag 15	1,6 %	1,5 %
Andel chefer med fler än 35 medarbetare %	0 %	0 %

Kommentar/Analys

Anställda inom Kultur- och fritidsförvaltningen har för perioden en frisknärvaro på 58 %. Detta innebär personer med mindre än 5 sjukdagar under det senaste året. Jämfört med samma period föregående år har frisktalet positivt ökat med 11 % och kan jämföras med stadens frisknärvaro på 40 %.

Könsfördelningen på anställda inom Kultur- och fritidsförvaltningen, kvinnor 59 % och män 41 % vilket tyder på att förvaltningen har en jämn fördelning. Detta kan jämföras med värdet på stadens könsfördelning, kvinnor 79 % och män 21 %.

Förvaltningen har jämfört med föregående år reducerat antal timavlönade arbetstimmar med 2 228 timmar vilket motsvarar en minskning med 11 %. Orsak till minskning är att under rådande pandemi har det funnits mindre behov av timanställd personal då ett flertal verksamheter har varit helt- eller delvis nedstängda.

För övertids-, mer- och fyllnadstimmar kan man se en minskning motsvarande 31 %

jämfört med föregående år. Övertid är mest förekommande inom verksamheter vid Idrott- och friluftsliv och pga. av rådande pandemi har beslut tagits, där anläggningar helt eller delvis har stängts ner med mindre obekväm arbetstid som följd.

De anställda vid Kultur- och fritidsförvaltningen har för perioden ett snitt på total sjukfrånvaro på 3,9 % (snitt i staden 9,6 %), vilket är en minskning jämfört med föregående period med 1,2 %. Glädjande kan man utläsa en minskning av korttidsfrånvaro (dag 1-14) sjukfrånvaro jämfört med föregående året och att långtidssjukfrånvaron (från dag 15) ligger på i princip samma nivå som föregående år.

Framtiden

Programutveckling i ett attraktivt Trollhättan

Trollhättan har sedan länge innehaft en position som en aktiv kultur- och eventstad och med sitt mångsidiga utbud inom olika genrer och stilar starkt bidragit till en positiv bild av staden. Utbudet inom sektorn är enligt Handelshögskolan m.fl. en av de viktigaste delarna när människor ska välja bostadsort. Tyvärr har resurserna för detta arbete inte hållit jämna steg med den kostnadsutveckling som skett och ligger idag ungefär i absoluta tal på samma nivå som för 10 år sedan. Staden håller nu på att färdigställa en besöksnärsstrategi där kultur och fritidsförvaltningen har en viktig roll. Om ambitionerna inom denna strategi ska kunna förverkligas krävs ökade satsningar på sektorn

Friluftsliv

En tydlig tendens under de senaste åren har varit människors behov av att komma ut och röra sig i sin omgivande natur. Detta fick sedan en ordentlig skjuts under pandemin. Förvaltningens bedömning är att detta är en trend som kommer att hålla i sig och förvaltningen har under senare år lagt allt mer kraft och energi för att höja kvaliteten inom detta område. Här märks upprustningen av våra badplatser, tillkommande konstnospår samt arbete kring motions- och vandringsleder med bättre skyltning och belysning m.m.

För att säkerställa en fortsatt god utveckling som också har betydelse både för möjligheten till ökat inflyttande samt för utveckling inom besöksnatur/näring behöver en s.k. friluftskoordinator anställas. Inte minst för arbetet över förvaltningsgränserna där kultur och fritid, samhällsbyggnad och kommunstyrelsens förvaltning äger olika delar av uppdraget. Idag fördelas resurser för skötsel av dessa områden ifrån våra idrottsanläggningar och som nämnts tidigare är förvaltningens maxgräns nådd och en fortsatt god utveckling kräver nyanställningar inom området Idrott och friluftsliv. Här skulle även en etablering av s.k. badvärdar kunna inrymmas.

Satsningar inom detta område bedöms även vara ett kostnadseffektivt sätt att förbättra folkhälsan generellt.

Fritidsgårdsverksamhet

Staden bedriver en högkvalitativ verksamhet inom detta område och Trollhättan är ur ett nationellt perspektiv välförsett. På längre sikt behöver dock ställning tas till den ökande mängden barn och ungdomar i västra Trollhättan. Här planeras och byggs nya bostadsområden (Vårvik, Lärketorpet och Hults Höjd) vilket kommer att leda till än högre koncentration av barn och unga inom dessa delar av staden. Här kan fritidsgårdsverksamhet fånga upp intressen på ett bra och tryggt sätt och vara en brygga in till annan fritids- eller kulturverksamhet. Även i Sjuntorp föreligger behov av att höja kvaliteten på den verksamhet som bedrivs där i form av bättre anpassade lokaler och mer stadigvarande personal.

Idrottsutveckling

Med målet om att Trollhättans befolkning ska fortsätta växa samt med den positiva utveckling som sker inom flera idrottsföreningar står förvaltningen inför stora utmaningar. Behovet av att tillskapa fler idrottshallar är trängande och beskrivs bl.a. i den framtagna Lokalförsörjningsplanen. Förvaltningen ser här även kopplingar gentemot grund- och gymnasieskolans framtida behov samt utvecklingen kring Campusområdet. Även det stora fastighetsbeståndet inom idrottsområdet står delvis inför större renoveringsbehov och en mer detaljrik rapport är under framtagande men redan i samband med den förstudie som förvaltningen genomförde kring utveckling av Grangården står det klart att området är eftersatt. För en fortsatt god utveckling inom idrottsområdet och det föreningsliv som dagligen nyttjar dessa anläggningar behöver det både investeras i nya anläggningar samt höja underhållsekonomin för det befintliga. Det behöver även ske en utökning i personalresurser för att klara denna utveckling. Vid eventuella framgångar för stadens representationslag inom fotboll och bandy ställs också krav på utökad standard samt ytterligare säsongstider på Edsborg och Slättbergshallen. Idag växlar personalen mellan sommar och vintersäsong vilket inte kommer att vara möjligt i framtiden med den utveckling som sker. Ett första tillskott för Slättbergshallarna om 200 tkr/år skulle säkerställa säsongerna för barn och unga medan ytterligare resurser krävs för elitidrott samt likställighet mellan de olika is-sporterna.

I majoritetens programförklaring inför innevarande MRP-period ingår att titta på friidrottens villkor. Detta utifrån att flera idrotter, och bland dem friidrotten, numera bedrivs året runt. Då Trollhättan saknar inomhusanläggning för denna idrott får barn och unga bege sig till Uddevalla för träning och då på tider som blir över efter att dess kommunmedlemmar valt sina tider. Detta leder till sena träningar och pendling kvällstid vilket inte är bra utifrån ett skolperspektiv samt möjligheten att attrahera nya barn och ungdomar till idrotten. Förvaltningen har tillsammans med Kraftstaden och Älvhögssborg arbetat fram ett förslag till en etablering av en ny idrottshall som kan klara av både detta behov samt ge möjlighet till utveckling inom andra områden.

Social hållbarhet och barns rättigheter

Förvaltningen har och kommer framgent att ha en nyckelroll inom området social hållbarhet. Förvaltningens verksamheter begränsas inte till en specifik invånar- eller åldersgrupp, även om barn, unga och äldre är prioriterade, och berörs därav inom flera delområden inom social hållbarhet. Förvaltningen behöver därmed stärka sin kompetens ytterligare inom området samt inom barns rättigheter. Förvaltningen har påbörjat en inventering kring hur vi arbetar med barns rättigheter och kommer utifrån den att vidareutveckla detsamma.

Utveckling i de södra stadsdelarna

Under 2020 - 2021 genomförde förvaltningen en omfattande förstudie i samverkan med AB Eidar, övriga förvaltningar, föreningsliv m.fl. med syfte att undersöka möjligheterna att utveckla Grangården till en positiv nod i södra Trollhättan med fokus på fritidsområdet. Förstudien slutredovisades för Kultur- och fritidsnämnden i maj 2021. Studien visar att det är möjligt att åstadkomma en positiv utveckling inom området genom att koordinera insatser ifrån flertalet aktörer men att det krävs långsiktiga och till del kostnadskrävande insatser under ett antal år. Insatser behöver genomföras både i existerande fastigheter, omgivande miljöer och i områdets infrastruktur samt i organisatoriska och personella resurser.

I samband med Utbildningsnämndens införande av *likvärdig skola* har Utbildningsförvaltningen fått i uppdrag att utreda förslag som gör det möjligt för vissa

elever att få mer tid på fritidshem. Orsaken är att undervisningen på fritidshemmen skulle kunna gynna vissa elevers språkutveckling och deras sociala utveckling. I avvaktan på resultatet av denna utredning är de angeläget att Klubb Kulverksamheten i de berörda stadsdelarna fortgår och utvecklas. För närvarande är verksamheten osäker då den årligen är beroende av externa bidrag och för närvarande bedrivs verksamheten med den del av statsbidraget för nyanlända som tilldelas Kultur- och fritidsnämnden. Idag bedrivs verksamheten på Kronogården men behov finns även för Sylte och Lextorp.

Digitalisering och kommunikation

Omställningen i omvärlden till digitala tjänster går med rasande fart. Detta ställer nya krav på kultur- och fritidsförvaltningen. Inte minst när det gäller dataskyddssäkerhet (GDPR), E-arkiv och alla de nya plattformar och kanaler som invånarna använder för att komma i kontakt med förvaltningen. Samtidigt ökar behovet av att kommunicera till kommuninvånare och besökare om vad som erbjuds i Trollhättan inom förvaltningens ansvarsområde. Detta är tydligt inte minst i samband med arbeten kring ett attraktivt Trollhättan (Bilderna av Trollhättan) och allt mer kvalitetskrävande underlag för olika sociala plattformar och central kommunikationshantering.

Dels krävs att ett stort antal arbetstimmar används inom dessa områden, dels krävs nysatsningar inom kompetensutveckling. Detta omfördelas idag ifrån befintliga kärnverksamheter vilket leder till minskade möjligheter till stöd etc. till dessa verksamheter. Att den kommunala förvaltningen ska klara av att motsvara invånarnas förväntningar inom digitala tjänster är inte ett val i sig men kräver stor resurstilldelning. Till detta kommer ett antal mindre kostnadsökningar i drift som sammantaget medför att personalminskning behöver ske inom kärnverksamhet om inte nya resurser tillförs. Här kan nämnas Kontaktcenter, högre avgifter för programlicenser, olika fördelningstariffer för stadsövergripande system samt nyinvestering i digital infrastruktur. Detta är också tydligt i den nya digitaliseringsstrategin för Trollhättans Stad.

E-sport

E-sport är idag en av världens och också Sveriges största enskilda fritidssysslor med en ständigt växande skara utövare. Då sporten vuxit fram ur ett kommersiellt perspektiv saknas idag en infrastruktur för att möta detta intresse från det offentliga. Här behöver en ny satsning genomföras för att tillskapa en plats där dialog kan föras kring värdegrunder, utbildningsalternativ, alternativa karriärvägar etc. vilket är svårt med den splittrade form som finns idag. E-sporten är idag också på väg in i Riksidrottsförbundet vilket kommer att öka trycket kring satsningar ytterligare. Här ser förvaltningen med fördel möjligheten att kombinera offentliga, ideella och kommersiella aktörer i en gemensam satsning. Detta är viktigt för Trollhättan ur flera perspektiv; En mötesplats för demokratisk dialog, plantskola för utbildning inom digital teknik, näringslivets sökande efter morgondagens kompetens och inte minst för att Trollhättan ska vara en fortsatt attraktiv plats att bo, leva och verka i.

IT-guider på biblioteken

Sedan 2018 har projektet IT-guider i samarbete med den Ideella föreningen Enter Sweden genomförts på biblioteken i Trollhättan. IT-Guide är en verksamhet där kunniga nyanlända ungdomar lär seniorer att använda datorer, surfplattor och mobiler. Verksamheten har varit mycket uppskattad av såväl de ungdomar som fått möjlighet att agera handledare som de deltagare som använt sig av IT-guiderna. Verksamheten är för närvarande finansierad med medel från Kommunstyrelsens förvaltning, anslaget för Social hållbarhet med 360 tkr. Under pandemin är verksamheten pausad för att återupptas så snart möjligheter åter ges. En implementering av IT-guider i ordinarie verksamhet med

Långsiktig finansiering är en önskvärd utveckling och i linje med att stärka biblioteksverksamhetens demokrati-, inkluderings- och delaktighetsarbete.

Inkomna synpunkter

Under 2021 har kultur- och fritidsförvaltningen tagit emot 23 beröm, synpunkter/förslag eller klagomål/missnöje från Trollhättans kommuninvånare enligt följande:

Beröm

- Beröm till badvärdar på Öresjö badplats.
- Beröm till badvärdar och handikappanpassning på Öresjö badplats.
- Beröm till pedagogerna på N3 för fantastiska konserter.
- Beröm för fin julbelysning.

Synpunkter/förslag

- Förslag på öppethållande på Trollhättans bibliotek under pandemin.
Åtgärd: Områdeschef för Trollhättans bibliotek har återkopplat och tipsat låntagaren om att beställa böcker via mejl eller telefon och därefter hämta upp böckerna utanför biblioteket.
- Förslag på upprustning av Sågbackens lekplats/fotbollsplan.
Åtgärd: Områdeschef för idrott och friluftsliv och parkansvarig på samhällsbyggnadsförvaltningen har återkopplat och informerat om att det är asfaltering på gång av ytan vid Sågbacken.
- Förslag på utegym vid Sandhemsspåret.
Åtgärd: Ingen möjlighet att återkoppla på inkommet förslag eftersom avsändaren var anonym.
- Synpunkter gällande skylt vid Sandhemsspåret.
Åtgärd: Enhetschef för motionsspår och leder har återkopplat och meddelat att skylten är borttagen och att det inte var Trollhättans Stad som hade satt upp skylten, utan en privatperson.
- Synpunkter inför upprustningen av Sjölanda badplats.
Åtgärd: Områdeschef för idrott och friluftsliv har återkopplat och redogjort för planer inför upprustningen av Sjölanda badplats.
- Synpunkter på flotte av plankor och frigolit vid badplats i Sjuntorp.
Åtgärd: Ingen möjlighet att återkoppla på inkommen synpunkt eftersom avsändaren var anonym.
- Synpunkter på att även kickbikes borde vara välkomna i skateparken.
Åtgärd: Områdeschef för föreningsstöd har återkopplat och öppnat upp för invånaren att föra vidare dialog med föreningen som driver anläggningen.
- Synpunkter på att e-tjänsten för föreningsregistret inte fyller sin funktion fullt ut.
Åtgärd: Handläggare för föreningsstöd har återkopplat och redogjort för hur systemet är uppbyggt och för vilka behov av förbättringar som finns.
- Synpunkter på insändare i Ttela gällande damernas förutsättningar i Slättbergshallen.
Åtgärd: Enhetschef för Slättbergshallen har återkopplat och redogjort för Trollhättans Stads syn på frågan och på den debatt som frågan har genererat.
- Synpunkter på att den stora ytan i skateparken borde vara öppen även för inlines och kickbike, inte bara för skateboard.
Åtgärd: Områdeschef för föreningsstöd har återkopplat och öppnat upp för invånaren att föra vidare dialog med föreningen som driver anläggningen.

- Synpunkter och feedback gällande bokning av kurs i Study Along.
Åtgärd: Handläggare på N3 har återkopplat och meddelat att synpunkterna tas med i kommande utvecklingsarbete.

Klagomål/missnöje

- Klagomål över nedskräpning och lerigt markunderlag på grillplatsen vid Sandhemsspåret.
Åtgärd: Enhetschef för motionsspår och leder har återkopplat och meddelat att platsen ska ses över. Områdeschef för idrott och friluftsliv har uppmanat invånaren att ringa till polisen om hen ser personer som skräpar ner vid grillplatsen någon mer gång.
- Klagomål på grus intill gräsplanen vid Bergtåkten.
Åtgärd: Ingen möjlighet att återkoppla på inkommet klagomål eftersom avsändaren var anonym.
- Klagomål på bemötande av personal på Bokbussen.
Åtgärd: Enhetschef för Bokbussen har återkopplat och bett om ursäkt, samt informerat om att samtal har förts med berörd medarbetare.
- Missnöje över att det inte byggs någon ny anläggning för basket.
Åtgärd: Områdeschef för idrott och friluftsliv har återkopplat med en utförlig förklaring och öppnat upp för vidare dialog i ärendet.
- Missnöje över att Trollhättans Stad anordnar nyårsfyrverkeri utan att ta hänsyn till rädda djur och till miljön.
Åtgärd: Ingen möjlighet att återkoppla på inkommet missnöje eftersom avsändaren var anonym.
- Missnöje över att Trollhättans Stad anordnar nyårsfyrverkeri utan att ta hänsyn till livrädda hundar.
Åtgärd: Ingen möjlighet att återkoppla på inkommet missnöje eftersom avsändaren var anonym.
- Missnöje över att Trollhättans Stad anordnar nyårsfyrverkeri utan omtanke för rädda djur och människor och utan att ta hänsyn till miljön.
Åtgärd: Arrangemangsansvarig har återkopplat och redogjort för anledningarna till Trollhättans Stads beslut att anordna nyårsfyrverkeri.
- Missnöje över att Trollhättans Stad anordnar nyårsfyrverkeri utan att ta hänsyn till pågående pandemi och utan omtanke för rädda djur.
Åtgärd: Arrangemangsansvarig har återkopplat och redogjort för anledningarna till Trollhättans Stads beslut att anordna nyårsfyrverkeri.

Driftsammandrag

Driftsammandrag Tkr	Föreg. år 01-12	Budget	Utfall 01-12	Avvikelse
Förvaltningsledning	10 888	9 799	9 297	403
Idrott- och friluftsliv	46 637	44 520	47 186	-2 666
Kulturavdelningen	5 687	6 276	5 653	642
Föreningsstöd	22 518	22 390	21 567	823
Biblioteksverksamhet	24 226	25 234	25 041	193
N3 - Mötesplats för ungdom kultur	27 400	28 556	28 152	404
Administrativa avdelningen	3 486	3 886	3 582	304
Fritidsgårdar	13 615	14 652	14 245	407
Kronan kulturhus	9 725	10 607	10 113	494
Kultur. och fritidsnämnd	751	839	417	423
TOTAL	164 935	166 661	165 234	1427

Kommentar/Analys

Årets utfall för driftsredovisningen visar ett budgetöverskott på 1,4 mkr vilket motsvarar 0,9 % av årets nettobudget. Nettokostnadsökningen jämfört med samma period föregående år är en ökning på 0,2 %.

Sammantaget för Kultur- och fritidsförvaltningen kan årets överskott till största del förklaras genom inställda evenemang och programverksamhet inom förvaltningens samtliga verksamhetsområden. Det har även betalats ut mindre föreningsbidrag till föreningar då det inte har varit möjligt att genomföra planerade aktiviteter. Då verksamheter under året har varit helt- eller delvis nedstängda så visas även lägre personalkostnader då man inte har ansett det nödvändigt att ersätta personal direkt vid tex sjukdom och vakans.

Inom Idrott- och friluftsliv kunde det pga. pandemin tidigt under året visas på kraftigt minskade intäkter kopplade till bokningar av lokaler. Under våren uppstod även en skada vid Slättbergshallen. Skadan är reglerad via försäkringsbolag men försäkringsersättningen täckte inte omkostnaderna fullt ut samt självrisk.

Med ovanstående kunskap kring förväntat underskott togs det till delårsbokslutet fram en åtgärdsplan där verksamheterna lades på besparingskrav för att kunna presentera ett utfall i balans. Dock har det varit svårt att prognostisera utfallet då beslut kopplats till ekonomin har tagits löpande under året.

Kulturavdelningen

För kulturavdelningen visas för året ett överskott på 0,6 mkr. I det ligger ett uttalat besparingskrav på 0,45 mkr. Största överskottet ligger på evenemangsverksamhet pga. Covid-19 samt vakans i tjänst. En del av det totala överskottet användes till nya arrangemang/aktiviteter tex "Vinterljus"

N3 -Mötesplats för ung kultur

N3 visar för året ett överskott på 0,4 mkr. I det ligger ett uttalat besparingskrav på 0,4 mkr.

Det totala överskotten visas bl. a. under löner, arrangemang och ungdomspengen. Det beror på att verksamheter inte har kunnat genomföras pga Covid-19 där även tjänster inte återbesatts i samma takt.

Under hösten användes det överskott som ej skulle ingå i besparing för inköp av material, inventarier och instrument vilket gör att verksamheten är extra rustad kommande år.

Kronan kulturhus

Kronan Kulturhus visar på ett överskott om 0,4 mkr för året.

Resultatet på helår har påverkats positivt av en föräldraledig anställd som inte ersattes under perioden, samt av ett minskat behov av timanställda då det bedrivits mindre verksamhet med anledning av pandemin. Kronan har även haft mindre kostnader på grund av inställda evenemang och utebliven programverksamhet, av samma anledning. Resultatet påverkades dock negativt av att lokaler inte var uthyrningsbara under större delen av året.

Sommarvikarier under semesterperioden har behövts i viss utsträckning, men har till största delen täckts upp av statliga sommarlovsmedel och genom samarbete med bostadsbolagen Eidar och Balder.

Kronan har i dagsläget 1,5 tjänst som arbetar med Klubb Kul. Heltidstjänsten finansieras av medel ur stadens etableringsbudget, men ingen fastställd summa är tilldelad verksamheten vilket gör att det är svårt att bedriva verksamheten med ekonomisk framförhållning. Under året har verksamheten inte varit fullt ut finansierad med hjälp av projektmedel.

Trollhättans Stadsbibliotek

Biblioteket visar på ett överskott på 0,2 mkr. Prognosen på helår visade på 0,1 mkr för att kunna balansera underskott i andra verksamheter. Överskottet beror på vakans efter en pensionsavgång då tjänsten endast kunde tillsättas på deltid under perioden samt längre sjukskrivningar. Kostnaden för den nya tjänsten med strömmande filmtjänster har under året blivit lägre än prognostiserat då den påbörjades vid halvårsskiftet.

Inköp av inventarier till det nya biblioteket i Sylte har genomförts under året.

En direktupphandling av strömmande filmtjänster har slutförts, två leverantörer tilldelades. Tidigare ansökningar för Stärkta bibliotek, projekt inom ramen för Kulturrådet har slutförts och redovisats.

Idrott och friluftsliv

Utfallet visar för året visar ett underskott på -2,7 mkr per december

Pga. av rådande pandemi under året har intäkter minskat avsevärt motsvarande ca -1,4 mkr. Detta avser samtliga anläggningar inom Idrott- och friluftsliv. Ett extra stort bortfall av intäkter visas på Sjuntorps simhall. Nationella- samt lokala rekommendationer har gjort att vi inte kunnat hyra ut till alla målgrupper på våra anläggningar. Dessa beslut har skett i nära samverkan och på inrådan från både Folkhälsomyndigheten och Västra

Götalands Regionen. Avbokningar har också skett avgiftsfritt efter beslut i Kultur och Fritidsnämnden.

Verksamheten har också haft oförutsedda kostnader som uppstod vid skada i A-hallen i Slättbergshallen under vintern. I samband med den kraftiga kylan på -20 grader i februari i kombination med att ingen verksamhet bedrevs i hallen uppstod kylskador i ledningar, som är utanpåliggande rör inne i hallen. Skador skedde även på två värmefläktar. Ett larmsystem med tillhörande backup med tillhörande påkoppling av reservpump startade inte en natt varav skadorna uppkom. Under ärendets gång har alla kostnader för arbete och reparationer fakturerats i befintlig driftbudget. Totalkostnad för reparation och inköp samt arbete uppgick till ca -1,4 mkr för att återställa anläggningen. Ärendet är blivit ett försäkringsärende där vi kunde ansöka om ersättning för ca 1,2 mkr kopplat till gällande avtal. Efter bedömning avseende åldersavräkning, status, blev ersättningen ca 0,6 mkr vilket innebär ett minus på ca 0,8 mkr.

Vid en riskanalys under januari påvisade några inrapporterade händelser en upplevd otrygghet på våra idrottshallar kvällstid. För att kunna skapa en tryggare miljö för både våra besökare samt för vår egen personal infördes extrabemanning under vissa tider på dygnet. Detta har medfört en extra kostnad på ca 0,1 mkr. Vi tog bort ensamarbete under denna tid.

Övertagandet av Fritidsbanken och uppbyggnaden av den nya lokaler har utförts av vår egen personal på ett mycket kostnadseffektivt sätt. Dock har bl.a. den nya lokalen utrustats med lås, larm och brandskydd för en kostnad av ca 0,1 mkr som inte var budgeterat.

Under året har vi också fått en ökad kostnad för fjärrvärme på idrottshallen Nils Ericssonsskolan och Magnus Åbergsgymnasiet. Kostnader för fjärrvärme ingick i tidigare upprättat avtal med Kraftstaden. Vi avtalets utgång och nytecknande har Kraftstaden valt att lägga denna kostnad utanför tidigare hyra där det tidigare ingick. Detta finns inte med i årets budget, ca 0,3 mkr.

Ökade kostnader för Naturvårdslaget över året ca -0,1 mkr som avser utrustning, fordon och löner. Kultur och fritidsförvaltningen betalar 20% av totalkostnaden av laget. Samhällsbyggnad och Kommunstyrelsen betalar vardera 40%.

Fritidsgårdar

Fritidsgårdsverksamheten redovisar ett överskott på 0,4 mkr. Överskottet kan till största del härledas till restriktioner relaterade till Covid-19 där flera verksamheter, bl.a. Sporty Friday och Integrera Mera ställts in eller inte har kunnat genomföras i den omfattning som varit planerad.

Föreningsstöd

Föreningsstöd visar för året ett överskott motsvarande 0,8 mkr. Pga. av pandemin har ett flertal evenemang ställts in med ett överskott som följd. Det har inte betalats ut något föreningsbidrag till arrangerande kulturföreningar under våren då ingen verksamhet genomförts.

Bygdegårdarna har fått extra stöd samt att Friskis & Sveltis, Tennis- och Badmintonföreningen har fått hyresreducering då Trollhättans Stad krävde att de skulle stänga ner sina anläggningar vissa för verksamhet under december-januari.

Nämndens verksamhet

Nämndens verksamhet visar för perioden ett överskott på 0,4 mkr. Orsak till överskottet är att nämnden haft kortare, samt inställda nämndsmöten med lägre kostnader för arvode som följd samt att nämnden inte haft några kostnader för konsulter.

Förvaltningsledning

Förvaltningsövergripande ledning och styrning vilket även innefattar övergripande kompetensutveckling för kultur och fritid.

Enheten redovisar ett överskott om 0,4 mkr i samband med bokslut 2021 vilket ligger i linje med delårsbokslutets prognos. Överskottet beror till största delen på vakans, sjukskrivning samt tjänstledighet hos förvaltningens områdeschefer.

En omfördelning om 0,25 mkr har genomförts för att finansiera sommarens badvärdar vid Öresjö.

Lättnader kring restriktionerna under hösten medförde att både eventverksamhet idrott samt kompenshöjande insatser kunnat genomföras.

Administrativ avdelning

Administrativ avdelning visar för året ett överskott på 0,3 mkr. Orsaken till överskott är att det under rådande omständigheter inte har kunnat genomförts planerade utbildningar samt haft lägre kostnader för porto och inköp.

Nämndens mål med indikatorer och nyckeltal

KF – Ökad jämlikhet och trygghet med särskilt fokus på barn, unga och äldre

Kultur- och fritidsverksamheten ska bidra till:

- mer jämlika och jämställda livsvillkor och goda och trygga uppväxtvillkor,
- ökat välbefinnande samt stimulera och skapa förutsättningar för fysisk aktivitet
- att skapa förutsättningar för livslångt lärande och utveckling för ökad samhällsgemenskap.

Resultat

Årets resultat har påverkats av pandemin men med flexibilitet och lösningsfokus har verksamhet genomförts som i hög grad bidrar till målet.

Biblioteken arbetar utefter en läsfrämjande plan som är ett viktigt instrument för att kvalitetssäkra den läsfrämjande verksamheten. Under året har en del av bibliotekens aktiviteter inomhus ställts in, andra har anpassats med begränsat antal deltagare, en del har ägt rum utomhus, varit digitala eller på egen hand. Antalet läsfrämjande insatser för barn och unga 0-25 år har inte kunnat bibehållas och antalet besökande barn och barnfamiljer har sjunkit under pandemin. För att möta detta har samtliga bibliotek erbjudit läsfrämjande sommarlovsaktiviteter för barn och familjer och Klubb Kul har haft en särskilt fokus på detta vilket uppskattats av barnen. Vad gäller vuxna har intresset för läsfrämjande aktiviteter ökat stort under året då fler nyttjat bland annat take away, boken kommer och digitala tjänster.

Biblioteken har beviljats 900 tkr från Kulturrådets Stärkta bibliotek för utvecklingsarbete med fokus på kognitiv tillgänglighet och barn- och ungas delaktighet.

Sedan fritidsgårdsverksamheten begränsats av pandemin har antalet deltagande tjejer minskat. Orsaken till detta är ännu inte analyserad men verksamheten arbetar för att tjejerna ska återvända. Inom Integrera mera arbetar fritidsgårdsverksamheten aktivt med utmaningen att nå nyanlända flickor i samverkan med socialtjänsten, kuratorer och mentorer.

Fritidsgårdarna har arbetat särskilt med att bibehålla relationerna med de ungdomar som bytt skola i samband med *Likvärdig skola*. Bland annat har man byggt upp en organisation med "vänsskolor" där fritidsledare exempelvis från Kronan Fritidsgård är på Strömslundskolan för att visa ungdomarna vad fritidsgårdsverksamheten erbjuder efter skoltid. I genomförandet av *Likvärdig skola* har fritidsgårdarna varit en viktig resurs för att öka tryggheten och gemenskapen i den nya situationen på den nya skolan.

Andelen aktiva flickor i föreningslivet ligger på en stabil nivå, men det är viktigt att vi fortsätter arbetet tillsammans med idrottsföreningar och RF-SISU för att öka möjligheten för de som på grund av pandemin har slutat eller tagit ett uppehåll från sitt idrottande. Det är även angeläget att fortsätta samarbetet kring områdena inkludering och jämställdhet.

Aktiviteterna inom IFK Trollhättans projekt *Ung fritid och Ökad samhällsgemenskap på Kronogården-Lextorp* har varit särskilt viktiga under pandemin för att skapa sociala sammanhang och fysisk aktivitet.

Våra idrottsanläggningar och idrottshallar har anpassats sina verksamheter och öppettider utifrån gällande restriktioner vilket krävt en hög grad av flexibilitet och snabba omställningar. Detta har bidragit till att föreningsliv och invånare i perioder ändå kunnat vara aktiva i våra anläggningar. Under året har seniorer, som är en prioriterad grupp, deltagit i aktiviteter med inriktning på friluftsliv och rörelse utefter förmåga. Dessa har genomförts i flera kommundelar.

Från och med årsskiftet är Fritidsbanken Trollhättan en ordinarie verksamhet inom förvaltningen. Verksamheten har en positiv utveckling med ökat antal utlån för varje år. Under sommaren har Fritidsbanken genomfört en uppsökande verksamhet ute i hela Trollhättan som nått ut till många barn och ungdomar.

Året har präglats av kontinuerlig omställning av N3:s verksamhet p.g.a pandemin. Kursverksamheten har inte kunnat bedrivas fullt ut, inte heller uppdragen i förskola och skola. Den öppna verksamheten och arrangemangen har blivit hårt drabbade. Men trots detta har vi hittat lösningar, erbjudit fler tillfällen men för färre deltagare åt gången, digitala alternativ har också utforskats och genomförts. Fjärrundervisningen har möjliggjort att en kontinuitet ändå har kunnat upprätthållas. Men de vinster som fysiska möten ger, med social gemenskap, glädje och möjlighet till utveckling, har under året blivit lidande.

El Sistema på Kronan har varit prioriterad och har kunnat fortgå under hela året. Under hösten kunde ett omtyckt Vänstay med barn och familjer hållas. Flera av barnen har också börjat i orkesterverksamheten på N3 vilket bidrar till målet.

Då Konsthallen var stängd under våren kunde inga pedagogiska aktiviteter genomföras utöver ett digitalt pedagogiskt program baserat på Trollhättans muralmålningar. Under hösten har glädjande nog de pedagogiska aktiviteterna för både barn unga och äldre kunnat återupptas.

Under 2021 har förvaltningen hanterat fördelningen av de statliga pengarna för avgiftsfri lovverksamhet för barn och unga. Detta innebar bl.a. att fritidsgårdarna varit öppna och tillgängliga under hela sommarperioden, N3 har fortsatt den framgångsrika satsningen på sommarkulturskola, Fritidsbanken har ambulerat med olika fritidsaktiviteter och Innovatum har kunnat bedriva den öppna verksamheten vid Gården Åker. Föreningar har genomfört ett stort antal utökade aktiviteter och totalt har 10 518 besök gjorts av barn och ungdomar som erbjudits avgiftsfria sommarlovsaktiviteter.

Analys

Under året har föreningsaktiviteterna för barn och unga 7-20 år i Trollhättan minskat med 9%, vilket kan jämföras med riket som minskade sina aktiviteter med i snitt 30% (enligt RF). Vår analys är att förvaltningen arbetat offensivt i nära dialog med föreningarna för att skapa smittsäkra alternativ till ordinarie aktiviteter.

Åtgärder

Kultur- och fritidsverksamheten kan till 2022 addera en avgiftsfri kulturskola och ett ökat bidrag till föreningslivets barn- och ungdomsverksamhet. Detta kommer starkt att bidra

till ökad jämlikhet och att fler av kommunens barn och unga kan delta. Det är dock avgörande att taxor för barn- och ungdomsverksamhet i lokaler och hallar håller en fortsatt låg nivå.

N3 har erhållit utvecklingsmedel från Kulturrådet i syfte att under en treårsperiod arbeta med att utvidga kursverksamheten, utveckla lovverksamheten och Mötesplatsen N3 för att nå nya målgrupper och möta deras behov.

Målprognos

↗ Rätt riktning för att nå målet på sikt.

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall Dec 2021	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023
Antalet läsfrämjande insatser på biblioteken för barn och unga 0-25 år ska bibehållas.	826	474	1 304	1 304	1 304
Andelen flickor i fritidsgårdsverksamheten ska öka - i %	39%	31%	40%	40%	40%
Antalet pedagogiska aktiviteter på Konsthallen för barn och unga, äldre ska öka.	7,8	16,15	30,7	30,11	30,11
Färdigställande och antagande av Kulturplan för barn och unga		Ja	Ja		
Beläggningsgraden på de större idrottshallarna ska bibehållas för att stimulera till fysisk aktivitet - i %	84%	68%	90%	90%	90%
Antalet avgiftsfria N3-aktiviteter för och med barn och unga på deras fria tid ska öka	175	258	140	150	160
Antal deltagare i avgiftsfri verksamhet på N3 för barn och unga på deras fria tid ska öka.	3 339	3 349	6 200	8 000	8 100
Antal deltagare i El Sistema som är en kostnadsfri musikundervisning, delvis i samarbete med skolan, ska öka	114	147	150	150	150
Andel 0-16 åringar i kommunal skolverksamhet som tar del av N3 erbjudande av kulturupplevelser och kulturpedagogisk verksamhet inom en period om två år, ska bibehållas.	46%	38%	88%	88%	88%
Andel barn från områden med lågt deltagande (Kronogården, Lextorp, Sylte och Hjortmossen) i N3 Kulturskolas verksamhet ska öka, 7- 19 år - i %.	4%	5%	6%	7%	8%
För ökad tillgänglighet ska digitala och tekniska lösningar erbjudas i N3:s verksamhet Antal insatser per år	5	5	1	1	1
Klubb Kul* Kronan implementeras i ordinarie verksamhet från nuvarande projektform.		Ja	Ja		
Antal aktiva insatser för att stimulera underrepresenterade grupper till fysisk aktivitet ska öka.	2	20	4	5	6
Andelen flickor 7 - 25 år i idrottsföreningarna ska bibehållas - i %	42%	43%	44%	44%	44%
Antalet lån på Fritidsbanken ska bibehållas	6 574	7 951	6 932	6 932	6 932

Vid indikatorer som mäter förhållandet flickor/pojkar anses det enligt SCB och Jämställdhetsmyndigheten som en jämn könsfördelning om förhållandet är 40/60.

* Eftermiddagsverksamhet för barn mellan 6 - 12 år som inte har rätt till andra omsorgsformer.

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall Dec 2021
Antal läsfrämjande insatser på biblioteket för barn och unga 0 - 25 år	1 291	1 304	826	325
Antal deltagare i läsfrämjande insatser för barn och unga 0 - 25 år	11 932	10 741	6 078	1 888
Antal läsfrämjande insatser på biblioteket för vuxna 26 år -	465	398	475	498
Antal deltagare i läsfrämjande insatser på biblioteket för vuxna	1 537	1 769	720	2 133
Antal utlån på biblioteken. Redovisas i tusental.	290,6	281,7	251,4	210,9
Andel flickor på fritidsgårdarna/ em o kväll (14 - 21) - i %	32%	35%	39%	31%
Antal pedagogiska aktiviteter i Konsthallen	29	36	15	31
Antal deltagare, barn och ungdomar på pedagogiska aktiviteter i Konsthallen	626	489	92	261
Beläggningsgrad/ nyttjandegrad i större idrottshallar - i %	90%	90%	84%	68%
Beläggningsgrad/ nyttjandegrad små idrottshallar - i %	31%	28%	30%	20%
Antal bad Sjuntorps sim- och idrottsanläggning	28 313	32 767	23 545	16 304
Antal deltagare i N3 Kulturskolas verksamhet	2 167	1 953	1 908	1 572
Antal deltagare i N3:s avgiftsfria verksamhet (lovverksamhet mm)	5 600	5 400	3 339	3 349
Andel pojkar, flickor i N3 Kulturskolas verksamhet	34,66	35,65	32,68	37,63
Antal besök på Klubb Kul, Kronan, Lextorp och Sylte	2 657	3 463	4 091	3 763
Andel flickor, pojkar i Klubb Kul, Kronan, Lextorp och Sylte - i %	52,48	53,47	48,52	52,48
Antal läsfrämjande insatser på Kronan bibliotek för barn och ungdom 0 - 25 år	238	77	166	148
Antal läsfrämjande insatser på Kronan bibliotek för vuxna, 26 år -	193	310	32	132
Andelen aktiva flickor 7 - 25 år i idrottsföreningar - i %	41%	44%	42%	43%
Antal medlemmar i bidragsberättigad ålder, 7-25 år - samtliga föreningar	11 107	10 577	10 565	10 107
Antal deltagartillfällen i idrott (tusental), 7-25 år	308,3	294	305,7	270,1
Antal föreningar som erhållit föreningsstöd	195	197	157	154
Antal medlemmar i pensionärsföreningar	5 259	4 992	5 331	5 067
Antal medlemmar i föreningar för personer med funktionsnedsättning	2 476	2 653	2 343	2 002
Antal utlån i Fritidsbanken	5 108	6 932	6 574	7 951
Antal deltagare i IFK Trollhättans verksamheter "Ung Fritid" och HSK på Kronogården och Lextorp	479	402	362	357
Andel flickor av deltagare i IFK Trollhättans verksamheter "Ung Fritid" och HSK på Kronogården och Lextorp - i %	64%	61%	49%	47%

Vid indikatorer som mäter förhållandet flickor/pojkar anses det enligt SCB och Jämställdhetsmyndigheten som en jämn könsfördelning om förhållandet är 40/60.

* Eftermiddagsverksamhet för barn mellan 6 - 12 år som inte har rätt till andra omsorgsformer.

Kultur- och fritidsverksamheten ska bidra till

- **att öka tillgängligheten till positiva och trygga mötesplatser som främjar mångfald och inkludering.**

Resultat

Bokbussen har fått många nya användare under året och utlåningen till förskolor och allmänhet har ökat. Bokbussen har lagt till en tur till det nya området Alingsåker.

Ett nytt bibliotek har öppnat i Sylte som sedan november är Meröppet vilket ökar tillgängligheten. Sylte bibliotek har fått en central placering i området med en närhet till skola och fritidsgård och det märks ett ökat intresse i alla åldrar att besöka biblioteket.

Kronan Kulturhus med mötesplats, bibliotek och fritidsgård har en viktig funktion som social träffpunkt i Kronogårdsområdet. Att Kronans café åter öppnat i ny regi av Support Group Network ger förutsättningar för fler besökare och vidare utveckling av kulturhusets verksamhet.

Kronan Kulturhus har inte kunnat erbjuda lokaler eller öppen verksamhet under stora av året men har erbjudit alternativ som bland annat promenadsamtal i samverkan med Familjehuset, språkcafé, bokcirklar med mera.

Folkets Park har renoverats för att möta framtidens behov av möten och nöjen. Detta är en efterlängtd satsning för såväl föreningsliv som trollhättebor som uppfattar Folkets Park som en mycket viktig mötesplats. En programförklaring för Folkets Park är framtagen som tar avstamp i historien och siktar på framtiden. När nu Folkets Park och Lunnen bildar Trollhättans nya stadspark skapas en ny grönskande "utemötesplats" för såväl alla trollhättebor som besökare. Barnens behov i form av lek och rörelse har mötts genom att träd som fällts i parken finns kvar i ny fantasifull form. De har omformats till lekskulpturer av konstnärer utifrån förskolebarns tankar kring lek, trämaterialens egenskaper samt slöjdarnas hantverk. Hela skulpturen manar till fantasi och balanslekar.

Konsthallen utgör en kreativ mötesplats där ett livslångt lärande kan erbjudas inom konst, kultur, kreativitet och hållbarhet, ofta i samklang med aktuell utställning och samverkan med N3 och andra aktörer i staden ex. Högskolan Väst, Innovatum Science Center och Trolleywood Animation Festival. Under året har Åmåls, Vänersborg och Trollhättans konsthallar gemensamt sökt projektmedel från Fyrbodals kommunalförbund och Västra Götalandsregionen för ett Artist in Resident där konsthallens roll som mötesplats ytterligare förstärks och utvecklas.

Öresjö badplats är en mycket populär mötesplats under sommaren och för att öka tryggheten och skapa dialog med besökare så har badvärdar arbetat tillsammans med fritidsgårdarnas sommarverksamhet. En mycket uppskattad insats som bidrar till målet.

Att vi åter igen öppnat upp två stora, ändamålsenliga fritidsgårdar på Lextorp och Sylte ökar möjligheten för fler att hitta en meningsfull fritid i närområdet vilket är viktigt då behoven av mötesplatser för ungdomar i dessa områden är stora. Ungdomarna på fritidsgårdarna har under flera år visat att man uppfattar verksamheten som trygg och att man blir positivt bemött. Detta är ett resultat av ett medvetet arbete och en kontinuitet i arbetsgruppen.

IFK Trollhättan bedriver med stöd av Trollhättans Stad "Ung fritid" och "Ökad samhällsgemenskap på Kronogården och Lextorp". Inom ramen för dessa insatser genomförs en rad verksamheter i syfte att erbjuda positiva mötesplatser och aktiviteter.

Kronan Kulturhus och Kulturavdelningen har HBTQ-certifierats under året.

Åtgärder

För att öka tillgängligheten till läktaren på Edsborgs idrottsplats installeras en ny hiss för personer med funktionsnedsättning som blir klar i februari 2022.

Målprognos

↗ Rätt riktning för att nå målet på sikt

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall Dec 2021	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023
Antal tillfällen/ år i öppna verksamheter på Kronan som anordnas av föreningar, studieförbund och privatpersoner riktade till alla skall öka.	391	13	1100	1 000	1 000
Antal besökare på Kronan Kulturhus Mötesplatsen ska öka	8 260	6 000	22 000	22 000	22 000
Antal besökare på Kronan Fritidsgård ska öka	10 017	7 745	12 500	8 500	8 500
Antal besökare på Kronan bibliotek ska bibehållas	67 049	33 925	72 500	72 500	72 500
Andelen besökare som upplever trygghet, positivt bemötande inom fritidsgårdsverksamheten ska bibehållas . Enkät varje år.	92%	92%	92%	92%	92%
HBTQ-certifiering av Kultur- och fritidsförvaltningens verksamheter. En verksamhet per år	1	2	1	1	1

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall Dec 2021
Antal fysiska besök på Stadsbiblioteket inkl. bokbussen, i tusental	251,7	263,9	180,7	115
Antal fysiska besök på Kronan bibliotek	78 052	72 567	67 049	33 925
Antal fysiska besök Syltebiblioteket	17 428	15 579	13 838	11 871
Antal besök/ dag på Stadsbiblioteket inkl. bokbussen	856	861	606	396
Antal besök/ dag på Kronan bibliotek	266	250	241	143
Antal besök/ dag på Syltebiblioteket	71	89	77	88
Antal digitala besök inom biblioteksverksamheten - i tusental	169,8	170	171,2	345
Antal besökare vid arrangemang på N3	6 970	5 070	7 445	4 727
Antal besök på den öppna Mötesplatsen på Kronan Kulturhus under normalvecka (måndag - fredag)	730	246	172	240
Antal besökare på fritidsgårdarna, kväll o em (14 - 21)/ vecka	1 414	1 304	949	762
Upplevd trygghet, positivt bemötande inom fritidsgårdsverksamheten - i % Enkät varje år.	92%	92%	92%	92%

Kultur- och fritidsverksamheten ska bidra till

- **ökad delaktighet och inflytande, samt att former för dialog med föreningar och organisationer utvecklas och stimuleras.**
- **att främja fri åsiktsbildning och värna om det demokratiska samhällets utveckling.**

Resultat

Fritidsgårdsverksamheten bygger på inflytande och delaktighet men ungdomarnas kunskap och förutsättningar att vara drivande är olika och kräver därför olika metoder. Verksamheten arbetar proaktivt med att utforska och visa på nya möjligheter och perspektiv, med att väcka idéer och stimulera och motivera till engagemang. Höstens enkät visade på ett fint resultat gällande den upplevda delaktigheten och inflytandet i fritidsgårdsverksamheten, med 67%. Detta är ett stabilt resultat över tid och speglar det arbete som varje dag sker i verksamheten kring denna fråga.

Biblioteken fyller en viktig funktion när det gäller att utjämna den digitala klyftan genom att bland annat avgiftsfritt erbjuda datorer och utskriftsmöjligheter. Biblioteken har haft öppet under en kritisk tid vilket har möjliggjort för många att skriva ut viktiga dokument då denna tjänst har stängts ner på många andra platser i samhället.

IT-handledning i grupp med IT-guider är både uppskattat och viktigt men har tyvärr inte kunnat genomföras i sin vanliga form. Som tillfällig lösning har bibliotekens personal varit behjälplig för frågor och support.

Tillgången till e-böcker via biblioteken har utökats vilket innebär att tjänsten nu används av fler låntagare. Biblioteken har också börjat erbjuda avgiftsfria lån av strömmande film.

I maj öppnade Konsthallen med utställningen Min börda med Niki Lindroth von Bahr i samverkan med föreningsdrivna Trolleywood Animation festival. Konsthallen har också varit samarbetspartner till Högskolan Västs animationsutbildning. Öppen Salong som bjuder in alla att vara med och ställa ut med ett eget verk genomfördes under hösten på konsthallen med stort intresse från deltagare i alla åldrar. Trots att Konsthallen var stängd januari-maj har verksamheten nått målet med fyra utställningar.

I arbetet med Folkets Park har ett bred dialog genomförts med föreningar, verksamheter inom staden samt enskilda. Syftet har varit att utforska hur man ser på Folkets Park som framtidens mötesplats. Dialogarbetet har resulterat i en programförklaring som verksamheten ska jobba utifrån.

En grupp unga ambassadörer arbetar ihop med N3s kreativa coacher för att utveckla verksamheten utifrån ungas perspektiv. De har agerat referensgrupp för nybyggnationen av Folkets Park, planerat digitala arrangemang med mera.

Idrott och Friluftsliv har genomfört dialogmöten med föreningar som har verksamhet på anläggningarna. Detta har skett såväl fysiskt i mindre grupper såväl som digitalt.

Efter träffar på tema inkludering arrangerade av RF SISU och Föreningsstöd har flera idrottsföreningar börjat ett aktivt arbete och utsett inkluderingsansvarig och en eller flera inkluderingsmentorerna i sin förening.

Åtgärder

Kronans invånardialoger kring rollen som mötesplats och behoven i området har resulterat i att verksamheten planerar för en ny inriktning som medverkar till de boendes möjligheter att vara aktiva samhällsmedborgare.

Biblioteken avser att starta med Legimus och – eboks-drop in samt IT- handledningar med olika teman och fortsätter att utveckla de digitala tjänster som finns och undersöker om det finns andra digitala lösningar till interaktivitet.

Förvaltningen ser i föreningslivet i allmänhet och bland invandrarorganisationerna i synnerhet ett stort behov av utbildning i demokrati, föreningskunskap, värdegrundsfrågor och jämställdhet. Föreningsstöd tillsammans med Kronan förbereder och planerar att träffa ett flertal organisationer så fort det är möjligt.

I Kulturplanen för barn och unga förtydligas uppdraget att barn och unga ska inkluderas genom mångfald, ökad tillgänglighet och aktiviteter för att skapa delaktighet. Aktiviteter som främjar delaktighet kommer att genomföras och en ungdomspanel har startats för kontinuerliga dialogmöten om verksamhetsutvecklingen på N3.

Målprognos

↗ Rätt riktning för att nå målet på sikt

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall Dec 2021	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023
Den upplevda delaktigheten och inflytandet vid fritidsgårdsverksamheten ska öka - i %. Enkät varje år.	68%	67%	60%	65%	65%
Antalet aktiviteter för barn, unga och äldre på biblioteken för delaktighet och inflytande, fysiskt, digitalt och uppsökande ska öka	7	17	15	20	25
Antalet utställningar i Konsthallen av fria utövare inom samtidskonsten ska bibehållas, 4 - 6 st/ år	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Antalet deltagare i insatser på biblioteken som bidrar till att minska den digitala klyftan och öka medie- och informationskunskapen, ska bibehållas	145	184	319	319	319
Antal dialogmöten i N3:s verksamhet ska öka. 2021 är utgångsår.		20	20	25	27
Kronan ska ha formaliserade möten där fokus ligger på rörlighet inom Trollhättan. Utgångsår 2020.	2	2	30	30	30
Antalet organiserade dialogmöten med föreningar verksamma på Slättbergshallen, Edsborgs IP, Granngårdens idrottsanläggning och Sjuntorps sim- o idrottsanläggning ska öka	8	10	10	12	14
Antalet organiserade dialoger med invandrarföreningar avseende demokrati-, jämställdhets- och värdegrundsfrågor ska bibehållas.	2	3	10	10	10

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall Dec 2021
Upplevd delaktighet och inflytande i fritidsgårdsverksamheten - i %	58%	64%	68%	67%
Antal internetbokningar på Stadsbiblioteket	17 481	17 433	13 442	8 323
Antal internetbokningar på Kronan bibliotek	5 894	5 331	5 709	3 799
Antal internetbokningar på Syltebiblioteket	1 170	1 162	967	550
Antal deltagare i bibliotekets insatser för att minska den digitala klyftan, kunskap om internet och digitala tjänster	319	288	145	184
Antal besökande Konsthallen	7 410	9 265	4 056	3 781
Antal visningar för vuxengrupper på Konsthallen	35	34	21	15
Antal deltagare i vuxengrupper vid visningar på Konsthallen	545	626	147	146
Antal organiserade träffar med föreningar och studieförbund (Föreningsstöd)	14	16	10	4

KF – Öka hastigheten mot ett klimatsmart Trollhättan

Kultur- och fritidsverksamheten ska bidra

- **utvecklingen av en god stadsmiljö där det offentliga rummet skapar kreativa miljöer och de estetiska värdena ger en attraktivare stad.**

Resultat

Kultur- och fritidsförvaltningen har en aktiv roll i utvecklingen av Vårvik och Hjulqvarnelund. En förstudie avseende konstnärsateljéer på Vårvik har färdigställts som en del av utvecklingen av Vårvik för att skapa rätt förutsättningar för en hållbar livsstil – ekonomiskt, socialt och miljömässigt. Workshops har genomförts tillsammans med lokala konstnärer och kreatörer. Grönområdet Knorren på Vårvik är en del av Friluftsplänen och förvaltningen medverkar i arbetet med att säkerställa området för fortsatt rekreation och friluftsliv.

Ett konstprogram för Vårvik har färdigställts och upphandling för ett kommande konstverk på Stridsbergs torg har genomförts. Detta sker i samverkan mellan Trollhättan Exploatering AB, Kultur- och fritidsförvaltningen samt konstkonsult från Konstnärscentrum Väst.

Utvecklingen av Folkets Park och Lunnen till en kommande stadspark med evenemangsplats är en viktig del i att bygga en attraktiv stad. Detta sker i samverkan mellan Samhällsbyggnadsförvaltningen, Kultur- och fritidsförvaltningen och Serviceförvaltningen.

Folkets Park och hela Trollhättans Stadsparken blir en mötesplats året om och en viktig länk mellan Vårvik och centrum. En spännande del i parken är ett konstprojekt i samarbete tillsammans med slöjdare från Steneby som skapat lekskulpturer av träd som fällts i parken och placerat skulpturerna på samma ställe där träden stod. Detta har skett i samverkan med en förskola för att skapa en barnens plats. I projektet möts kreativitet, delaktighet och återbruk.

Ett intensivt och aktivt arbete har pågått med upprustning och utveckling av Folkets Park som mötesplats. Förutom det kulturhistoriska arvet är detta en dynamisk plats som ska användas av människor i olika åldrar, med olika intressen, olika bakgrund och av olika anledningar.

Ett konstprogram för Fall- och slussområdet har tagit fram och antagits av Kommunstyrelsen. Med utgångspunkt i detta konstprogram har arbetet startat för tillskapande av en Konst- och skulpturpark i Gamle Dal under 2022 och 2023. Detta sker tillsammans med kompetens från Konstnärscentrum Väst.

Kulturavdelningen deltar aktivt i Offentligt Miljö som Konstform och har ansvarat för en rad inköpt under året som skulpturen Stråktrio av Magnus Ringborg i Maria Alberts park och den kommande skulpturen Lillefot till Eidars nya bostadsområde i Sjuntorp. Sylte bibliotek har utsmyckats med bronsskulpturen Olika leka bäst av Kent Karlsson och under våren 2022 kommer ytterligare offentlig utsmyckning på plats inne i biblioteket av Felicia Björklund och Camilla Engman.

Under vintern skapades även i år tillfälliga vinterljus-installationer i Maria Alberts park, Folkets Park-Pumphuset samt Bergslagsparken.

Intresset för egenguidade vandringar i Trollhättan är fortsatt stor. Där ingår Skulpturrundan som tar besökarna på en konstvandring längs kanalen. För att ytterligare förstärka upplevelsen finns Skulpturrundan i den nya appen #gotrollhättan och därutöver har tre filmer med konstnärer som berättar om sina verk producerats och lagts till.

Biblioteket har fortsatt en närvaro i det offentliga rummet och deltar i arbetet med utvecklingen av centrum. Raketbiblioteket som tillkom 2020 öppnade under våren och har varit mycket efterfrågat och används flitigt. Inom projektet Stärkta bibliotek arbetar vi med utformandet av barnentréerna på biblioteken.

Förvaltningen deltar i arbetet med gestaltad livsmiljö samt utvecklingen av Kungsgatängågatan.

Analys

Användningen av det offentliga rummet ökar och det är därför fortsatt viktigt att arbeta med offentlig konst som skapar trivsel hos kommuninvånarna och ökar solidariteten för den egna närmiljön samt tränar oss i att reflektera kring omvärlden, våga vara kritisk och våga ställa frågor.

Våra grönområden bidrar också i stor utsträckning till utvecklingen av en god stads- och boendemiljö, folkhälsa och social hållbarhet. De är fortsatt viktiga att värna, utveckla och synliggöra för såväl trollhättebor som besökare.

Åtgärder

I OMSK (Offentlig Miljö Som Konstform) fortsätter samverkan mellan förvaltningar och kommunala bolag för att bidra till utvecklingen av en god stadsmiljö och för 2022 planeras flera konstinköp.

Under 2022 och 2023 kommer den nya Konst- och skulpturparken i Gamle dal ta form.

Målprognos

↗ Rätt riktning för att nå målet på sikt

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall Dec 2021	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023
Skulpturpark i fall- och slussområdet.				Ja	Ja

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall Dec 2021
Antal skulpturer i fall- och slussområdet (inkl. kanalnära området norr om klaffbron samt Innovatumområdet)	14	16	17	17

Kultur- och fritidsverksamheten ska bidra till

- **att värdefulla områden för friluftsliv och rekreation bevaras och utvecklas.**

Resultat

Upprustningen av Sjölandabadet är genomförd och anläggningen är besiktigad. Invigning kommer ske under våren 2022 när kompletterande markarbete är utfört.

Intresset för att vistas i naturen är fortsatt högt och de insatser som gjorts i våra friluftsområden är mycket uppskattade från såväl invånare som besökare och ett mycket stort antal människor i olika åldrar har nyttjat och använt våra anläggningar.

Exempel på insatser:

- Under våren har Pilgrimsleden Göta Älv märkts upp och insatser har gjorts på leden. Satsningen på Pilgrimsleden är en samverkan mellan grannkommuner, Visit Trollhättan Vänersborg, Västkuststiftelsen samt berörda föreningar.
- Rastplatsen vid Krusetorpet längs Edsvidsleden som ingår i friluftsområdet Munkebo - Öresjö har rustats upp med vindskydd och grill med hjälp av Naturvårdslaget.
- Naturstigen i friluftsområdet Öresjö-Munkebo har uppdaterats med nya skyltar som berättar om djur, natur och kulturhistoria i området. Detta har skett i samarbete med Friluftsfrämjandet Trollhättan som ansvarar för driften av spåren i området.
- Utmed andra spår och leder har även nya grillplatser och bänkar placerats ut.

Badplatsvärdar som har arbetat i nära samverkan med fritidsgårdarnas Öresjöverksamhet samt Fritidsbanken Trollhättan vid Öresjö badplats, har i sommar haft ett viktigt uppdrag att värna om badplatsen och dess besökare. Öresjö badplats har varit välbesökt hela året och ökat i betydelse för möjlighet till friluftsliv och rekreation, vilket ställer höga krav på service och underhåll.

Konstsnöspåret vid Skidstugan är mycket uppskattat och välbesökt med besökare i alla åldrar under veckans alla dagar. Bara under december 2021 var det ca 7000 skidåkare på konstsnöspåret. Samtal och utvärdering sker med Trollhättans Skid- och Orienteringsklubb för att optimera verksamheten för barn och unga.

2021 var Friluftslivets år i Sverige med temat Luften är fri. Trollhättan Stad har uppmärksammat detta genom olika aktiviteter och stöttat föreningar som vill genomföra friluftsaktivitet. Ett exempel är att vi erbjudit och genomfört friluftsaktiviteter och träning för seniorer i en säker utomhusmiljö, bl.a. i våra småtätorter.

Naturvårdsverket rankar varje år Sveriges kommuner i undersökningen Sveriges friluftskommun, där Trollhättan 2021 utsågs till nr 5 i Sverige samt nr 1 i Västra-Götaland. Rankingen bygger på vad som utförts utifrån de tio friluftspolitiska målen som också finns i kommunens friluftspan.

Fritidsgårdarna har alltid arbetat med aktiviteter som lockar till mer utevistelse såväl sommar som vinter, även om vi ser att stängningen i januari gav friluftsaktiviteterna en

extra skjuts. Under pandemiåret gavs möjligheten att lägga extra fokus på friluftsliv och uteaktiviteter och flera fritidsgårdar upptäckte på nytt närliggande parkområden i staden. Exempel på aktiviteter:

- Länergården Öresjö används såväl till dagverksamhet som till lägerverksamhet
- Överlevnadsläger (grupper ifrån olika stadsdelar möts)
- Vandringar längs Edsvidsleden, men även på kusten.
- KulturreSOR (Läckö slott, museer i Gbg, mm)
- Kanotutflykter
- Kulturminnesutflykter, naturreservat
- Olika sportaktiviteter i parkmiljö vid Dalöfs Mosse, Krossen och Storegårdsparken.
- Fiske vid sjöar och hav

Analys

Pandemin har fått fritidsgårdarna att tänka kreativt för uteaktiviteter i alla väder, där en av utmaningarna har varit att ungdomarna inte alltid har "kläder efter väder" och vi ser här stora socioekonomiska och kulturella skillnader. Fritidsbanken har använts flitigt för lån av utrustning, men varma ändamålsenliga kläder saknas hos flera ungdomar.

Åtgärder

De upprustningar som pågår inom friluftsområdet med uppsättning av ny LED- belysning på våra elljusspår fortlöper enligt plan, liksom upprustningen och andra spår och leder. Planering fortgår för att kunna bygga nya utegym i syfte att skapa en god tillgänglighet av friluftsnära aktiviteter.

Intresset för skidskytte bland barn och unga har ökat och ev. kan etapp 2 vid konstsnöspåret vid Skidstugan tillgodose detta behov.

Målprognos

➤ Rätt riktning för att nå målet på sikt

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall Dec 2021	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023
Upprustning av Sjölandabadet, projektering och genomförande.		Delvis	Ja		
Antalet friluftaktiviteter i fritidsgårdarnas regi under ungdomars fria tid ska bibehållas	112	109	46	46	46
Färdigställande av konstsnöspår vid skidstugan, Strömsslund (Etapp 1 2020 och etapp 2 2023)	Ja				Ja

Kultur- och fritidsverksamheten ska bidra till att

- **att energianvändningen minskar, ökad kunskap om hållbar konsumtion och miljömedvetna val för minskad klimatpåverkan.**

Resultat

För att minska energiförbrukning har en ny kylanläggning på Slättbergshallen installerats under sommaren och ger därför endast halvårseffekt.

Förvaltningens aktiviteter som ökar kunskapen om ekologisk hållbarhet har varit följande:

- N3 har investerat i miljöstationer med sopsortering på varje våningsplan.
- N3 ersätter pappersnoter med noter i digitalt format.
- Biblioteket har genomfört aktiviteter för att på ett lekfullt sätt berätta om insekter och odling.
- Biblioteket har ett samarbete med stadens hållbarhetsstrategier med ansvar för stadens miljöarbete. Detta har bl.a. resulterat i samverkan vid Världsmiljödagen med föredrag kring klimatförändringarna och de klimatmål och koldioxidbudget som beslutades av kommunfullmäktige 2020.
- Biblioteket länkar på sin hemsida till stadens nyhetsbrev om hållbar utveckling, lokalt och globalt. Brevet riktar sig till såväl medborgare, medarbetare, företag, föreningar som andra kommuner.
- Nya Syltebiblioteket har delvis satsat på återbruk av gamla möbler i samverkan med Returen.
- Under året har särskilda insatser gjorts avseende sopsortering och utveckling av miljöstationer på våra fritidsanläggningar.
- Idrottsanläggningarna har tagit bort stora delar av plastprodukter, som ersatts av andra alternativ.
- Idrott & friluftsliv har genomfört kompetenshöjande åtgärder avseende ekologisk hållbarhet för att medverka till aktiva val och energieffektiva lösningar.
- Kronan har haft föreläsning om ekologisk odling, KRAV-märkning och svenska lantbruk, med fyra studieresor till ett av Sveriges största KRAV-lantbruk.
- Kronan har också ordnat med studieresa till Hunneberg, med föreläsning om svensk allemansrätt.
- Konferensen Attraktiva Kommuner genomfördes digitalt. Temat var "Gestaltad livsmiljö - från nationell politik till kommunal praktik". Konferensen hade 300 deltagare med spridning från hela landet.
- Kulturavdelningen har som aktivitet på arbetsplatsdag haft fågelskådning runt Dättern för att skapa en lyhörddhet kring hållbarhetsfrågor.
- Konst-och gestaltningsprogram för Vårvik, liksom projektplan för skulpturpark Gamle dal samt utveckling av evenemangsplatsen Folkets Park sker i dialog med kommunekologerna och tar hänsyn till särskilda arters unika förutsättningar samt andra krav i tex naturreservat.
- Naturskyddsföreningar anordnade föreläsning i Konsthallen med föreläsaren Stefan Edman "Kräver Klimatkrisen en katastrofplan."

Utbildning avseende miljöåtgärder vid våra konstgräsplaner fortgår kontinuerligt. Under hösten har en genomgång av genomförd kartläggning skett i samverkan med bl.a. miljökontoret, Svenska fotbollförbundet och politiken. Utbildningar har också genomförts för att öka kunskap om kartläggningen och en åtgärdsplan på kort och lång sikt har

upprättats med en insatser för fortsatt arbete under 2022-2025.

Fastighetsinventeringen avseende idrottsanläggningar i Kultur- och fritidsförvaltningen har pausats i avvaktan på resultatet av den utredning för organisation och system för stadens gemensamma fastighetsinnehav som genomförts under året. Syftet med fastighetsinventeringen är att få ett samlat grepp över skick och teknisk status på de fastigheter som Kultur- och fritidsförvaltningen äger för att i nästa steg kunna ta fram relevanta underhållsplaner över ett längre tidsperspektiv för reinvesteringar. Med tydliga underhållsplaner kan förvaltningen arbeta mer proaktivt och planera fastighetsekonomin mer effektivt genom att ha full kontroll över kommande underhåll.

Förvaltningen bidrar till målet genom att göra aktiva val med nya energieffektiva lösningar såsom ledbelysning och moderna värmepumpar.

Åtgärder

En kartläggning med rapport för konstgräsplanerna är utförd under sommaren 2021 och är ett underlag för att göra miljömedvetna val för minskad klimatpåverkan vid både drift, skötsel både på kort och lång sikt. Rapporten kommer ligga till grund för framtida åtgärder och förslag på kommande reinvestering från 2022 och framåt.

Förvaltningen kommer under 2022 att återuppta arbetet med fastighetsinventeringen för upphandling och genomförande kommer en upphandling ske där en extern fastighetskonsult utför en besiktning på samtliga fastigheter KFF förvaltar.

Fortsatt arbete med genomförd kartläggning och åtgärdsplan för 2022-2025, avseende konstgräsplaner.

Målprognos

➤ Rätt riktning för att nå målet på sikt.

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall Dec 2021	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023
Energiförbrukningen i kWh på Slättbergshallen ska minska till följd av investeringar i bl.a. ny kylanläggning, i tusental kWh.	2 094	1 850	1 500	1 500	1 500
Antalet aktiviteter som ökar kunskapen om ekologisk hållbarhet ska öka	18	15	14	16	18
Genomföra utbildningar och åtgärder samt upprätta rutiner för minskad miljöpåverkan avseende konstgräsplaner. Utgångsår 2020.	4	5	4	4	4
Fastighetsinventering vid idrottsanläggningar i förvaltningen för minskad klimatpåverkan genomförs.		Delvis	Ja	Ja	

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall Dec 2021
Andel förnybar energi i % drivmedel samt el och värme i fastigheter där Trollhättans Stad innehar abonnemanget. Redovisad uppgift gäller Kultur- och fritidsförvaltningen	97	97	97	97

KF – Utveckla och stärka den lokala kraften

Kultur- och fritidsverksamheten ska bidra till

- **att stärka kommunens varumärke, utveckla den internationella profilen och se mångfalden som en styrka**
- **att erbjuda arrangemang av god kvalitet för både trollhättebor och besökare**
- **att utveckla Trollhättan som attraktiv studentstad.**

Resultat

Under året har det genomförts både digitala och fysiska publika kulturarrangemang. Bland annat har Nordic Song Festival som genomförs i föreningsregi med stöd från förvaltningen, erbjudit ett stort antal konserter där en riktades särskilt till barn.

Trolleywood Animation Festival genomfördes digitalt i maj i föreningsregi med stöd från förvaltningen och i samverkan med Högskolan Väst, Innovatum Science Park och lockade digitala besökare och föreläsare från hela världen.

Kulturskolans Dag i maj firades genom att hundratals barn och unga från hela Sverige spelade låten Viva la Vida tillsammans i en gemensam musikvideo. N3 hade en mycket central roll i projektet med att sätta samman allas bidrag till en låt, en gedigen uppgift då över 1200 inspelningar kom in, och N3 Symfoniorkester var bärande. Musikvideon fick stort genomslag i nationell media!

På Nationaldagen livesändes en konsert med Jessica Andersson och i juli sändes en hälsning från Fallens Dagar i form av N3 Symfoniorkester som gästades av Jill Johnsson, en konsert som haft över 10 000 visningar.

Förvaltningen har bistått Trollhättan Action Week med uppbyggnad av tävlingsarenan, kunskap och kompetens till tävlingsledningen samt hjälpt de olika föreningar som deltar i arrangemanget. Edsborgs IP stod värd för AO-loppet där personer i olika åldrar med en funktionsnedsättning deltar. Trollhättan Action Week består av flera sporter men där världens längsta rullskidlopp - Alliansloppet dominerar med tävlande från såväl elit som amatör. TV direktsände flera tävlingar vilket gav Trollhättan reklam och stärker varumärket.

Under hösten har Hello Innovatum District genomförts med öppet hus på Innovatumområdet och uppträdande med Flying family, kända från Talang. Tidig Musikdagar och Poesifestivalen kunde genomföra sina festivaler. Trollhättan Jazz och Blues kunde också genomföras men i begränsad omfattning på grund av restriktioner.

Novemberfestivalen blev även i år digital vilket har fungerat bra. Antalet utländska deltagare är inte kända men utifrån information från det europeiska ungdomsfilmnätverket (YCN) deltog flera grupper.

Kultur- och fritidsförvaltningen har deltagit i initiativet att etablera Sweden Symphony Orchestra, SSO, som Trollhättans musikensemble med hemmascen på Folkets Hus Kulturhuset med start i år. Satsningen kommer bland annat innebära nya möjligheter för unga musikutövare och ytterligare ett kvalitativt tillskott till kulturutbudet. Två konserter med SSO genomfördes under hösten där N3 Symfoniorkester deltog.

Osebol – en föreställning om en by med Marit Kapla, som flyttats flera gånger på grund av pandemin, kunde äntligen genomföras i Konsthallen under hösten vilket var mycket uppskattat av publiken. Under hösten kunde Trollhättans Konsertförening starta upp igen och genomföra konserter i Konsthallen.

Fritidsgårdens ungdomsgrupp på Kronan, "De utvalda", har i samverkan med ett 20-tal kommuner i Sverige genomfört en Digital Majfest med lokala artister från de olika kommunerna.

Kronan Kulturhus var en av samverkansparterna som bidrog i samband med det digitala firandet av Internationella Kvinnodagen i mars och Internationella barndagen i november.

Biblioteken har också delvis återupptagit sin publika programverksamhet under hösten och erbjudit författarbesök och Forum för poesi och prosa.

N3-stipendiet i samverkan med N3:s sponsorer livesändes från Folket Hus Kulturhuset.

I Trollhättans Pride deltog förvaltningen på olika sätt. Förutom ekonomiskt stöd deltog representant från Idrott och Friluftsliv i panelsamtal kring bemötande av HBTQ+personer, och N3s elever bidrog med filmad dansproduktion.

Nyårsfirandet kunde i år genomföras enligt tradition med fallpåsläpp, fyrverkeri och nyårstal som i år hölls av trollhätteprofilen och fotbollsdomaren Pernilla Larsson.

Analys

Arrangemangsåret har präglats av pandemin. Under första halvåret kunde inget genomföras fysiskt men lättnader efter sommaren öppnade upp för visst arrangemangsutbud. Snabba omställningar och korta ledtider har försvårat för både föreningar och andra aktörer då arrangemangsverksamhet kräver längre framförhållning.

Målprognos

↗ Rätt riktning för att nå målet på sikt.

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall Dec 2021	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023
Antalet offentliga publika kulturarrangemang i samverkan med civilsamhället och arrangerande aktörer, där Kultur- och fritidsförvaltningen har en aktiv roll, ska bibehållas	84	24	150	150	150
Antalet N3-aktiviteter inom filmnätverk i regionen inklusive Film i Väst ska bibehållas. Utgångsvärde 2020.	5	1	15	15	15
Antal internationella deltagare på Novemberfestivalen ska öka. Utgångsvärde från 2019.	0	0	30	32	34

ckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall Dec 2021
Antal deltagare på Novemberfestivalen - arena för ung svensk film	457	529	1130	812

Kultur- och fritidsverksamheten ska bidra till

- **att stimulera lokala initiativ och utveckla samverkan med andra aktörer för att stärka den lokala kraften, såväl i tätorten som i småtätorterna, för att åstadkomma positiv utveckling**
- **att stärka och utveckla de arrangerande kulturföreningarna, studieförbunden och andra intresseorganisationer.**

Resultat

Ett nära samarbete har skett med flera idrottsföreningar för att stimulera lokala initiativ i småtätorterna. Exempel på detta är Åsaka SKs initiativ att omvandla Åsakas motionsspår till elljusspår där föreningen står för arbetet och förvaltningen bistår med stöd. I Sjuntorp pågår samverkan med Sjuntorps IF för att åstadkomma en positiv utveckling på platsen men också konkreta insatser som renovering av föreningslokal.

Biblioteken har inlett ett samarbete med Trollhättegitillet och Entré fastighetsförmedling kring lokalhistoria. Samarbete med Trollhättan Pride och Radio Trollhättan, ABF och Studieförbundet i Fyrbodalen har fortgått. Pandemin har påverkat föreningsverksamheten men under hösten återupptogs samverkan med bland andra Bröstcancerföreningen Johanna, Hörselskadades riksförbund, Trollhättan Pride, olika pensionärsföreningar.

Fritidsgårdarna har genomfört många samverkanstillfällen där ett exempel är projektet läsläsning/Futsal i samverkan med Sylte skolan och Skoftebyn Futsal. Samverkan har också bedrivits med Scouterna, olika studieförbund, Integrationsforum och Trollhättans Ungdomsmottagning. Verksamheten har även varit värdar för fyra studenter från Göteborgs universitet - institutionen för socialt arbete som skrivit sina B-uppsatser.

Sedan långt tillbaka finns ett etablerat samarbete med föreningen IFK Trollhättan i form av projekten Ung fritid och Ökad samhällsgemenskap på Kronogården-Lextorp.

Kulturavdelningen och Föreningsstöd har en aktiv och nära dialog med föreningar som arrangerar offentliga arrangemang eftersom de är en avgörande del i den kulturella infrastrukturen. Vi upplever att relationen är god och att vi har ett högt förtroende. Konsthallen bidrar med dialog och genomförande av arrangemang löpande under året. Naturskyddsföreningen, Trollhättans konsertförening och Trollhättans jazzförening samt Trollhättans Poesifestival är några exempel på den mångfald som möts här. Under hösten genomfördes en arrangörsträff med stor uppslutning från föreningarna. I december bjöds alla arrangerande föreningar in till VIP-kväll på Folkets Park tillsammans med andra aktörer i staden.

Trettiotvå kulturföreningar har fått ett årligt bidrag för sin utåtriktade verksamhet och kulturella gärning. Nästan alla arrangerande kulturföreningar ställde in sin verksamhet under våren och fick då endast bidrag för höstens verksamhet. Jazzföreningen genomförde sin verksamhet med arrangemang under våren digitalt medan höstens konserter genomfördes som planerat.

Förvaltningen har ett gott samarbete med Folkets Hus Kulturhuset, RF- SISU Västergötland och lokaltidningen TTELA vad gäller Idrottsgalan. Den stora galan har inte kunnat genomföras men juryarbete med nomineringar har utförts i vanligt ordning och

vinnarna prisades under en mindre ceremoni på Folkets Hus Kulturhuset.

Kronan har tagit fram ett koncept som ska locka mindre kända konstnärer att dela med sig av sina verk i utställningsytan i mötesplatsen. Kronan har också, i samverkan med studieförbund, genomfört hantverksworkshops och tillsammans med SBF bidragit till genomförandet av Kronogårdsloppet.

Målprognos

↗ Rätt riktning för att nå målet på sikt

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall Dec 2021	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023
Antal offentliga publika idrottsarrangemang i samverkan med civilsamhälle och andra aktörer ska bibehållas (ej matcher i seriespel)	2	3	10	10	10
Antal externa (civilsamhället) samverkanspartners inom biblioteksverksamheten ska bibehållas.	7	6	13	13	13
Antalet planerade tillfällen då civilsamhället, myndigheter och andra aktörer medverkar i fritidsgårdsverksamheten ska öka.	59	23	50	55	60
Gemensam dialog med arrangerande kulturföreningar ska bibehållas och genomföras två gånger per år.	1	1	2	2	2

Kultur- och fritidsverksamheten ska bidra till

- **utvecklingen av kreativa näringar, kreativitet och entreprenörskap samt strategier för dessa.**

Resultat

N3 verkar för att barn och unga ska komma i kontakt med kreativa och konstnärliga yrken. De kreativa coacherna är en viktig del i att uppmuntra till entreprenörskap och har haft både fysiska och digitala coachningar. Det har rört sig om allt från låtskrivande, skådespelardrömmar och filmproduktioner till planering av utställningar och byggande av skateboardramp m.m.

N3 har arrangerat digitala inspirationsträffar med gitarristen Janne Schaffer, violinisten Tove Lund, musikaldansworkshop med Siri Hessman, mangaworkshop med Elise Rosberg, föreläsning med komikern Charlotta Björck och regissören Johan Tornblad - "Från manus till färdig filmscen". Inom projektet Sixteen Bars har coachning genomförts Älvan fritidsgård och en pod-grupp har startat med N3s ambassadörsgrupp.

De flesta aktiviteter som N3 förväntas delta i vad gäller nätverk för kreativa näringar har blivit inställda p.g.a. pandemin. Kontakter och planering för framtiden har dock pågått hela tiden.

Fritidsgårdarna har i den mån det har varit möjligt stöttat ungdomar att genomföra ungdomsproducerade aktiviteter. En del har genomförts på fritidsgårdarna men det har också skett en ökning av ungdomsproducerat innehåll online. Det är positivt att allt fler tjejer inom fritidsgårdarna vill göra ungdomsproducerad verksamhet.

Analys

Att stärka kreativa människor i alla åldrar och uppmuntra nyfikenhet och entreprenörskap är viktigt för att medverka till en attraktiv och tillåtande plats. Förvaltningen har flera pågående initiativ som bidrar till detta.

Målprognos

↗ Rätt riktning för att nå målet på sikt

Indikatorer	Utfall 2020	Utfall Dec 2021	Mål 2021	Mål 2022	Mål 2023
Antalet tillfällen med kreativ coachning på N3 ska öka	131	124	160	165	170
Antalet av N3 genomförda aktiviteter med nätverk inom kreativa näringar ska bibehållas. Utgångsår 2020.	5	0	7	7	7
Antal ungdomsproducerade aktiviteter ska bibehållas.	379	199	200	200	200

Nyckeltal	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall Dec 2021
Antal tillfällen med kreativ coachning på N3.	150	154	131	124
Antal ansökningar Ungdomspengen - samtliga	38	9	7	9

Fördjupad verksamhetsuppföljning

Kulturavdelningen

Viktiga händelser

Uppstart med Konstnärscentrum Väst för Skulpturpark i Fall-och slussområdet där en projektplan tagits fram inför investeringar 2022. Dialog med Riksantikvarieämbetet och Sjöfartsverket.

Förstudie Konstnärateljéer Vårvik färdigställd med extern konsult i Wahlberg Projekt & Processledning AB.

Ett av Kulturprisen 2021 delades ut till Erling Svensson på Kommunfullmäktiges sista möte innan sommaren. Det andra delades ut till Kung Kaktus tillsammans med kulturstipendiet på Kommunfullmäktige 13 dec.

Samverkan med Kraftstaden. Process genomförd framtagande av konstprogram för Vårvik. Offentlig upphandling för första offentliga verk genomfördes med en vinnande konstnär.

Kulturplan för Barn och Unga antagen i Kultur-och Fritidsnämnden den 16 december.

Folkets Park

Ett omfattande arbete har under året genomförts i Folkets Park där Parkhallen färdigställdes och verksamheten kunde flytta in och öppna upp i slutet av året. En särskild VIP-kväll ordnades 6 december där föreningar och andra intressenter deltog. En Programförklaring för Folkets Park är framtagen som tar avstamp i historien och siktar på framtiden.

Under året har upphandling ljus-och ljud, samt möbler och inventarier genomförts. Barnens Folkets Park är en tillåtande plats med utrymmen för lek. Träd som fällts i parken finns kvar i ny fantasifull form. De har omformats till lekskulpturer av konsthantverkare från Steneby utifrån förskolebarns tankar kring lek, trämateriallets egenskaper samt slöjdarnas hantverk. Hela skulpturen manar till fantasi och balanslekar och en träskulptur av en vindfälld alm från Skärbo naturreservat i Dalsland, troligtvis Sveriges näst äldsta alm, inbjuder till klätterlek.

Renovering och planering av evenemangsplatsen och Pumphuset pågår och fortsätter 2022.

Konsthallen

Öppnade den 2 maj (efter att ha varit stängd hela året) med Niki Lindroth von Bahr i samarbete med Trolleywood Animation Festival. Festivalen anordnades digitalt med stöd från bl. a. Trollhättans Stad. Ett digitalt program har tagits fram för vår street-art i samverkan mellan Konsthallen och N3 under våren. I maj öppnade utställningen Min börda med Niki Lindroth von Bahr i samverkan med Trolleywood Animation festival. Högskolan Väst samverkade med Konsthallen där elever inom animationsutbildningen skapade konsthallen i 3D och gjorde egna digitala utställningar.

Öppen Salong - tema Självpporträtt öppnade den 14 augusti och flera barn och unga bidrog med verk till utställningen. Vidare har utställningar med Mauritz Tistelö och Gyllenboverket pågått under hösten. Under hösten har vi kunnat genomföra några pedagogiska verksamheter i samverkan med N3.

På väg 45 - Två projektansökningar till dels Västra Götalandsregionen och dels Fyrbodals Kommunalförbund gällande Art in Residence. Samverkan mellan Trollhättan, Vänersborg

och Åmåls kommunala konsthallar. Åmål är projektägare, övriga kommuner samverkansparter. Ansökta medel beviljade från Fyrbodal och VGR. Rekrytering av projektledare klar.

Arrangemang och program

Nationaldagen firades genom en livesänd konsert med Jessica Andersson, från Hebe, Folkets Hus. Under dagen publicerades bl.a. ett färdiginspelat högtidstal med Gert-Inge Andersson och ett annat med Nils van de Poel på Trollhättans Stads Facebook.

I midsommarveckan skickade N3 symfoniorkester under ledning av Ulf Wadenbrandt en musikaliskt sommarhälsning tillsammans med artisten Uno Svenningsson. Förinspelad film publicerades på Trollhättans Stads Facebook. Inlägget delades 118 gånger.

Den 18 juli livesändes en hälsning från Fallens Dagar där N3 symfoniorkester under ledning av Ulf Wadenbrandt framträdde tillsammans med artisten Jill Jonsson från Hebe, Folkets Hus. Sändning har under perioden haft drygt 10 000 visningar.

Den 10-18 augusti genomfördes Nordic Song Festival i Trollhättan och i våra grannkommuner. Femton offentliga arrangemang i form av konserter, morgon-och lunchsång har tagit plats i Konsthallen, Nohab Smedjan, Missionskyrkan, Gräsplanen Nordängen i Sjuntorp, Nordängens äldreboende etc. Ett urval av konserterna har streamats. Utöver det har masterclasses och föreläsningar pågått.

Innovatumdagen – samarrangemang med verksamheter på Innovatum där Konsthallen var öppen med vernissage och förställning med Nutida Cirkus i Lilla Nova ordnades. 2 okt

Poesifestivalen 20 år med läsningar i Konsthallen i två dagar 15-16 okt

Jazz-och Bluesfestivalen 22-23 okt

Föreställningen Osebol i Konsthallen

Vinterljus - Pop-uppljusinstallationer i centrum dec-21-jan 22

Nyårsfyrverkerier 31 dec

Personal

Under året har det anställts en ny medarbetare, Verksamhetsutvecklare vid arrangemangsverksamhet som påbörjade sin tjänst den 1 mars 2021.

Vid Folkets Park har det under hösten anställts en ny Kulturvård som ersätter en pensionsavgång. Det har även under hösten anställts en Kulturvård till Konsthallen som även där ersätter en pensionsavgång. Med anledning omorganisation har det tillsatts en ny enhetschef till den nya enheten Allmän Kultur den 1 oktober.

Den 1 oktober ingick Kulturavdelningen i den nya organisationen *Område Kultur* tillsammans med N3 och den nybildade enheten Allmän Kultur vilket öppnar upp för nya möjligheter för hela kulturverksamheten. Positiva effekter har redan nåtts då personalen kommit närmare varandra både fysiskt genom nya arbetsplatser och gemensam vilja till samverkan.

Stora utmaningar i att kunna genomföra verksamheten, att fatta beslut och använda tidigare yrkeskompetens i en arbetssituation som hela tiden förändras och utmanar i nya restriktioner. Under hösten med någorlunda normalläge parallellt med intensivt slutskede med renovering Folkets Park genomfördes en omorganisation som ställde stora krav på praktiska lösningar och tillförsikt innan allt var på plats.

N3 -Mötesplats för ung kultur

Viktiga händelser

Arbetsplan för N3-möteplats för ung kultur 2021 har färdigställts.

Handlingsplan för HBTQ+-arbetet på N3 har tagits fram och genomförande av dessa aktiviteter har delvis skett under året.

N3 har även varit delaktiga i framtagandet av Kulturplan för barn och unga.

N3 fyllde under året 10 år. Enbart ett litet firande kunde hållas de sista dagarna som N3 hade öppet i december, som var uppskattat av deltagarna.

N3 Kulturbyrå

En informationsfilm om Kulturbyrån har producerats och distribuerats till Utbildningsförvaltningens samtliga skolor och förskolor.

Det rådande pandemiläget har påverkat och begränsat N3 verksamhet väldigt mycket. Inom Kulturbyråuppdraget i förskola och skola har verksamheten varit svår att planera och genomföra då förutsättningarna ändrats hela tiden utifrån rådande restriktioner och smittspridning på skolor bland både elever och personal. Särskilt under våren. Under hösten har det varit bättre både gällande den kulturpedagogiska verksamheten och upplevelseverksamheten då vi har kunnat genomföra teater och dans på N3, författarbesök i skolorna, Skolbio på Forum och få till musikalbesök för åk 9 på Göteborgsoperan.

Dialogarbete med rektorerna på Utbildningsförvaltningen pågår för att kvalitetssäkra Kulturbyråverksamheten i förskolan och skolan.

El Sistema

El Sistema har pågått under hela året på Kronan och har ökat antalet elever både på skoltid, (p.g.a. att Frälsegårdsskolans elever flyttades till Kronan) och på frivilliga undervisningen efter skoltid. 6 barn har även deltagit i N3 Stråkorkester och konsert på N3. Under våren kunde inget Vänstay genomföras men under hösten deltog drygt 400 personer vilket var mycket uppskattat och lyckat.

N3 Kulturskola

Nya justerade Kulturskoleavgifter togs fram och gällde från 1 augusti. I november 2021 tog fullmäktige beslut om att Kulturskolan ska vara avgiftsfri fr.o.m. 2022.

Under våren var det få nya elever som tillkom till kurserna och flera valde att avsluta kurs då undervisningen inte varit tillfredsställande i det digitala formatet som erbjöds, när vi inte kunde ha elever på plats.

Till sommarens kurser var trycket däremot högt och till flera kurser var det kö. Vi såg att många av sommarens deltagare var helt nya personer som inte deltagit i Kulturskolekurser tidigare och av dessa startade flera under hösten på nya kurser. Under hösten ökade åter antalet kursdeltagare och verksamheten kunde nästan gå tillbaka till "normalläge".

Flera ungdomar som gått i Kulturskolan har under året utmärkt sig extra. Här några exempel:

Dansgruppen *Revolution dance crew* skapade för första gången ett dansnummer helt på egen hand och ställde upp i den tävlingen Skapa Dans, de vann regionfinalen och fick delta i riksfinalen i Stockholm. Deras dansnummer Rise handlar om hur vi ska resa oss igen

efter utmaningarna som coronapandemin och smittskyddsåtgärder har inneburit. Fint exempel på att kreativt kulturutövande!

Bandet *Sarcator* var nominerade i P3 guld för årets Metal, bandet *Halfpipes* gick direkt till final i tävlingen Imagine och sökande musiker till N3-stipendiet utmärkte sig genom fina insatser på den livesända konserten.

N3-Stipendiet anordnas av N3 i samarbete med N3:s samarbetspartners GKN, Eidar och SEB. Finalen sändes digitalt på N3:s youtube-sida samt på ttela:s websida. 12 elever deltog och vinnaren 2021 blev pianisten Isabella Emanuelsson.

Öppen verksamhet och arrangemang

För den öppna verksamheten och arrangemangsverksamheten så har aktiviteterna för brukare och besökare varit väldigt få. Möten, coaching och arrangemang har med en engagerad personal ändå kunnat genomföras både med reella möten och digitalt.

Öppet Hus blev sju Youtube-program som presenterar N3:s offentliga verksamheter och utbud. En Youtube-film släpptes med N3-elever som spelar Eklundapolskan.

Under sommaren var *Sommargänget*, med pedagoger och anställda ungdomar, ute på lekplatser och på fritidshemmen och hade olika skapande aktiviteter och lekar med barn i den yngre skolålder.

Fem *Barnkulturlördagar* kunde genomföras under hösten där familjepubliken hittade tillbaka till både egenproducerade program liksom inköpta teaterföreställningar.

N3 deltog i *Trollhättan Pride*, för tredje året, med en dansproduktion, i år i form av en video.

Under våren har N3 haft begränsade öppettider och rutiner för t.ex. hämtning och lämning av barn på kurser, vilket påverkat genomflödet av besökare i huset.

N3 deltog på Hello Innovatum District.

Under perioden har det varit möjligt att underhålla lokalerna och utrustningen då verksamheten gått på sparlåga.

N3 symfoniorkester har gjort digitala produktioner som fått stor spridning och varit till glädje för många med en midsommarvideohälsning ihop med Uno Svenningsson och en streamad Fallens Dagar-konsert med Jill Johnsson. I maj genomfördes en stor manifestation på Kulturskolans dag, som N3 var initiativtagare till, där flertalet av Sveriges Kultur- och musikskolor deltog i en gemensam videokonsert med N3 Symfoniorkester.

Trollhättan in Concert är ett samarbete mellan Sweden Symphony Orchestra och N3 Symfonikerna. Huvudman är Folkets Hus Kulturhuset Trollhättan med stöd av Trollhättan Stad. Samarbetet har resulterat i två mycket välbesökta konsertprojekt under hösten 2021.

Novemberfestivalen genomfördes för andra året online p.g.a. pandemin. Den digitala plattformen har utvecklats ytterligare med förfinade funktioner och lärdomar från föregående år har bidragit till ytterligare ett lyft för den digitala festivalen.

Sixteen Bars är ett hiphop-projekt där ungdomar erbjuds coaching i textförfattande, inspelning av en låt och en enklare videoproduktion. Under hela hösten och vintern har en kreativ coach varit på plats på Älvan Fritidsgård i Sylte och erbjudit tid i inspelningsstudio. Ett 30-tal ungdomar har varit involverade och har fått ta del av individuell coaching. Detta har även resulterat i att en högstadielklass på Sylteskolan under vårterminen ska

skriva texter under lektionstid.

Programserien *Creative studio* kunde äntligen ha sin försenade premiär med artisten Charlotta Björck.

De kreativa coacherna har under året arbetat med timanställda ungdomar, *Unga ambassadörer*, som under våren enbart kunde ha digitala träffar som resulterade i ett digitalt offentligt arrangemang. Under hösten har en liten grupp satt igång arbete med podden "Hur hamnade jag här" där de intervjuar konstutövare om deras väg till där de är i sin karriär.

Utvecklingsarbete

Digital Drop-In har Kreativa coacher under våren varit med och utvecklat i ett samarbete mellan Förvaltningen för Kulturutveckling (VG-regionen), Brygghuset i Borås samt Frilagret i Göteborg. Man har tagit fram en metod där digitala resurser används för att möta unga, 17–20 år, i socioekonomiskt resurssvaga områden samt unga med funktionsvariationer. Detta har resulterat i den digitala och fysiska hybridlösningen "drop-in coachning" som har prövats under hösten. Gensvaret på den digitala drop-in-lösningen har varit positivt och är ett tydligt sätt för att öka tillgängligheten.

Nå nya målgrupper genom att utöka kursverksamheten, utveckla lovverksamheten och mötesplatsen N3. N3 har fått drygt 1,2 mkr i utvecklingsmedel från Kulturrådet för detta. Syftet är att ta del av önskemål och behov hos de som kanske ännu inte hittat till N3:s verksamhet genom uppsökande aktiviteter, enkäter och andra dialogaktiviteter. Vi provar också nya kurser och programaktiviteter både på N3 och ute i olika stadsdelar. Det innefattar även delvis en förstärkning av ett växande El Sistema på Kronan och bryggan till N3:s orkesterverksamhet.

N3 har med stöd av Svenska Filminstitutet arbeta med att undersöka hur N3 kan utveckla sin filmverksamhet för barn och unga. Trots pandemin har enkäter och arbete med några klasser kunnat genomföras. Underlaget resulterade i att en grupp filmintresserade unga, med N3:s pedagoger, under hösten har startat *Ung Film Trollhättan*. Gruppen ska sprida info om N3:s filmverksamhet och även arrangera olika aktiviteter av intresse för andra filmintresserade unga.

Studiebesök och samverkan

N3 väcker fortfarande ett stort intresse då flera förfrågningar om studiebesök har inkommit och genomförts under året. För alla kulturskolor i Region Norrbotten hölls en större online-presentation där N3-personal berättade om olika delar av den framgångsrika verksamheten.

För studenterna på förskolläraryrket på Högskolan Väst hölls ett online seminarium med utvecklingsledaren och de pedagoger som arbetar med barnen i förskolan.

De kreativa coacherna har under hösten haft regelbundna avstämningar med Fältenheten. Detta för att kunna hjälpas åt att nå nya målgrupper. Redan i höst har detta burit frukt i bl.a. Ungdomspengsansökningar.

N3 deltog med en video om sitt HBTQ+-arbete på regionens Kulturskoledagar v. 44.

N3 har deltagit i den regionala teateraktiviteten FLÄTAN och den av Riksteatern arrangerade LÄNK.

Trollhättans stad är representerad i den regionala referensgruppen för teater för barn och unga.

Novemberfestivalen är en av del av det internationella nätverket Youth Cinema Network, YCN.

Inget ungdomsutbyte gjordes med vänorten Tempe (Arizona, USA) p.g.a. pandemin.

Ungdomspengen har samordnats av N3.

En grupp för samverkan kring främst kultur- och lovaktiviteter för barn och unga har startats inom kultur- och fritidsförvaltningen på initiativ från N3.

Personal

Det har varit en bra, tät och kontinuerlig dialog i den lokala samverkansgruppen med risk- och friskanalyser gällande aktuellt covid-19-läge.

Personalen har haft ett stort engagemang i att försöka lösa logistik, lokaler, tider, digitalt m.m. så att aktiviteterna kan fortgå för barnen och ungdomarna i största möjliga mån på ett smittsäkert sätt både för deltagare och personal. Det har många gånger varit slitsamt och nedslående att inte få ha verksamheten på "normalt vis" med många besökare och deltagare, med skratt och skaparglädje i det gemensamma intresset och verkliga fysiska möten. Sommaren blev rolig och hösten med sina minskade restriktioner började närma sig ett mer normalt läge.

Kunskapen att använda digitala medier för kommunikation och distribution har ökat hos hela personalen. Alla har verkligen försökt med alla till buds rådande medel göra det bästa möjliga av situationen.

Områdeschefen för N3 avslutade sin tjänst i juni. En enhetschef på N3 avslutade sin tjänst i första kvartalet. Detta innebar hög arbetsbelastning för kvarvarande enhetschef och övrig ledning på N3. En omorganisation av enhetscheferollerna har gjorts och en ny enhetschef rekryterades och började i september. Under hösten påbörjades arbetet att ta fram formerna för den nya organisationen.

Den 1 oktober ingick N3 i den nya organisationen *Område Kultur* vilket öppnar upp för nya möjligheter för hela kulturverksamheten. Positiva effekter har redan er nåtts då personalen kommit närmare varandra både fysiskt genom nya arbetsplatser på N3 och genom gemensamma arbetsplatsaktiviteter.

En kreativ coach avslutade sin tjänst under våren och en ny började under hösten.

Pedagogiskt utvecklingsarbete har genomförts för pedagoger och kreativa coacher med stöd från omställningsfonden. Uppdragsutbildningen görs med utbildare från Högskolan Väst med fokus på didaktik och ungdomskultur/identitet.

Administrativ personal deltog i de förvaltningsövergripande kursdagarna om kommunal juridik och organisation.

Kronan kulturhus

Viktiga händelser

På grund av att större arrangemang har ställts in och på grund av de olika riktlinjerna som skapats för att förhindra smittspridning av Covid -19 har verksamheten behövt frångå gamla rutiner och vara flexibla och nytänkande kring vilken typ av aktiviteter som erbjuds.

Arbetet med tjänstedesign utifrån invånardialoger har resulterat i att verksamheten

genomfört aktiviteter med en delvis ny inriktning. Det har varit tydligt att invånarnas önskemål handlat om aktiviteter som syftar till empowerment, en ökad möjlighet att vara en aktiv samhällsmedborgare.

Året har också inneburit att en del av personalstyrkan kunnat lägga kraft på att skapa hållbara nätverk, genom att knyta kontakt med nyckelpersoner i närområdet och i staden: viktiga individer med god lokalkännedom, företrädare från studieförbund och föreningar, bostadsbolagen Eidar och Balder, m.m.

Däremot har det inte varit möjligt att genomföra aktiviteter i större omfattning. Rådande restriktioner har lett till att Kronan Mötesplats inte kunnat ta emot besökare under våren och möjligheten att hyra ut lokaler till privatpersoner har varit mycket begränsad.

Under sommaren arrangerades flertalet aktiviteter för boende och besökare i området och dessa har mestadels varit väldigt välbesökta. Som exempel kan nämnas Klubb Kuls och Kronan Biblioteks utomhusverksamhet, med lek vid Rymdlekplatsen och "Gårdshäng" i samverkan med bostadsbolagen i stadsdelen, som lockat ca 120 barn, med föräldrar, varje dag då det varit fint väder. Andra välbesökta utomhusaktiviteter har varit utomhusjympa för kvinnor och fritidsgårdarnas verksamhet vid Öresjö.

Kronan Bibliotek har arbetat hårt med att digitalisera aktiviteter för att nå människor även under pågående pandemi. Bland annat har man genomfört digitala språkcaféer, bokcirklar, samt utomhusaktiviteter för barn och vuxna, t.ex. utomhussagostunder och föräldrasamverkan tillsammans med studieförbund med information och promenadsamtal. De digitala aktiviteterna har varit välbesökta och uppskattade. Dock kan vi notera att besökarna deltar i färre tillfällen, jämfört med när aktiviteten sker i fysisk mötesform. Det är inte lika lätt att samla besökarna till återkommande digitala aktiviteter. Den digitala klyftan har varit tydlig. Omställningen av verksamheten har ändå upplevts som framgångsrik.

Även Kronan Fritidsgård har gjort en omställningsresa. Från att ha varit stängd har verksamheten öppnat upp möjligheten för ungdomar att delta i bokade aktiviteter och fritidsledarna har områdesvandrat under stängningsperioden, för att upprätthålla goda relationer med ungdomarna och trygga området. Ungdomsgruppen "De utvalda" har arbetat hårt med att erbjuda ungdomsproducerade aktiviteter. Arbetet med verksamhetsgruppens ungdomar, där de tränas i att ta ansvar för olika aktiviteter, har varit framgångsrikt, då flera av ungdomarna går vidare till anställningar.

Fritidsgården har också erbjudit digitala aktiviteter, men många ungdomar nås inte på det viset då de saknar möjlighet att koppla upp sig mot internet hemma. Detta har tydliggjort vikten av tillgång till offentliga kostnadsfria nätverk för att möjliggöra invånarnas möjlighet till digital delaktighet.

Fritidsgården har arbetat med att bibehålla relationerna till de äldre ungdomarna, sedan högstadieläverna på Kronan börjat på andra skolor. Bland annat har man byggt upp en organisation med "vänskolor" där fritidsledare från Kronan Fritidsgård är på Strömslundskolan för att visa ungdomarna där på vad fritidsgårdsverksamheten erbjuder efter skoltid.

Omorganisationen av Kronan skola har haft stor påverkan på våra verksamheter och innebär utmaningar för Kulturhuset att locka tillbaka de yngre besökarna efter skoltid.

Framåt fortsätter arbetet utifrån de nya lärdomarna från perioden. Fortsatt samverkan med studieförbunden, för återkommande aktiviteter, och med Support Group Network, som driver caféet på Kronan, är viktig då det ger fler besökare. Vidare arbete med att

utveckla digitala aktiviteter, tex. digitalt språkcafé och bokcirkel, är också prioriterat.

En utmaning inför kommande år är att få besökarna att förstå att de kan påverka innehållet i vad som erbjuds, öka delaktigheten i aktiviteterna och att nå ut med information om våra verksamheter på ett relevant sätt för invånarna.

Att skapa verksamhet i det lilla formatet, men med en mångfald och variation som lockar en bredare målgrupp, är prioriterat. Verksamheten når många invånare, varje dag, och bidrar till mer jämlika livsvillkor i vårt lokalområde.

Personal

Kronan Mötesplats har haft en vakans och personal som varit föräldraledig, vilket lett till minskade personalkostnader. Eftersom vi inte heller haft några större arrangemang har det inte varit nödvändigt att ta in vikarier eller timanställda för årets första del. Under hösten, då restriktionerna kring Covid-19 släpptes och verksamheten kunde återgå till ett ordinarie läge, behövde timanställda och vikarier anställas.

Eftersom Kronan skola sa upp avtalet om samverkan kring skolbibliotekarie, är biblioteket inte längre ett integrerat skolbibliotek och vi förlorade en barnbibliotekarie på 50%, då han bytte tjänst och började på Stadsbiblioteket. En biblioteksassistent blev övertalig då statliga medel uteblev. Därmed minskade personalgruppen, vilket påverkat möjligheterna att bemanna och skapa arrangemang.

Under året har all personal genomgått utbildning för HBTQ-certifiering, samt fortbildats inom metoden Innovationsguiden, via SKR. Personalgrupperna i respektive verksamhet har också haft möjlighet att delta i fortbildningsinsatser utifrån verksamheternas olika behov.

Trollhättans Stadsbibliotek

Viktiga händelser

Biblioteken hade inledningsvis stängt för fysiska besök och erbjöd tjänster som take away och tjänster via telefon och mejl. I februari öppnade bibliotek sina lokaler, med begränsat antal samtida besökare för att sedan återgå till ordinarie öppettider under augustimånad då de tillfälliga begränsningarna gällande vistelsetid och datorbokningar togs bort.

Under året har en del av bibliotekens aktiviteter inomhus ställts in, andra har anpassats med begränsat antal deltagare, en del har ägt rum utomhus, varit digitala eller på egen hand.

Som ett led i det läsfrämjande arbetet har biblioteken tillsammans med N3 producerat en informationsfilm med syfte att användas på förskolor, skolor, BVC och bibliotek. Syftet med filmen är att informera vårdnadshavare om vikten av att läsa för sina barn.

Under året har arbetet med en gemensam Kulturplan för barn och unga för KFF slutförts och planen antogs under hösten.

Trollhättans bibliotek har med hjälp av bokbussens personal och en projektledare erbjudit sommarlovsaktiviteter för barn och familj under veckorna 25–27 i Macken-lekparken i Trollhättan. Aktiviteterna har varit mycket uppskattade och välbesökta. Över 700 personer deltog i aktiviteterna. Bokbussen har fått många nya användare och under året har utlåningen till förskolor och allmänhet ökat. Bokbussen har lagt till en ny tur till området Alingsåker. Biblioteken har satt samman gåvopåsar med olika teman till barn och

anordnat lovaktiviteter.

Under sommaren anordnade biblioteket "Öppet fönster", med fokus på foton – fota ditt favoritställe i Trollhättan. I augusti deltog och uppmärksammade biblioteket Pride och Pensionärernas dag. Boken kommer-tjänsten har varit utökad under året och har fått flera nya låntagare. Drop-in av Legimusregistreringar och IT-handledning har återupptagits och ett samarbete med Särvox har inletts. De läsfrämjande aktiviteterna för vuxna har under året lett till att fler nyttjat tjänsterna take away och boken kommer-tjänsten. Sedan hösten erbjuds ett större antal läsfrämjande aktiviteter på plats. Flera nya koncept har testats och startat upp exempelvis Bok och bebis, Kreativa lördagar och Shared reading, men biblioteken har även återupptagit tidigare programserier som Melodikrysset och Afternoon Tea.

Fler exempel på arrangemang under hösten är en föreläsning om fåglar med Tomas Bannerhed i samarbete med Naturskyddsföreningen, författarbesök av Maria Gustavsdotter samt Poesi och Prosa där Klas Östergren och Balsam Karam framträdde.

Biblioteket har fortsatt sitt samarbete med Radio Trollhättan och medverkar där återkommande för att ge tips om litteratur och programpunkter. I oktober deltog bibliotekspersonal med information på Mänskliga rättighetsdagen då böcker och information om bibliotekets olika tjänster och service visades. Släktforskarna har åter öppett hus på biblioteket. Samarbeten har under året också genomförts tillsammans med Trollhättans Stads hållbarhetsstrateg och Bröstcancerföreningen Johanna, med föreläsningar och information på Stadsbiblioteket.

Kronan

Kronan bibliotek har under året erbjudit en mängd olika aktiviteter för både barn, unga och vuxna. När pandemirestriktionerna krävt det har dessa utförts digitalt eller utomhus. Aktiviteter som genomförts för barn är exempelvis, utomhussagostund med storskärmsvisning och ljudeffekter för barn, digital poängpromenad, skrivworkshop, mangaworkshop, Bäst i test-aktiviteter, Black out poetry, filmworkshop, skrivartävling, bondgårdsbesök mm. Sommarens utomhusaktiviteter tillsammans med Klubb Kul var välbesökta. Varje tillfälle hade ett läsfrämjande fokus. Under året har biblioteket haft goda samarbeten med interna och externa aktörer.

Sylte nya bibliotek och Meröppet

Första halvan av året ägnades åt förberedelser, inköp och flytt till det nya biblioteket. Det nya biblioteket öppnade den 13 september med nya öppettider som är bättre anpassade till bibliotekets publika verksamhet. Kultur- och fritidsnämnden fattade beslut i augusti att det nya biblioteket på Sylte även skulle bli ett meröppet bibliotek. Meröppet startade under november *månad* och hittills har ett trettiotal personer blivit meröppetanvändare.

Under november arrangerades ett välbesökt Öppet hus tillsammans med övriga verksamheter i Sylte. Sylte bibliotek har märkt av en avsevärd ökning av besökare sedan det nya biblioteket öppnade i mitten av september, Programverksamheten för barn har startat upp med berättarstunder för de yngre barnen, aktiviteter för mellanåldern och språkcaféer. Samarbete har inletts med Öppna förskolan och Träffpunkten.

Digitala klyftan

I början av året kunde IT-handledning i grupp inte genomföras. Personal fanns istället tillgänglig för digital information och frågeställningar via dator och telefon. Legimus genomfördes på distans. För att öka tillgången till e-böcker så avsattes mer medel till dessa medier. Under juli månad lanserade biblioteken de strömmande filmtjänsterna Viddla och Cineasterna. Tjänsterna är tillgängliga för alla som har bibliotekskort på

Trollhättans bibliotek. Sedan 1 augusti är avgiften för att låna spelfilm borttagen på biblioteken.

Boken-kommer tjänsten utökades under året och har fått flera nya låntagare. Drop-in av Legimusregistreringar och IT-handledningar återupptogs under hösten och ett samarbete med Särvox har inletts.

Biblioteken har till skillnad från många andra verksamheter haft öppet för besök vilket har gjort det möjligt för besökare att utföra digitala tjänster trots nedstängningarna i samhället i övrigt. Under året har det lagts ett särskilt fokus på att marknadsföra de digitala tjänsterna. Det har märkts att detta medfört ett större intresse bland besökarna och lett till att de digitala besöken ökat markant.

På Kronan bibliotek har antalet aktiviteter varit lägre än önskat. Viss kunskapsspridning har möjliggjorts genom att ställa om och erbjuda digitala möten, såsom språkcafé och bokcirklar. Teknik har introducerats till personer som annars inte skulle ha använt sig av dessa tjänster. En lärdom är att de digitala träffarna är en metod som inte gynnar alla på grund av språkliga hinder, lägre IT-kunskap och brist på egen tillgång till internetuppkoppling.

Stärkta bibliotek

Biblioteken har beviljats 900 0000 kr från Kulturrådets Stärkta bibliotek för 2021. Biblioteken i Trollhättan sökte gemensamt medel för en process kring utveckling av bibliotekens barnavdelningar med kognitiv tillgänglighet och barn- och ungas delaktighet i fokus. Arbetet inriktar sig på såväl själva biblioteksrummet som på kompetensutveckling kring olika delaktighetsmetoder. Under hösten påbörjades processen med tjänstedesign som metod.

Fyrstad

Arbetet fortgår inför en gemensam bibliotekskatalog för Trollhättan, Uddevalla, Vänersborg och Lysekil med preliminär implementering årsskiftet 2022/2023.

Samverkansavtal, datadelningsavtal samt underlag för den kommande upphandlingen av bibliotekssystem är i sitt slutskede. Olika arbetsgrupper har bildats inför sammangåendet. Fortbildningsdagar för all bibliotekspersonal inom Fyrstad har genomförts under perioden.

En gemensam bibliotekskatalog för Trollhättan, Uddevalla, Vänersborg och Lysekil ger bättre förutsättningar för att arbeta läsfrämjande och för ett livslångt lärande.

Sammanfattning

Biblioteken har börjat arbeta mer aktivt med läsfrämjande innehåll på webb och i sociala medier under pandemin. Nya koncept och former för läsfrämjande arbete har tagits fram. Biblioteken har identifierat ett behov av att ta fram en kommunikationsplan för all sin verksamhet då vikten av exempelvis digital kommunikation tydliggjorts under pandemin. Vidareutvecklandet av metoder och strategier för att arbeta med biblioteksbesökarnas delaktighet i verksamheten är ett fortsatt utvecklingsområde. Effekten av välplanerade och inbjudande biblioteksmiljöer är tydlig då Sylte bibliotek ökat antalet besök/dag sedan nyöppningen av det nya biblioteket. Biblioteket som samhällsviktig aktör för att minska det digitala utanförskapet har förstärkts under året då andra aktörer stängt ner sina fysiska lokaler under pandemin.

Personal

Nyrekrytering av två nya tjänster med anledning av pensionsavgångar har genomförts

varav en har placering på enheten för barn och bokbuss och den andra på Sylte bibliotek. Tillsättningarna är ett led i att stärka barnverksamheten genom att nyanställa utbildade bibliotekarier med fokus på barn och språkområden som bibliotekarier genom sin spetskompetens kan utveckla och förbättra.

Idrott och friluftsliv

Viktiga händelser

De upprustningar som pågår inom friluftsområdet med uppsättning av ny LED- belysning på våra elljusspår fortlöper enligt plan liksom upprustningen av andra spår och leder. Under våren har Pilgrimsleden Göta Älv märkts upp och renoverats i Trollhättan. Invigningen skedde under hösten. På övriga spår och leder har underhållsarbete utförts och nya rastbord och grillplatser är utplacerade. Under året utsåg Naturvårdsverket Trollhättans Stad till årets friluftskommun i Västra Götaland under 2020.

Planering fortgår att fortsätta bygga nya utegym och aktivitetsytor under 2022. Detta görs i syfte att skapa en god tillgänglighet av både idrott och friluftsnära aktiviteter. Konstsnöspåret vid Skidstugan har varit mycket uppskattat och välbesökt. Under december månad var det ca 7000 åkare på konstsnöspåret. Besökarna är i alla åldrar och är där under veckans alla dagar och tider.

På Edsborgs löparbanor har belysning varit tänd kvällstid för att erbjuda en trygg plats för träning. Detta har varit mycket uppskattat av framför allt av kvinnor. Ovan avgiftsfria aktivitet på vår anläggning har varit mycket uppskattad med mycket stort antal människor i olika åldrar.

Det har även skett många besök på andra öppna avgiftsfria utomhusanläggningar. Vi har sett en stor ökningen i rådande pandemi. Träning och rörelse samt friluftsliv är särskilt viktigt i tider av kris för både den fysiska och psykiska hälsan.

Om- och tillbyggnad av Slättbergshallens B-hall är färdigställd. Ombyggnationen skapade bl.a. fler omklädningsrum med bättre förutsättningar för olika kön. Ombyggnationen skapade även fler förvaringsmöjligheter och entrén är anpassad för funktionshindrade. En ny och energieffektivare kylanläggning har installerats under sommaren 2021.

Renovering av personalbyggnad på Edsborg pågår som bl.a. avser möjlighet och ny yta för omklädning för olika kön samt upprustning av fastigheten i stort. Projektet slutförs under våren 2022. En ansökan har beviljats via Agenda 22 för medel till halva investeringen av en hiss till övre läktaren på Edsborg, som en insats för tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Installationsarbetet har påbörjats under hösten.

Omklädningsrum har rustats upp i Sjuntorps IF:s klubbstuga och dränering har skett på A-plan på Trollhättans Fotbollsklubbs idrottsplats Stavrelund. Belysning har monterats på motionsspåret vid Åsevi tillsammans med Åsaka sportklubb. Inventering av reinvesteringsbehov har skett inför 2022-2023 för att kartlägga kommande arbete.

Upprustningen av Sjölandabadet med byggnation som startade den 1 september och alla fastigheter och bryggor är var besiktigade och klara i december 2021. Under våren kommer resterande markarbete utföras då marken var frusen vid slutförandet.

Badvärdar har varit på plats vid Öresjö badplats under sommaren. Detta ger ökad trygghet -säkerhet och ett förbättrat underhåll på anläggningen. Badvärdar är mycket viktigt för kommande års verksamhet. Verksamheten har varit mycket uppskattad av våra invånare

och besökare.

Under året har området för idrott och friluftsliv tagit över ansvaret för Fritidsbanken. Under sommaren har Fritidsbanken bl.a. genomfört en uppsökande verksamhet ute i hela Trollhättans kommun. Många barn och ungdomar var på plats och deltog i olika aktiviteter. Ca 3900 besökare registrerades under sommarveckorna 24-32.

Likaså har seniorträning och friluftaktiviteter erbjudits ute i hela kommunen med särskild inriktning på våra småorter. Detta inslag har varit mycket uppskattat. Vi har även arbetat under temat Friluftslivets år kopplat den nationella satsning som utförts under 2021.

Ovanstående är beskrivningar på delar av arbeten som utförts under första delen av 2021. Detta har skett utöver den dagliga skötseln och underhållsarbetet på våra idrott och fritidsanläggningar.

Personal

Utifrån att Trollhättans Stad skapar mycket goda förutsättningar för våra medborgare att kunna ha ett rikt idrotts- och friluftsliv krävs också att vi har en resurs över tid för att hålla god kvalitet på våra anläggningar där daglig skötsel och tillsyn är av stor vikt. Trycket på utökat friluftsliv är en mycket positiv trend men kräver också mer tid och resurs av vår personalstyrka.

Personalen inom Idrott och friluftsliv har under året haft låg sjukfrånvaro.

Personal ute på de olika anläggningarna har genomfört utbildning inom olika specialistområden. Personalen har också gett förslag på utvecklingsfrågor och varit delaktiga i den kommande utvecklingen avseende en attraktiv arbetsplats och det systematiska arbetsmiljöarbetet. Vi har även skapat en delaktighet med ett stort fokus både på ett styrkebaserat samt tillitsbaserat ledarskap.

Vidare har personalen också utökat sin samverkan både med utövare och respektive förening på våra anläggningar. Detta har gett mycket positiv effekt åt båda håll där personalen känner sig mer delaktig i verksamheten.

Fritidsgårdar

Viktiga händelser

I arbetet för att skapa mer jämlika och jämställda livsvillkor och trygga uppväxtvillkor har fritidsgårdarna i Trollhättan, trots begränsad verksamhet för att förhindra smittspridning, lyckats upprätthålla och bibehålla kvalitativ verksamheter under året.

Likt föregående år har fritidsgårdarna varit viktiga mötesplatser med närvarande trygga vuxna vars fokus är att stimulera till och stödja aktiviteter som bygger på och förutsätter ungdomars eget engagemang och ansvarstagande. Detta förhållningsätt skapar förutsättningar för att stadens unga aktiverar sig, utvecklas, tar ansvar och känner samhällsgemenskap. Under 2021 har stadens unga producerat 199 aktiviteter för sig själva och andra unga på våra mötesplatser! Det har varit allt från matlagningskvällar, musikproducerande, turneringar till digitala festivaler och veckolånga friluftsläger. I samband med deras aktiviteter pratar fritidsledarna med ungdomarna om vad de lärt sig och erbjuder dem ett så kallat kompetensbrev. 67% av våra svarande besökare upplever att de är delaktiga och har inflytande över verksamheterna på våra mötesplatser. Samtlig

verksamhet är avgiftsfri och vi använder oss flitigt av Fritidsbanken för att ungdomar ska kunna delta oavsett familjens ekonomiska resurser.

Begränsningar i fritidsaktiviteter och andra hälsofrämjande insatser vet vi riskerar på sikt en utveckling av nedsatt hälsa och det har varit tydligt att ungdomarna behöver trygga mötesplatser som motkraft till trångboddhet, frånvarande föräldrar och att befinna sig i riskfyllda miljöer utan social kontroll. Här har fritidsgårdarna spelat en viktig roll då mötesplatserna fungerat som ett andra hem och det trygga och normala för mer än 20% av stadens 12-17-åringar. (vilket är en halverad siffra pga. två stängda mötesplatser och begränsat besöksantal). Under året har närliggande stadsparker återupptäckts och nyttjats väl liksom andra närliggande natursköna områden och varit lika naturliga mötesplatser som själva fritidsgården.

Även denna sommar fanns en oro över inställda aktiviteter, resor, sommarjobb, mötesplatser, mm så enheten (inklusive Kronans fritidsgård) ansökte om extra "sommarpengar" ur det statliga bidraget för avgiftsfria lovaktiviteter. Detta gjorde att vi kunde bredda utbudet och öppettiderna, vilket fick god effekt. I arbetet har det funnits ett hela staden perspektiv och det har möjliggjort att snabbt kunna förlägga resurser där det bäst behövs. Samtliga verksamheter har haft fullt antal deltagare på sina aktiviteter och även den öppna ungdomsverksamheten har varit välbesökt. Två verksamheter har haft öppet/verksamhet hela sommaren, Kronan och V-huset, där det funnits personal ifrån olika fritidsgårdar under perioden.

Trygghet och bemötande är två områden som prioriteras. Den årliga enkäten visar att 92 % upplever såväl trygghet som positivt bemötande vilket är glädjande. Viktig faktor här är att ha en stabil personalgrupp som genom idogt arbete och samverkan uppnår detta över tid. Detta har inte minst varit betydande under hösten, då vi gjort flera teambuildingsinsatser för att öka tryggheten för skolelever när *Likvärdig skola* genomfördes. Detta trygghetsskapande arbete har sedan fortsatt både i form av att Kronans fritidsgård och Lexington skaffat "vänskolor" över stadsdelsgränserna men också på fritidsgårdarna där nya ungdomar försöker hitta sin plats och sammanhang i en ny stadsdel. Fritidsledarna arbetar kontinuerligt med att bemöta alla på ett positivt och professionellt sätt samt är tydliga med regler och förhållningssätt i verksamheterna för att säkerställa att alla våra besökare känner trygghet och gemenskap, men vi ser att fler och fler insatser av social karaktär behövs.

Vi har under året sett ett stort tapp på deltagande tjejer. Om det beror på verksamheten (form och innehåll) eller att tjejerna självmant håller sig hemma för att minska smittspridningen är svårt att säga. I de mest socioekonomiskt utsatta stadsdelarna har vi fortfarande de största utmaningarna gällande flickors deltagande. Anledningar till detta tror vi är språkförbistringar, okunskap om verksamheterna, föräldrars förväntningar på vad flickor ska göra på sin fritid, kulturella skillnader, mm. Enheten arbetar aktivt att överbygga dessa barriärer och skillnader med riktade verksamheter så som tjejkvällar, Integrera Mera och samtal med föräldrar. Att vi inte har haft möjlighet att bedriva rastverksamhet och besöka skolorna i samma utsträckning som tidigare har också minskat möjligheten att nå nya tjejer. Fritidsledarna arbetar genusmedvetet i både bemötande och utbud av aktiviteter för att alla ska känna sig välkomna och lockas till verksamheterna. Att känna sig välkommen och accepterad för den man är utgör grundläggande behov för att växa och utvecklas.

Integrera Mera är en verksamhet som riktar sig till nyanlända flickor med utomeuropeisk bakgrund där vi samverkar med socialsekreterare, kuratorer och mentorer för att lokalisera målgruppen och ge dem möjlighet till en meningsfull fritid och på så sätt

integreras i samhället. Det har under 2021 varit två grupper igång- en gymnasiegrupp med ca 20 deltagare samt en högstadiegrupp med ca 15 deltagare, grupperna ses en gång i veckan.

Att vi åter igen öppnat upp två stora ändamålsenliga fritidsgårdar (Lexington och Älvan) i två av våra södra stadsdelar där behoven är som störst har varit glädjande, då det ökar möjligheten för fler att hitta meningsfulla aktiviteter i närområdet.

Under året har enheten även tagit steget in i den digitala världen där det i vissa verksamheter varit ett stort deltagande, och i andra lite färre. Detta beror dels på personalens skiftande it-kunskaper men främst på ungdomarnas skiftande tillgång till wifi och utrustning.

Personal

Vi har lagt stor kraft på att tillhandahålla kontinuitet, trygghet och professionalitet i organisationen vilket gett handlingsberedskap även i extraordinära lägen när mycket i samhället ställs på ända. Här har personalen varit fenomenal och visat på - mod, flexibilitet, uthållighet och innovation.

En ökad oro och ohälsa bland unga har påverkat behovet av att trygga arbetsmiljön. Vi har under året genomfört en större utbildningsinsats tillsammans med Högskolan Väst för att stärka fritidledarpersonalen inom det socialpedagogiska fältet men även i perioder stärkt upp verksamheten med extra personal.

Vi ser tydligt att nya stora lokaler med ett stort besöksstryck ökar kravet på bemanning och att det finns ett stort behov av fler personal för att skapa en trygg arbetsmiljö och driva en trygg, kvalitativ verksamhet.

Enheten har även påbörjat arbetet med att implementera de "Europeiska principer och riktlinjer för lokal öppen fritids och ungdomsverksamhet" som tagits fram i Europarådet. Detta är ett utvecklingsarbete som sker parallellt med implementeringen av Barnkonventionen.

Sjukfrånvaron har varit kännbar då det råder strikta restriktioner att vid minsta sjukdomskänning inte vara på arbetet. Trots detta har den befintliga personalen med stor ansträngning och flexibilitet lyckats att genomföra de flesta aktiviteter och öppethållande som planerat.

Föreningsstöd

Viktiga händelser

Verksamhet

Föreningsstöd arbetar tillsammans med föreningslivet för att medverka till mer jämlika och jämställda livsvillkor genom en rad olika insatser. Här prioriteras barn- och ungdomsverksamheten och en ständig dialog förs för att ge fler flickor tillgång till en bra fritid. Detta innebär också att i olika forum diskutera frågor kring demokrati, inflytande och delaktighet. Arbetet med inkludering och allas lika värde är grundläggande för verksamheten och ingår som en medveten del i det dagliga arbetet.

Bidragsålder

Efter att förvaltningen fått in siffrorna för verksamheten 2020 såg vi att det totala antalet aktiva och aktiviteten i målgruppen, 7 - 25 år minskade med 458 aktiva mot föregående år

från 10 565 aktiva till 10 107 aktiva samt att antalet deltagartillfällen minskade från 305 700 till 270 100 tillfällen mot föregående år. Där pandemin är orsaken till minskningen.

Aktiviteterna i Trollhättan minskade med 9%, vilket jämfört med riket som minskade sina aktiviteter med 30% (enligt RF) är ett ganska bra resultat. Andelen aktiva flickor ökade dock från 42% till 43%. Det är viktigt att vi fortsätter arbetet tillsammans med idrotten och RF-SISU för att öka möjligheten för de som på grund av pandemin har slutat eller tagit ett uppehåll från sitt idrottande.

Det är även angeläget att fortsätta samarbetet kring områdena inkludering och jämställdhet.

Ung fritid/ Ökad samhällsgemenskap - IFK Trollhättan

Ung Fritid bedriver **Futebol Aberto** som betyder öppen fotboll, där flickor kan komma utan att tillhöra en förening. Här är samtalet och gemenskapen viktig och ledarna för verksamheten är utbildade i metoden. Verksamheten är öppen för flickor 10 - 16 år och är uppdelad på flera åldersgrupper och platser (Granngården, Sylte och Kamratgården) med minst två träffar i veckan. Under året har verksamheten dock varit starkt begränsad på grund av pandemin och har av den anledningen bara ägt rum en gång i veckan på Syltehallen med få deltagare.

Arbetet med de två flickgrupperna **Not Haram (14- 18 år)** och **Big Sister (19- 23 år)** med uppsökande verksamhet i samarbete med fritidsgårdar och skola består och har under normala förhållanden haft nära 100 unika deltagare. Under våren har man haft fysiska träffar en gång i veckan med ca 20 deltagare. Big systergruppen har dans en gång i veckan med åtta flickor per tillfälle. Mycket kontakt med målgruppen via de sociala medierna varje dag. Under sommarperioden har Not Haram träffats två gånger i veckan med totalt 20 träffar och 10 utflykter på olika platser. Totalt 48 unika flickor deltog. Sommaren avslutades med ett läger med övernattnings på Nordkroken vid Väneren. Tolv flickor deltog. Under hösten har nyrekrytering skett via kontakt med skolorna och under året har cirka 70 flickor varit aktiva.

År 2019 startade en liknande verksamhet som Big Sister och No Haram för killar som kallar sig för **No limit (13 - 21) år** med 50 unika deltagare som träffas en gång i veckan. Samma problem med att träffas i större grupper har funnits även här och man har träffats därför i grupper med max sex personer. En träff i veckan har genomförts med de som står längst i från alla andra aktiviteter under våren. Under sommarperioden träffades No limit tre gånger i veckan varav en utflykt, sammanlagt 18 tillfällen med 47 unika deltagare. Under hösten har gruppen fortsatt att träffas en till två gånger i veckan med 60 unika deltagare. Dessutom har ett samarbete inletts med Reboot-fotboll for jobs, ett projekt som drivs av Svenska Fotbollförbundet och Göteborgs fotbollsforbund. Här har 15 ungdomar deltagit i utbildningar och jobbskapande aktiviteter.

Slussen är en öppen fotbollsverksamhet på Granngården för killar 10 - 16 år som inte tillhör en förening. Fram till och med augusti har verksamheten pågått en gång i veckan i Syltehallen med 49 unika deltagare med 30-40 deltagare per tillfälle. Flera av dessa har under hösten gått till IFK:s ordinarie verksamhet eller till andra fotbollsforeningar, vilket innebär att det har varit 25 aktiva ungdomar.

Dans i lilla Kronogårdshallen - Kronans danssal

Verksamheten är populär bland såväl killar som tjejer och har under året samlat ett 30-tal ungdomar per tillfälle. Från att ha varit en drop-in verksamhet har nu dansen fått fastare former med regelbundna besökare. Verksamheten bedrivs numera såväl i Kronogårdshallen som i Kronans danssal.

IFK:s ledare för dansverksamheten har efterfrågats av Skoftebyskolan och Nya skolan för lektioner med eleverna, som har resulterat i 6 respektive 4 tillfällen vid skolorna.

Ridning i samverkan med NÄRK Stommen i Sjuntorp och Nya skolan.

Nya Skolan har en stor utmaning att bryta upp grupperingar från olika stadsdelar. Med anledning av detta har man vänt sig till Ung Fritid, IFK Trollhättan som under våren tillsammans med ridklubben NÄRK genomfört verksamhet för 90 elever för att medverka till ett bättre klimat och få eleverna att lära känna varandra på ett bra sätt. Ung fritid och ridklubben har fått mycket beröm av skolan.

Ortenfotboll - fotboll under onsdagar i Kronogårdshallen för ungdomar från 18 och uppåt har under våren samlat 52 unika besökare och under hösten ökade detta till 120.

Verksamheten består förutom av fotboll, av samtal med gruppen om aktuella ämnen och händelser utifrån ungdomarnas initiativ och önskemål. Ung fritid har kontakt med flera av besökarnas föräldrar som vill att de har en extra koll på hur de sköter sig.

Utbildning

Utbildning av fyra unga ledare i IFK har genomförts i samarbete med RF-SISU Västergötland. En ny boll- och lek verksamhet har startats upp med tre unga ledare under perioden.

Ung Fritid har haft en informationsträff på **Introduktionscentrum** och tre informationsträffar på gymnasieskolor.

Ung fritid har under perioden haft mycket utearbete och uppsökande verksamhet i upptagningsområdet.

Ung fritid har under slutet av sommaren genomfört sex föräldraträffar med barn som spelar i föreningens olika lag. Mötena är viktiga och uppskattade och ger möjligheten att prata värdegrund med barnen ihop med deras föräldrar. Mötena genomfördes coronasäkert i ett stort tält uppsatt vid Kamratgården. En fotbollsskola under fyra dagar med 130 barn i åldern 6-14 år genomfördes där 50 av deltagarna var flickor. Skolan var avgiftsfri.

Det finns fortfarande en stor ledarbrist i föreningen. Verksamheten har i olika former haft dialog med föräldrar, såväl i grupp som enskilt.

Föreningskontakter/ möten

Under året har Föreningsstöd haft 56 planerade möten med enskilda föreningar. Många planerade träffar och möten har ställts in på grund av Covid 19 och antalet telefonmöten och mejlkonversation har därför ökat.

Förvaltningen ser i föreningslivet i allmänhet och bland invandrarorganisationerna i synnerhet ett stort behov av utbildning i demokrati, föreningskunskap, värdegrundsfrågor och jämställdhet. Tyvärr har bara tre planerade dialoger med invandrarorganisationerna under året gått att genomföra på grund av pandemin. Föreningsstöd tillsammans med Kronan förbereder och planerar att träffa ett flertal organisationer i deras lokaler så fort det är möjligt.

Efter höstens ordförande/ungdomsansvarige träff anmälde 16 föreningar sitt intresse att vara med och arbeta djupare med inkluderingsfrågor. Tio av föreningarna har RF SISU träffat under perioden och åtta av dessa har startat projekt kring inkludering.

Föreningarna använder sig av olika metoder för arbetet och några kommer också att utse en inkluderingsansvarig och en eller flera inkluderingsmentorer i sin förening. Flera utbildningar och projekt har pågått under året och kommer att fortsätta under 2022.

Vårens ordförande/ungdomsansvarigeträff ägde rum den 2 juni digitalt med drygt 30

föreningar, där ansvarig för IFK Trollhättans verksamhet "Ung fritid" och RF-Sisu projektledare berättade om sitt inkluderingsarbete i Trollhättan. Under hösten genomfördes ett ytterligare en ordförande träff som 50 personer besökte som representerade 30 föreningar. På den träffen informerades föreningsstöd bland annat om bidragen och om den kommande budgeten med den 30 procentiga höjningen av aktivitetsstödet och den förhoppning från nämnden att det ska innebära att kostnaderna för barn och ungdomars deltagande i föreningslivet ska minska.

Arrangemang och lovaktiviteter

Trettiofyra kulturföreningar har för 2021 fått ett årligt bidrag för sin utåtriktade verksamhet och kulturella gärning. Nästan alla arrangerande kulturföreningar ställde in sin verksamhet under våren och fick då endast bidrag för höstens verksamhet. Jazzföreningen genomförde sin verksamhet med arrangemang under våren digitalt. Höstens arrangemang genomfördes som planerat.

En hel del arbete tillsammans med våra medarrangörer Folkets Hus/ Kulturhuset, RF-SISU Västergötland och lokaltidningen TTELA har lagts ner på planeringen av Idrottsgalan som också tyvärr fick ställas in även i år på grund av Covid-19. Nominerade har ändå utsetts i de åtta priskategorierna och vinnarna blev inbjudna till en ceremoni på Edsborg som sedan presenterades i lokaltidningen TTELA. och stadens hemsida. En mindre prisceremoni för vinnarna genomfördes på Kulturhuset Folkets hus den 28 september.

Föreningsstöd har beviljat bidrag till föreningar som genomfört aktiviteter under sportlovet med öppen verksamhet för barn och ungdomar, där fyra aktiviteter har ägt rum.

Sommarverksamhet

Fjorton föreningar har haft en omfattande öppen och avgiftsfri verksamhet under sommaren med stort deltagande. Det har varit simskola på olika nivåer med plats för 230 barn, läggerverksamhet scouter, stallfritids på Ängens gård, friidrott på Edsborg, badminton, bordtennis, pickleboll, padel, fotboll, kanoting, tennis och taekwondo. Skateboardföreningen har i skateparken varje dag med hjälp av skatevärdar, skapat säkerhet, trivsel på skateskolan och vid skateboardåkning. Friskis och svettis har åtta lördagar i rad haft motionspass för personer med funktionsnedsättning på Edsborg. Street Games, ett RF Sisu projekt i samarbete med IFK Trollhättan, har under fyra dagar erbjudit sex olika aktiviteter under en heldag där alla ungdomar gruppvis fått cirkulera och prova på de olika aktiviteterna som dans, frisbee, fotboll, basket, boxning och rugby. Det har varit mellan 130 och 250 deltagare per tillfälle, ungdomar i alla åldrar, lika mycket flickor som pojkar deltog.

Beslut och åtgärder med anledning av Covid -19

Föreningslivet har på olika sätt drabbats mer eller mindre hårt av de konsekvenser som Covid - 19 medfört. Enheten har under året arbetat löpande med ett flertal föreningar för att finna lösningar på bekymmer som uppstår med anledning av Covid -19.

Föreningsstöd har under året haft regelbunden kontakt med föreningar som har signalerat att man är i behov av särskilt stöd, bland annat för att man på grund av Covid -19 tvingas stänga ner sin verksamhet, men har kvar fasta kostnader. Några föreningar har fått stöd och hjälp.

När det gäller de föreningsdrivna anläggningar som staden uppmanade till att stänga ned under perioden 23/12-20 till och med 24/1-21 har beslut tagits om att kompensera en del av förlusten som föreningarna drabbades av under nedstängningen.

Samtliga av stadens bygdegårdar har varit nedstängda sedan mars 2020 och därmed inte haft några intäkter, men har haft en del fasta kostnader under tiden. Av den anledningen beslöt Kultur- och fritidsförvaltningen om ett extra driftstöd för våren 2021.

Personal

Föreningsstöd består av ansvarig chef utan underställd personal.

Förvaltningsledning och administrativ avdelning

Viktiga händelser

Året har starkt präglats av Covid-19 och de effekter som det medfört på förvaltningens verksamhet. För ledning och styrning har det inneburit ett fokus på att få till olika beslut för att på bästa sätt stötta upp föreningslivet och i övrigt anpassa verksamheterna till den gällande situationen. Pandemin har medfört att mycket av förvaltningens verksamheter har fått ställas in, men arbetet har inriktats på att i mesta möjliga mån hålla verksamheter igång och på så sätt bidra till framtidshopp och möjligheter till motion och aktivitet.

Arbetet kring Förstudie Granngården har slutförts och redovisats för nämnd i maj 2021. Ett stort antal kommunala samt icke kommunala intressenter har medverkat i arbetet för att visa på möjliga vägar att skapa en nod för fritidsaktiviteter för alla åldrar i södra Trollhättan. Arbetet har letts av kultur- och fritidsförvaltningen i samverkan med Eidar AB.

Under perioden har arbetet kring ett centra för utveckling av fysiska aktiviteter kopplade till folkhälsoutmaningar och innovation fortsatt och under hösten slutredovisats till KB Älvhögsborg. Inom detta arbete återfinns även en lösning för friidrottens villkor i Trollhättan som angavs i majoritetens programförklaring inför mandatperioden.

Kultur och Fritid har även sommaren 2021 ansvarat för rekvirering och hantering av det statliga bidraget för utökade sommarverksamheter för barn och unga. Det har varit ett fantastiskt utbud inom flera olika verksamhetsområden som genomförts av kultur och fritid samt av andra förvaltningar, ideella föreningar m.fl. Deltagandet har varit mycket högt och visat på det behov som föreligger. Innovatums verksamhet på Gården Åker har finansierats med dessa medel.

Under sommarperioden har även de stora satsningarna på Sylte med ny fritidsgård och nytt bibliotek slutförts och en invigning av samtliga verksamheter i projektet inom kultur och fritid samt utbildning kommer har genomförts under hösten. Det har varit en fantastisk resa och kommer att starkt bidra till tilltro i södra Trollhättan och genomgående kunna erbjuda högkvalitativ verksamhet i fantastiska lokaler.

Arbetet med att etablera Trollhättan som en attraktiv plats för genomförande av landskamper inom handboll har fortskridit under året tillsammans med KB Älvhögsborg och KFUM Trollhättan och i november spelade svenska damlandslaget landskamp mot Montenegro i förberedelserna inför VM.

Det har under perioden genomförts arbete för kommande implementering av e-arkivering av handlingar i Ciceron samt införandet av en verksamhetsbaserad dokumenthanteringsplan.

Under hösten har det med stöd från Omställningsfonden genomförts två utbildningsdagar i samarbete med Förvaltningshögskolan vid Göteborgs universitet. Fokus på

utbildningarna var kommunalrätt och förvaltningsrätt samt kommunal ekonomi och styrning och riktade sig mot förvaltningens stödfunktioner.

Personal

En översyn av förvaltningens kulturverksamheter och dess organisation har genomförts och under hösten slogs områdena N3 och Kultur ihop med gemensam organisation. Ambitionen med denna förändring är fortsatt god utveckling av kulturverksamheterna och bättre organisering av stödresurser inom område kultur.

En översyn av Kronans verksamheter har genomförts med fokus på förbättrad service till invånarna primärt i södra Trollhättan. Vid årets slut pågår fackliga förhandlingar om organisationsförändring samt dialog kring Medborgarservice tillhörighet organisatoriskt.

Förvaltningens flytt till nya lokaler i stadshuset är genomförd och ombyggnationen som krävdes för att tillgodose god arbetsmiljö är nu klar. Det har även lagts ett stort arbete kring framtagande av underlag av ärenden inför en flytt av arbetsuppgifter till ett kommande Kontaktcenter.

Certifisering inom HBTQ fortskrider enligt plan och har slutförts för Kronan och Kulturavdelningen under hösten/vintern 2021.

Under våren var en områdeschef tjänstledig 3 månader och under hösten har en områdeschef varit helt eller delvis sjukskriven under 4 månader. Detta har hanterats genom att utse tillförordnade men innebär begränsningar i utvecklingsarbeten.

Glädjande kan vi konstatera att utbildningsinsatserna har höjts från 558 tkr 2020 till 907 tkr 2021. Skälet är att vi sökt och beviljats kompetensutvecklingsmedel från Omställningsfonden med cirka 400 tkr och Kommunstyrelsen, PU med 80 tkr.

Utredningsuppdrag

Redovisning av utredningsuppdrag

Kulturplan för barn och unga – omfattar Kultur- och fritidsförvaltningen

Under året har arbetet med en kulturplan för barn och unga färdigställts och planen antogs av kultur och fritidsnämnden den 16 december. Arbetet har genomförts med representation från Kulturavdelningen, Bibliotek, N3, Kronans Kulturhus och Fritidsgårdarna och har bl.a. innefattat workshops med anställda samt avstämningar med ungdomsrepresentanter. Planen utgör nu ett grundläggande strategidokument för förvaltningens verksamheter och årsvisa arbetsplaner ska tas fram för respektive verksamhet.

Översyn av Kultur- och fritidsförvaltningens event och arrangemangsverksamhet

Översynen är genomförd och redovisad för förvaltningschef. Översynen är ej presenterad i kultur- och fritidsnämnden men ger vid handen att utökade resurser måste tillföras om nuvarande ambitioner och målsättningar ska kunna bibehållas. Översynen har sedan den redovisats använts som underlag för pågående förändringsarbeten inom kultur- och fritidsförvaltningen samt fungerat som underlag i samband med nyrekryteringar och planeringsarbeten för Folkets Park.

Behovsöversyn och inventering av lokaler för idrottslig verksamhet, fullmättshallar

Under 2020 genomfördes ett utredningsuppdrag där en behovsöversyn och inventering av lokaler för idrottslig aktivitet avseende fulla mått (20x40m) genomfördes. Denna rapport redovisades för kultur och fritidsnämnden under 2020.

I december 2021 tog nämnden beslut om att initiera en förstudie för att ytterligare klarlägga förutsättningarna för bl.a. ekonomi, geografisk placering, behov ifrån skola och föreningsliv m.m.

Trollhättans Stad har som ambition att växa mot 70 000 invånare och det är därmed viktigt att tillse att möjligheter till idrottslig verksamhet är god även i framtiden. Samverkan kommer att ske i nära samverkan både internt och externt där föreningar med verksamhet som nyttjar denna typ av ytor är särskilt viktiga. Beslut om start förväntas fattas i lokalstyrgruppen under första kvartalet 2022.

Utreda och lämna förslag för friidrottens behov av lokal avseende inomhusträning

Kultur- och fritidsförvaltningen har sedan 2019 arbetat tillsammans med KB Älvhögsborg och Kraftstaden för att finna en lämplig lösning för att möjliggöra en framtida etablering av en friidrottslokal i Trollhättan. Detta uppdrag återfinns i majoritetens programförklaring då den lokala föreningen idag är hänvisad de tider som blir över i Uddevalla. Ett förslag finns nu framme och presenterades för Älvhögsborgs styrelse i september 2021. Förslaget innebär i korthet att en lokal anpassas för flera ändamål, bl.a. innefattande friidrott, och drivs med Älvhögsborg som huvudman. Detta då Älvhögsborg anses ha bättre förutsättningar att bl.a. hyra ut anläggningen till lägerverksamhet och annan tillfällig förhyrning under de perioder som ligger utanför den lokala friidrottsföreningens vintersäsong. Trollhättans Stad bidrar genom verksamhetsbidrag till Trollhättans Friidrottsförening som skulle vara en av de huvudsakliga hyresgästerna vid denna anläggning. För andra ändamål som ligger i linje med Trollhättans Stads mål skulle detta vara en dialog inom ramen för det uppdragsavtal som staden har med Älvhögsborg. Samtal mellan parterna förväntas under tidigt 2022.

Fastighetsinventering avseende idrottsanläggningar i Kultur- och fritidsförvaltningen

Syftet med fastighetsinventeringen är att få ett samlat grepp över skick och teknisk

status på de fastigheter som Kultur- och fritidsförvaltningen äger för att i nästa steg kunna ta fram relevanta underhållsplaner över ett längre tidsperspektiv för reinvesteringar. Med tydliga underhållsplaner kan förvaltningen arbeta mer proaktivt och planera fastighetsekonomin mer effektivt genom att ha full kontroll över kommande underhåll.

Arbetet inför upphandlingen av konsultstöd för fastighetsinventeringen pågår vid årets slut. Målsättningen är att upphandlingen publiceras under våren 2022 och att inventeringen skall vara genomförd under vintern 2022/2023. Positivt kring denna fråga är att Serviceförvaltningen erhållit medel för att införskaffa ett digitalt system för fastighetsförvaltning där även Kultur och fritidsförvaltningens fastigheter förväntas ingå. Detta kommer att medföra en utökad systematik kring frågor som rör drift och underhåll.

Skylltprogram för Kultur- och fritidsförvaltningens anläggningar

En inventering har genomförts för att undersöka statusen på de skyltar som finns på idrottshallarna idag. Skyltningen är mycket bristfällig och idrottshallarnas olika läge, fasader, entréer med mera är så pass varierande att det krävs ett omfattande arbete via extern resurs för att ta fram ett skyltprogram som tar möter upp mot alla idrottsanläggningars olika förutsättningar.

Utöver att visa på lämplig skyltplacering för en eller flera skyltar, kan programmet också föreslå en lösning för när annan part äger fastigheten eller när Trollhättans Stad (KFF) hyr och en förening driver anläggningen. Trollhättans Stads grafiska profil innehåller idag endast en typ av fasadskylt och ytterligare lösningar bör därför tas fram i samråd med fastighetsägare och förankras med Kommunikationsavdelningen.

De anläggningar som genomgått en renovering har fått nya skyltar enligt den grafiska profilen. Här återfinns Sjuntorps sim- och idrottshall, Slättbergshallen samt Trollhättans tennishall. För att stärka varumärket, tydliggöra för besökare och i väntan på ett eventuellt skyltprogram används vepor med stadens profil som en temporär lösning på utvalda idrottsanläggningar.

Även andra lokaler inom Kultur- och fritidsförvaltningen har skyltar som inte följer stadens grafiska profil vilka också med fördel kan också ses över i ett skyltprogram.

Idag saknar förvaltningen resurser för att finansiera framtagandet av ett sådant skyltprogram.

Utveckling av Granngården och Lextorp avseende kultur- och fritidsområdet

Under 2020 – 2021 har förvaltningen genomfört en omfattande förstudie i samverkan med AB Eidar, övriga förvaltningar, föreningsliv m.fl. med syfte att undersöka möjligheterna att utveckla Granngården till en positiv nod i södra Trollhättan med fokus på fritidsområdet. Förstudien slutredovisades för Kultur- och fritidsnämnden i maj 2021. Studien visar att det är möjligt att åstadkomma en positiv utveckling inom området genom att koordinera insatser ifrån flertalet aktörer men att det krävs långsiktiga och till del kostnadskrävande insatser under ett antal år. Insatser behöver genomföras både i existerande fastigheter, omgivande miljöer och i områdets infrastruktur samt i organisatoriska och personella resurser.

Översyn av former för Trollhättans Stads kulturpris och kulturstipendium

Frågan har gått tillbaka till politiken då priset delas ut på Kommunfullmäktiges sista sammanträde varje år och att det har framförts en önskan om att det ska bestå. På grund av Covid-19 har förvaltningen inte haft möjlighet att prova ett alternativt utdelande i samband med annan offentlig tillställning.

Medverkan i utredning avseende Fall- och slussområdet

Arbetet med att utveckla fall- och slussområdet består i grunden av ett antal olika arbeten som gemensamt syftar till att ta tillvara på områdets karaktär och förutsättningar för att öka Trollhättans attraktivitet och att lyfta fram platsens unika värden. Kultur- och fritid har i detta arbete färdigställt konstprogrammet för fall- och slussområdet som numera är antaget. Det kommande arbetet med en skulpturpark under perioden 2022 - 2023 är en annan del av detta. Förvaltningen deltar också i olika delar kopplat till utvecklingen av Vårvik, samverkansforum med Innovatum, Vattenfall och Sjöfartsverket m.m. En avgörande del för det fortsatta arbetet är hur en kommande dragning av en ny slussled genom Trollhättan kommer att bli.

Medverkan i utredning avseende Årets Stads kärna 2022

Under året har kultur och fritidsförvaltningen inte deltagit i det pågående arbetet kring Årets Stads kärna 2022. Detta beror på att medverkan i nuläget inte varit efterfrågad då processerna till största delen varit inriktade på att erhålla en certifiering av Quality Mark (QM) som varit ett delmål för att kunna bli nominerad till Årets Stads kärna. City Trollhättan har varit ansvariga för denna process. När arbetet sedan går vidare kring olika handlingsplaner för bl.a. stråkutveckling så räknar förvaltningen med att bidra i arbetet utifrån förvaltningens kompetensområde.